Wetterlund-lexikon

Innehållsförteckning:

Om lexikonet ... 3
andebyte ... 4
Andens lag ... 5
bottenskolan / grundskolan (förnyad grundskola) ... 7
budhållning ... 8
budlöst evangelium / lagevangelium ... 10
byssusdräkten (byssus, byssusanden, byssuspingsten) ... 11
falska profetdömet (det) ... 13
folkfrälsning ... 14
födelsen (pingstfödelse, nyfödelse, födelsevägen) ... 16
försoningen / världsförsoningen ... 17
förstabudslöshet / förstabudsmässig tro ... 20
förstabudssynden (förstabudssåret, förstabudsförbannelsen) ... 21
förstlingar / förstlingsfrälsning ... 22
Harmagedon / sjunde världsriket / antikrist ... 25
jobbare, jobberi ... 27
keruben / keruberna ... 28
lagläggning, lagskrivning, arklagd ... 30
Lammet / Lejonet ... 31
lammhornsdjuret / kattbjörnen (lejonbjörnleoparden) ... 33
lärjungaskolan (den för-pingstliga) / rotliv ... 35
mergud ... 36
paddan / paddömet ... 38
paradiset (det lägre, det högre, det högsta) / eldsregionerna ... 39
prima / sekunda / under-sekunda ... 42
sekundlig ... 44
Sinai och Sion (sinailag / sionslag, Sions berg) ... 46
skapelsebestånd ... 48
skenkristendom (namn-, form- och halvkristendom) ... 50
skräckveckan / sjunderomarehålan ... 51
skökan / skökodömet ... 53
skökokristendom ... 54
solkvinnan / byssuskvinnan ... 56
stamgärning / fruktgärning ... 58
tillräknad rättfärdighet / utanförfrälsning ... 59

tron 61
tu-buden / tubuds-ande, draget, kärlek, sevangelium 63
tubudslös / tubudslöshet 64
vilddjursskifte 66
världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse 68
ättlingarna (de kvarblivna) 69
övervinnandet / de sju löftena 72

Uppdaterad 2026-10-11

Wetterlund-lexikon – svensk utgåva

Oct 11, 2026 · @I

Centrala begrepp hos N.P. Wetterlund, förklarade ur hans egna texter. 41 uppslagsord i bokstavsordning.

Om lexikonet

Varje uppslag beskriver vad Wetterlund själv säger om ett begrepp, med stöd i hans texter och i de bibelställen han bygger på.

Wetterlund visste själv att hans ordbildningar var svåra:

> *”Så är det mitt besynnerliga språk, som jag fått så mycket bannor för. Jag har verkligen två gånger försökt skriva om boken på vanligt mänskligt tungomål. Men då har jag fått mycket skarpa varningar från Anden. Så har det blivit mig klart, att jag måste skriva på mitt eget tungomål – och så får den ta det, som kan det.” (Andrén s. 47; citeras även av Skriftkommittén)*

Uppslagsmall: kort definition · belägg (var ordet står) · begreppets innehåll · motbegrepp · bibelställen · mottagande (Kommitténs ordförklaring, Andrén m.fl.) · korsreferenser.

Citeringskonventioner

Förkortning	Källa	Sidangivelse
AL mod.	*Andens Lag*, Skriftkommitténs moderniserade preliminära version, kap. 1–5, 7–10 och 12	kapitel:sida
AL	*Andens Lag*, originalet 1910–12; används för kap. 6 och 11, som inte har moderniserats	kapitel:sida enligt pdf-utgåvans sidhuvud; bokutgåvans sida där den är känd
GVS	*Guds Vredes Skålar* (1913), moderniserad	avsnitt
DSD	*De sju Domstolarna* m.fl. uppsatser (1913), moderniserad	sida
GT	*Guds tempel och hedningarnas förgård*; *Svar till domprosten Bring* (1913); *Ord av Luther* (1903)	sida
DTV	*De två vilddjurstågen* – och andra texter i världskrigets skugga (1914–18)	text, sida
TFF	*De tre fasta frälsningsorden* (1915)	sida
IDLL	*I de levandes land* – texter och brev	sida

Förkortning	Källa	Sidangivelse
Andrén	Bertil Andrén, prästmötesavhandling 1943	sida

Citat ur Skriftkommitténs förord och inledningar märks *(Kommittén)*; de är inte Wetterlunds egna ord.

Kommitténs ordförklaring avser Skriftkommitténs ordlista ”Wetterlunds egna ordbildningar och andra ordförklaringar” på www.npwetterlund.se, även tryckt som ”Ordförklaringar till ’Guds Vredes Skålar’” i GVS mod. s. 66. Förklaringarna återges under rubriken *Mottagande* och är kommitténs, inte Wetterlunds, ord. I de uppslag som bygger på ordlistan citeras GVS med sida i den moderniserade utgåvan.

andebyte

Kort definition. Andebyte är utbytet av människans egen ”synd-, skuld- och dödsande”, vilddjursanden, mot Kristi ande. Det sker genom utfödelse ur den gamla anden och infödelse i Kristus, och det är för Wetterlund den personliga frälsningens kärna: förlåtelsen ”står inne i anden och gives blott i och med anden” (AL 6:44).

Belägg

Omkring 40 belägg i AL (kap. 4 och 6 framför allt), därtill TFF och De två vilddjurstågen; Andrén ägnar det ett eget kapitel (”Andebytets nödvändighet”, s. 144 ff.).

Ställe	Innehåll
AL mod. 4:10	Paulus lägger i Rom 8:9 ”frälsningens hela tyngdpunkt i ombyte av ande, i utbyte av kött- eller vilddjursanden mot Kristus ande”.
AL mod. 4:28	Andeombytet kommer till stånd ”blott genom döds- och uppståndelselikhet med Lammet”.
AL mod. 4:61	De som teoretiskt håller fast vid en juridisk försoningslära men ändå har frid har den från ”upplevelsen av andebytets försoning”; ”I praktiken hör de solkvinnan till, men i teorien tillhör de skökan.”
AL 6:44–45	”Anden får jag blott genom andebyte. Men andebyte kommer till stånd endast genom utfödelse ur min synd-, skuld- och dödsande och infödelse i Kristi ande.”
AL 6:51	Lagläggningen är ”ombyte av lag-ande”.
AL mod. 10:69	Frälsningen är ”lagbyte: utbyte av ’syndens och dödens lag’ mot ’Andens lag’”.
TFF (1915)	Syndarens nödrop: ”ropet på blott ett: andebyte”; världskriget är skulden ”för uteblivet andebyte”.
DTV, ”Försvaret” (1914)	Ett folk som gjorde andebytet skulle få ”Lammets

Ställe	Innehåll
	järnspireförsvar”; krigsmakten är ”straff för uteblivet andebyte”.

Begreppets innehåll

1. **Synden är en ande.** Synden är för Wetterlund inte bara skuld utan en ”djupt förvildad djurande”, en kraftande med makt över människan; därför kan den inte tas bort genom en dom utanför henne utan bara genom att en starkare ande tar dess plats (AL mod. 4:10, 4:28).
2. **Försoning är andebyte.** Andrén påpekar distinktionen: Wetterlund säger ”försoning är andebyte”, inte ”försoningen är andebyte”. Försoningen på korset är den gärning som för hela världen möjliggör bytet; andebytet är dess personliga tillägnelse (Andrén s. 144–150).
3. **Vägen dit.** Bytet sker genom dödslikhet och uppståndelselikhet med Kristus, i skräckveckan och på pingst; det är ett utgrenande ur världsandens sammanhang och ett ingrenande i Kristus (Joh 15).
4. **Fyra namn på samma sak.** Andebyte (ande mot ande), lagbyte (syndens lag mot Andens lag), viljebyte (vildvilja mot lammvilja, AL mod. 7:7) och tronbyte (vilddjurets tron mot lagtronen, GVS femte skålen).
5. **Även för folk.** Wetterlund använder begreppet kollektivt: ett folk kan göra andebytet, och dess uteblivande förklarar krig och samhällsfördärv (DTV; TFF).
6. **Mildhet mot personer.** Andebytet kan ske trots en felaktig lära, vilket är skälet till hans skillnad mellan att höra solkvinnan till ”i praktiken” och skökan ”i teorien” (AL mod. 4:61).

Bibelställen

Rom 8:2, 9 (”Den som inte har Kristi Ande tillhör inte honom”), Hes 36:26–27 (en ny ande), Joh 3:5–6, Gal 2:20, Kol 3:9–10 (avkläda den gamla och ikläda den nya människan), Rom 6:5.

Korsreferenser

lagläggning · världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse · skräckveckan · stamgärning · folkfrälsning.

Andens lag

Kort definition. ”Andens lag” är Rom 8:2 och titeln på Wetterlunds huvudverk. Den är Guds lag, sammanfattad i de två buden, som i Kristus blivit ”ande och liv” och som genom Anden läggs i hjärtat. För Wetterlund är den detsamma som evangelium: ”Just av de två buden har Herren gjort vårt evangelium, som är ’Andens lag’” (AL mod. 5:7). Mot den står ”syndens och dödens lag”, vilddjurets egen lag med tio motbud.

Belägg

Uttrycket finns på nästan varje sida; huvudframställningen är AL kap. 5, ”Andens Lag” (bokutg. s. 219–322), om Rom 7–8.

Ställe	Innehåll
AL mod. 5:3–7 (bokutg. s. 224–229)	Jämförelse mellan Rom 7 och 8; Paulus börjar och slutar kap. 8 med ”kärlekens lag-ande”. ”All annan frälsning är olaglig inför Gud.”
AL mod. 5:7–8 (bokutg. s. 229–232)	Två lagar i Rom 7: lagen i sinnet och lagen i budordet mot syndens lag, vars tio bud är de tio

Ställe	Innehåll
	budens motsats (”Du ska ha andra gudar” …).
AL mod. 5:14–24 (bokutg. s. 241–259)	”Lag och profeter”: lagens majestät, ”lagens två världsskeden”, lagen och Kristus.
AL mod. 5:25–35 (bokutg. s. 259–276)	”Sions lag” genom de sju bergen: paradiset, Sinai, saligheternas berg, förklaringens berg, dödens berg, himmelsfärdens berg, Sions berg.
AL mod. 5:35–57	”Apostoliska vittnesbörd”: Paulus, 1 Kor 13, Hebreerbrevet, Petrus, Johannes, Jakob, Uppenbarelseboken.
AL mod. 5:58–64 (bokutg. s. 312–322)	”Förfalskning av ’Andens lag’”: det budlösa evangeliet.
AL mod. 8:92	Slutsumman: ”Andens lag” är den eviga tubudskärleken, tubudsrättfärdigheten, tubudsnåden och tubudsanden i Kristus.
Jesu lära, efterskrift *(Kommittén)*	Wetterlund om sin mor: ”Så skrev hon ANDENS LAG (Rom 8:2) i mitt blod redan med modersmjölken.”

Begreppets innehåll

1. **Lagen är en ande.** Både den goda och den onda lagen är ”andelagar”, inte bokstavsbud: den ena en ”fyrsidig förstabudsande och tusenfaldig andrabudsande”, den andra vilddjurets ”fyrsidiga förstabudsande” med självviskheten som grundbud (AL mod. 5:6–8).
2. **Inre och yttre lag.** ”Lagen i mitt sinne” är förnuftets medskapade andelag; Sinailagen är dess yttre sammanfattning i bokstäver. Evangelium är ”denna medskapade andelag, som blivit ’Andens lag’ i Kristus Jesus” (AL mod. 5:7).
3. **Allt är lag.** ”Allt gott är innerst ett bud … Och allt ont är innerst ett bud, ett vilddjursbud”; synd och död är ”en hela vår ande, själ och kropp behärskande naturlag” (AL mod. 5:8).
4. **Sinai och Sion.** Samma bud är dödande som Sinailag och livgivande som Sionslag; skillnaden ligger i om de står utanför eller är lagda i hjärtat (AL mod. 5:25–35; Jesu lära, ”Guds barn”).
5. **Förstabudsevangeliet.** Ängeln i Upp 14:6–7 utropar det första budet som ”ett evigt evangelium”; ”är det budet evangelium, då är alla buden evangelium” (AL mod. 5:56).
6. **Frälsningen som lagbyte.** Personlig frälsning är utbytet av syndens och dödens lag mot Andens lag (AL mod. 10:69); det är lagläggning, andebyte och pingsträttfärdiggörelse från olika håll.
7. **Lagens världsskeden.** Samma lag styr historien: lagens förbannelse är vredesskålarna, lagens välsignelse tusenårsriket (GVS, Inledning).

Motbegrepp

syndens och dödens lag · vilddjurets tio motbud · budlöst evangelium · laglöshetens hemlighet.

Bibelställen

Rom 7:7–8:4, Rom 8:9, Jer 31:33, Hes 36:27, 2 Kor 3:3–6, Gal 6:2 (”Kristi lag”), Jak 1:25 och 2:12 (”frihetens lag”), 1 Kor 9:21, Matt 5:17.

Korsreferenser

tubuds- · lagläggning · budlöst evangelium / lagevangelium · andebyte · sjunderomarehålan.

bottenskolan / grundskolan (förnyad grundskola)

Kort definition. Bottenskolan är Wetterlunds namn på den för-pingstliga lärjungaskolan: den grundläggande skola där lärjungen under lagens tuktan förbereds för pingsten, i motsats till ”högskolan”, livet efter pingst. Den moderniserade utgåvan skriver *grundskola*. Ordet är inte Wetterlunds eget utan hämtat från tidens skoldebatt.

Belägg

19 belägg i AL (kap. 7, 8, 9 och 12), i den moderniserade utgåvan genomgående återgivna med *grundskola*; därtill Andrén och DSD.

Ställe	Innehåll
AL mod. 7:30–31	”Den för-pingstliga lärjungaskolan är grundskola för den efter-pingstliga skolan, vilken i sin ordning är högskolan för det myndiga evighetslivet.” Efter pingst kan det behövas en ”förnyad” eller ”fördjupad grundskola”.
AL mod. 7:37–38	”De första lärjungarnas grundskola är så allmänt bortglömd och förfalskad”; den budlösa frälsningen ”hoppar helt enkelt över grundskolan, tuktomästareskolan”.
AL mod. 8:15	”Trons havandeskap eller grundskola” och ”trons högskola”: ”I grundskolan uppträder tron som rot-tro till pingst-tron.”
AL mod. 8:21, 25	Människoanden blir ”i grundskolan nedbringad”; Gud ”sätter henne i grundskolan”.
AL mod. 8:42	”Förnyad grundskola” och ”grundskolerätt”.
AL mod. 9:37, 71, 85	De heligas ”förnyande grundskola”; folken ”måste genomgå den förpingstliga ’grundskolan’”.
AL mod. 12:6, 12	Den ”förnyade grundskolan” inför domen.
DSD 3B	”Den ’förnyade grundskolans’ domstol.”
Andrén s. 158–165	Behandlar ordparet *bottenskolan* och *högskolan* som ram för Wetterlunds frälsningsordning.

Begreppets innehåll

1. **Två skolor.** Bottenskolan är tiden före pingst, högskolan tiden efter. Bottenskolan är inte ett misslyckande utan en nödvändig grund: utan den ingen pingst (AL mod. 7:30–31).
2. **Tuktomästareskolan.** Bottenskolan är lagens skola i Gal 3:24:s mening, där lagen som ”tuktomästare” leder till Kristus. Den som hoppar över den får en budlös frälsning (AL mod. 7:38).

3. **Trons havandeskap.** I bottenskolan finns tron som ”rot-tro”, ett foster som ännu inte är fött. Pingsten är trons födelse (AL mod. 8:15).
4. **Förnyad grundskola.** Även den som fått pingst kan behöva gå om bottenskolan när han glidit tillbaka; den förnyade grundskolan är Guds tuktan över de heliga (AL mod. 8:42; 9:37; 12:6).
5. **Folkens bottenskola.** Samma ordning gäller mänskligheten: folken måste genomgå en förpingstlig grundskola innan världspingsten (AL mod. 9:71).

Motbegrepp

högskolan (det efter-pingstliga livet) · budlös frälsning som ”hoppar över” grundskolan.

Bibelställen

Gal 3:24 (lagen som tuktomästare till Kristus), Joh 16:12–13, Apg 1:4–8, Hebr 12:5–11 (tuktan).

Mottagande

Kommitténs ordförklaring (www.npwetterlund.se; GVS mod. s. 66): Bottenskolan nämns positivt i AL kap. 7, 8, 9 och 12 och motsvarar i dag ungefär ”grundskolan”. Ordet är inte Wetterlunds eget utan kom från folkskolereformen, då man strävade mot en gemensam ”bottenskola” för alla barn. Wetterlund var själv engagerad i skolarbetet i Dala-Floda.

Korsreferenser

lärjungaskolan · skräckveckan / sjunderomarehålan · tron · folkfrälsning.

budhållning

Kort definition. *Budhållning* är att hålla Guds bud, men hos Wetterlund alltid som ”evangelisk budhållning”: buden hålls inte för att bli frälst utan därför att de genom födelsen är lagda i hjärtat som ”andebud”. ”Budet och anden är ett. Så långt jag håller budet – så långt håller jag anden kvar.” Kärnan är förstabudshållningen; med den kan alla bud ”med lätthet hållas”. Budhållningen är också måttet för de heligas storhet och lön.

Belägg

Budhåll- förekommer ca 110 gånger i AL, *bud* i olika sammansättningar tusentals gånger. Huvudstället är AL kap. 5, särskilt ”Lagen och lärjungarna” och genomgången av apostlarnas vittnesbörd (AL mod. 5:23–57).

Ställe	Innehåll
AL mod. 5:23	Kristus binder sina lärjungar vid Guds bud ”sådana de är andebud eller ’Andens lag’ i honom” och sätter budens hållande ”som villkoret för inträde i himmelriket och som måttstock på människovärdet inför Gud” (Matt 5:19–20).
AL mod. 5:24	”Budet och anden är ett.” ”Genom trogen, evangelisk budhållning blir jag stor.” Bristande budhållning gör människan till ”en förkrympt stackare i himmelriket”.
AL mod. 5:36	Paulus (1 Kor 7:19): ”Det viktiga är att man håller Guds bud”; ”Pauli evangelium är alltså inte

Ställe	Innehåll
	budlöst, utan budfullt”.
AL mod. 5:43	Den som ser att frälsningen ligger i buden men inte känner Sion fastnar ”vid Sinai i självfrälsningsbestyr”.
AL mod. 5:45–46	Utkorelsen är ”till lydnad”; ”frälsningen är född lydnad och kan fasthållas endast genom övad lydnad under sekundlig bestänkelse med blodet”.
AL mod. 5:50	”Är budet mig tungt, så står jag vid Sinai – är budet mig lätt, så står jag på Sions berg.”
AL mod. 5:56	”Med de heligas budhållning menas framför allt förstabudshållningen. Ty utan den kan inget bud hållas. Men med den kan alla bud med lätthet hållas.”
AL 6:36	Den som förlorar sitt skapelsebestånd får sitt pund övertaget av ”budhållningsjättarna på Sions berg, 10-pundsmännen”.
AL mod. 9:135	Inom de sju löftena finns ”olika grader … allt efter graden av budhållning”.
AL mod. 12:51	De heliga ättlingarna står ”trots sekundlig synd och brist, det ostraffliga vittnes- eller budhållareståndet”.

Begreppets innehåll

1. **Evangelisk, inte lagisk.** Budhållningen är inte en förutsättning för födelsen utan dess liv. ”De ogjorda buden” görs inte för att nå Sion; ”de fullgjorda buden” tas emot från Sion ”som har gör-kraften i sig” (AL mod. 5:43).
2. **Budet och anden är ett.** Varje hållet bud är ”ett plus i min 7:e ande”, varje släppt bud ett minus. Budhållningen är därför vägen att behålla Anden, inte att förtjäna den.
3. **Första budet bär.** Allt hänger på förstabudshållningen; där den finns blir de övriga buden ”lätta” (1 Joh 5:3).
4. **Mått på storhet och lön.** Matt 5:19 läses bokstavligt: den som håller och lär buden kallas stor. Lönen i de sju löftena har grader efter budhållningen (se *övervinnandet*).
5. **Under nåden.** Budhållningen sker ”under sekundlig bestänkelse med blodet”; andelagen överskyler ”människans bristfulla budhållning” (AL mod. 5:13).

Motbegrepp

budsläppning · budlös nåd och budlöst evangelium · självfrälsning (budhållning vid Sinai) · utvärtes budhållning (”fariseérs och skriftlärdas”).

Bibelställen

Matt 5:17–20 och 19:17 (”vill du gå in i livet, så håll buden”), Joh 14:15, 21 och 15:10, 1 Joh 2:3–4 och 5:3, 1 Kor 7:19, Upp 12:17 och 14:12 (”de som håller Guds bud”), Jak 1:25 och 2:10–12, Hes 36:27.

Korsreferenser

Sinai och Sion · Andens lag · budlöst evangelium / lagevangelium · förstabudslöshet / förstabudsmässig tro · övervinnandet · tubuds-

budlöst evangelium / lagevangelium

Kort definition. Budlöst evangelium är Wetterlunds namn på ett evangelium som består av förlåtelse och nådelöften men lämnar Guds bud utanför, så att frälsningen läggs ”utanför Andens lag”. Lagevangelium (eller budevangelium) är motsatsen: ”Guds och profeternas lagevangelium”, där buden ingår i evangeliet som uppfyllda i Kristus och givna som gåva (GVS, Inledning).

Belägg

Omkring 70 belägg i AL, fördelade på *budlöst/budlösa evangelium* och *budevangelium*; *lagevangelium* är GVS:s nyckelord. Huvudtexten är AL kap. 5, tredje delen ”Förfalskning av ’Andens lag’” (bokutg. s. 312–322).

Ställe	Innehåll
AL mod. 5:58	Bibelkorten: ”Ni är mina vänner” utan ”om ni gör vad jag befaller er” (Joh 15:14). ”Så hade man fått en hel korg av ’rent evangelium’, alldeles rent från Guds bud.”
AL mod. 5:58–59	Skillnaden mellan lag och evangelium är inte två slags bibelställen utan ”skillnaden mellan krav utan gör-kraft och krav med gör-kraft … mellan sinailag och sionslag”.
AL mod. 5:59–60	De som kallar sig evangeliska men har en budlös Kristus ”är i grunden lagiska och fariseiska” och slår sig ned i Rom 7.
AL mod. 5:57	”Guds ord ställer sig till mig som lag eller evangelium, allteftersom jag ställer mig till ordet”: ”Nils-kan-själv” hör lag, ”Nils Noll” hör evangelium.
Jesu lära, ”Guds barn” (1901)	”Att predika lag är att predika Guds bud såsom ouppfyllda och ouppfyllbara … att predika evangelium är att predika Guds bud såsom uppfyllda och uppfyllbara.” ”Aldrig budet utan Kristus och aldrig Kristus utan budet!”
DSD 1B	Det gängse evangeliet är till två tredjedelar ”ett budlöst smet-, smink- och sliskevangelium”.
GVS, Inledning	Hebr 10:16–17 är ”Guds och profeternas lagevangelium”; arkens lagar läggs i hjärtat ”i förening med en fullkomlig förlåtelse”.

Lagevangelium i GVS: den som tror blir ”frälst genom det lagevangelium” som ligger förvarat i Kristus som i en ”livs levande ark” (GVS s. 3–4); lagen är ”arklagd i Kristus såsom Guds och profeternas lagevangelium” (s. 8); ”lagevangelium, som är ’Andens lag’” (s. 46). Även AL mod. 8:59.

Begreppets innehåll

1. **Gränsen går inte genom Bibeln.** Allt Guds ord är till sitt innehåll evangelium; för den som inte kan ta emot det blir samma ord lag (”port-ord”) tills det kan tas emot som gåva (”väg-ord”) (Jesu lära, ”Guds barn”; AL mod. 5:58–59).
2. **Kyrkohandboken som stöd.** Wetterlund påpekar att prästen enligt handboken ska kalla även femte budet ”dagens evangelium” när det är söndagens text (Jesu lära, ”Guds barn”).
3. **Två diken.** Han vänder sig både mot det budlösa evangeliet och mot ”lagisk stretakamp”; de heligas budhållning är ”sionitisk”, inte ”sinaitisk” (AL mod. 12:48). Andrén sammanfattar skökans fel som ”ett budlöst evangelium eller en lagisk självfrälsning”.
4. **Budlös nåd.** Nåden är inte budlös: den ”fostrar oss” (Tit 2:11–12; AL mod. 5:59–60). Budlös nåd är ”okynnesnåd” som gör människorna ”okynniga” (GVS första skålen).
5. **Skökans och paddans kännetecken.** Det budlösa evangeliet är drakordet i lammhornsdjurets mun (AL mod. 2:14) och den torka som gör Eufrat torr inför paddan (GVS sjätte skålen). Synonymer: smetevangelium, månskensevangelium, plockevangelium, ormevangelium.
6. **Luther som vittne.** Wetterlund hävdar att Luther lärde att ”rett skilja och rätt förena” lag och evangelium, och att den efterlutherska kyrkan bara behöll skiljandet (GT, inledning *(Kommittén)*; Ord av Luther).

Bibelställen

Matt 28:20 (”lär dem att hålla allt”), Joh 14:15, 15:10, 14, Matt 5:17–19, Tit 2:11–14, 1 Joh 2:3–4, 5:3, Hebr 8:10.

Mottagande

Kommitténs ordförklaring (www.npwetterlund.se; GVS mod. s. 66): Lagevangelium är ”det fulla evangeliet där Guds bud ingår i det sanna evangeliet”.

Korsreferenser

Andens lag · tubuds- · lagläggning · skökan · sjunderomarehålan.

byssusdräkten (byssus, byssusanden, byssuspingsten)

Kort definition. Byssusdräkten är brudens dräkt i Upp 19:8, ”fint linne, skinande och rent”, som är ”de heligas rättfärdiga gärningar”. Hos Wetterlund är den de gärningar Jesus själv har utfört i den troendes liv, och ordfamiljen (byssusanden, byssustron, byssuskyrkan, byssuspingsten) betecknar den apostoliska församlingens ande.

Belägg

Tätast i AL kap. 12 och GVS; därtill DTV och DSD.

Ställe	Innehåll
AL mod. 12:25, not	”Byssos (i grundtexten) var forntidens ’finaste bomull’” (Melanders lexikon). Samma not i AL mod. 9:82.
AL mod. 12:26	Kristus ”ger henne byssusdräkten, den ’skinande rena’”: ”Byssuskvinnans dräkt”.
AL mod. 12:27	”Detta byssus är de heligas rättfärdigheter”, ”både den sekundliga stamgärningen och de dagliga fruktgärningarna”: ”den apostoliska

Ställe	Innehåll
	hemmadräkten”, i motsats till ”den lutherska parasolldamen”.
AL mod. 12:28	”Byssusanden, som ger byssusdräkten”; byssustronen och byssusvingarna.
AL mod. 12:61–62	Riket ges ”endast åt dem för vilka byssusdräkten är dyrare än allt på vår jord”.
GVS s. 51–52	”Den harmageddonska dräkten, ’byssusdräkten den glänsande och rena’”, som är ”den apostoliske konungaanden”; byssuskyrkan och byssuspingsten.
DTV s. 24–25	Kristenheten måste ”åter kläda sig i ’byssus’, som är den apostoliske anden”; byssusanden ”känner icke till ’plikten att försvara sitt fädernesland’”.
DTV s. 27	”Ny dräkt, ny dräkt: den apostoliska byssusdräkten.”
DSD s. 12	”Byssusdräkten, den glänsande och rena”, med ”örnvingetron” och ”byssustron”.

Begreppets innehåll

1. **Dräkten är gärningar.** Byssus är ”de heligas rättfärdigheter” (Upp 19:8), alltså inte enbart en tillräknad rättfärdighet utan levda gärningar: stamgärningen och de dagliga fruktgärningarna (AL mod. 12:27).
2. **Kristi gärningar i den troende.** Dräkten är given, inte självgjord: det är Kristus som klär sin brud, och gärningarna är hans verk i henne (AL mod. 12:26–28).
3. **Hemmadräkt, inte festdräkt.** Byssus är ”den apostoliska hemmadräkten”, vardagens kläder, i motsats till en kristendom som bara bär sin rättfärdighet som ett yttre plagg, ”parasolldamen” (AL mod. 12:27).
4. **Byssusanden.** Dräkten följer av en ande: den apostoliske konungaanden, som är tubudsanden i församlingen. Den skiljer de heliga från skökan (GVS s. 51–52; AL mod. 12:28).
5. **Byssuskyrkan och byssuspingsten.** I GVS knyts dräkten till en församling, byssuskyrkan, och till den pingst som ger den, byssuspingsten (GVS s. 52).
6. **Under världskriget.** När det 7:e världsriket bryter in ges det åt Lammets folk att ”åter kläda sig i ’byssus’, som är den apostoliske anden”. Denne ande ”känner icke till ’plikten att försvara sitt fädernesland’”, eftersom landet nu ägs av vilddjuret; byssusfolket är främlingar på väg mot ett himmelskt Sverige (DTV s. 24–25). Byssuskärleken möter andra folk med ”den vidöppna kärleksfamnen in i döden”, men utan att uppmana till värnstrejk eller klandra överheten (DTV s. 42–44). ”Väldiga byssusandar” skall träda fram i den sista striden mot skökan och vilddjuret (DTV s. 46).

Motbegrepp

skökans purpur och scharlakan (Upp 17:4; 18:16) · tillräknad rättfärdighet utan gärningar · ”parasolldamen”.

Bibelställen

Upp 19:7–8, 14 (bruden och himmelens härar i byssus), 2 Mos 28:42 och Hes 44:18 (prästernas linnekläder), Upp 3:4–5, 18 (vita kläder), Matt 22:11–12 (bröllopsklädnaden), Ef 2:10.

Mottagande

Kommitténs ordförklaring (www.npwetterlund.se; GVS mod. s. 66): ”Byssion” är grekiska för linne, som översteprästens kläder var gjorda av (2 Mos 28:42; Hes 44:18). Jesus klär sin brud i det (Upp 19:8, 14). Människans bruddräkt är de gärningar Jesus har utfört i hennes liv. Wetterlund själv återger ordet med ”finaste bomull” (AL mod. 12:25, not).

Ordet *byssusmänniskan* har Wetterlund lånat från A. Myrberg (DSD, förord 1994 *(Kommittén)*; Myrbergs förklaring av Uppenbarelseboken s. 298 f.).

Korsreferenser

solkvinnan / byssuskvinnan · stamgärning / fruktgärning · Harmagedon · skökan · tillräknad rättfärdighet.

falska profetdömet (det)

Kort definition. Det falska profetdömet är det andra vilddjuret i Upp 13:11–17, ”den falske profeten” i Upp 16:13 och 19:20, läst som en andlig makt och ett ”rike” med egen historia. Det är ”det djupaste och avskyvärdaste onda som finns. Ty det är innerst själva Satan under sken av den sanne profeten.” Efter Kristus sammanfaller dess tid med vilddjurets 42 månader och har två skeden och två gestalter: *skökodömet* under det sjätte världsriket och *paddömet* under det sjunde. Motsatsen är det sanna profetdömet, som ”är förstlingsdömet”.

Belägg

Falsk(a/e) profet- förekommer ca 105 gånger i AL. Huvudstället är hela kap. 10, ”Det falska profetdömet” (bokutg. s. 917–1061; AL mod. 10), som är uppbyggt kring sex par: horn och mun, makt och djurtillbedjan, tecken och eld, bild och märke, trolldom och skuld, laglöshet och paddblåsning, vart och ett först för skökodömet och sedan för paddömet.

Ställe	Innehåll
AL mod. 10:1–2	Huvudtext Upp 13:11–17; bitexter Dan 7, 2 Tess 2:3–12, Upp 18:21–24, 16:12–16 och 19:20.
AL mod. 10:2	”Det falska profetdömet är det djupaste och avskyvärdaste onda som finns.” Det fanns även före Kristus, och bland judafolket ”kunde [det] föra Kristus, den sanne profeten, på korset”.
AL mod. 10:2–3	”Även det falska profetdömet är ett rike, vars historia profetian har angivit i dess grunddrag.” Två världsskeden med var sin ”världssignatur”: skökan och paddan. Paddömet växer fram organiskt redan under skökodömet.
AL mod. 10:6	”Den falske profeten är den ’kristlige’ avgrundsdraken”; i det sjätte världsriket är han ”skökoprofeten. Han är skökans ande och liv.”

Ställe	Innehåll
AL mod. 10:12	Hotet mot kattbjörnen kommer från ”Lammets världsstyrelse i förening med det sanna profetdömet, som är förstlingsdömet”.
AL mod. 10:14	Den falske profeten är ”motsatsen eller mot-profeten till den sanne profeten men under ett förvillande sken”; hans tecken är mottecken.
AL mod. 10:15–16	Pingstens eldstunga är ”förstlingsdömets eld”; skökodömet har en ”mot-tunga”.
AL mod. 10:85–89	Avslutning: ”Salig är den som vakar och bevarar sina kläder” (Upp 16:15).
AL mod. 2:16	Redan i kap. 2: ”Lammormen är den falske profeten med sitt falska profetdöme”; Jesu varning i Matt 7:15 om vargar i fårakläder.

Begreppets innehåll

1. **Satan under sken av sanning.** Det falska profetdömet är inte öppen ogudaktighet utan det onda ”inlindat och fördolt i sanningens sken”. Därför är det farligare än det första vilddjuret.
2. **Ett rike med historia.** Det har funnits ”bland alla folk”, nådde sin höjd bland judarna i Jesu tid och har efter Kristus två skeden som följer världsrikena (se *vilddjursskifte*).
3. **Två gestalter.** Skökodömet är det falska profetdömet i kristen förklädnad; paddömet är dess öppet antikristliga form. Båda behandlas i egna uppslag (*skökan / skökodömet*, *paddan / paddömet*).
4. **Mot-ordningen.** Allt i det falska profetdömet är ”mot-”: mottecken, moteld, mottunga, motavlelse och motfödelse (se *födelsen*). Det härmar det sanna i varje punkt.
5. **Det sanna profetdömet.** Motpolen är inte en institution utan förstlingarna, de som står med Lammet på Sions berg och bär pingstens eldstunga (se *förstlingar*).
6. **Vaksamhet.** Kapitlet slutar inte i en dom över andra utan i en uppmaning till den som läser: att vaka och bevara sina kläder.

Motbegrepp

det sanna profetdömet / förstlingsdömet · Lammet · de två vittnena (Upp 11).

Bibelställen

Upp 13:11–17, 16:13 och 19:20, Matt 7:15–20 och 24:11, 24 (falska profeter, många skall förledas), 2 Tess 2:3–12 (laglöshetens hemlighet, kraftig villfarelse), 2 Petr 2:1, 1 Joh 4:1 (pröva andarna), Jer 23 och Hes 13 (de falska profeterna i Israel).

Korsreferenser

skökan / skökodömet · paddan / paddömet · lammhornsdjuret / kattbjörnen · vilddjursskifte · förstlingar · födelsen

folkfrälsning

Kort definition. Folkfrälsning är frälsningen av folken som folk, inte bara av enskilda: den dag då ”alla folk ska komma och tillbe inför dig” (Upp 15:4). Wetterlund skiljer den från *förstlingsfrälsningen*, de

få ”förstlingarna” i nuvarande tidsålder. Folkfrälsningen kommer efter vredesskålarna, med Israel som rotfolk, och inleder tusenårsriket som mänsklighetens ”världspingst”.

Belägg

Ordet är vanligast i de mindre skrifterna (GT omkring 35 belägg, DTV, GVS, Uppsatser); i AL bärs begreppet av *världspingst*, *världsfödelse* och *förstlingsfrälsning*.

Ställe	Innehåll
GVS, Moses och Lammets sång	Sången i Upp 15:3–4 är ”folkfrälsningens sång”; skålarnas domar är ”folkbrudens födslokval”.
GVS, Moses och Lammets sång	”Om bara några tusen troende skulle bli frälsta, men tusentals miljoner andra … en evig helvetesbrasa, då vore Guds skapelse ett bedrövligt fiasko”.
GVS, Skålarnas slutakt	Israel blir ”det första av jordens folk” som omvänder sig; ”då stamfolket blir bruden, då blir också grenfolken bruden” (Rom 11:13–24).
DSD 4, not	Folken frälses, ”men därmed inte sagt att alla människor inom varje folk blir frälsta”.
AL s. 789 f. (citerat hos Andrén)	”Mänskligheten frälses på samma sätt som den enskilda människan … Lärjungen-människan har sin pingstdag, lärjungen mänskligheten har ock sin.”
AL mod. 12:43	På grund av skökan kan templets flod inte utgjuta sig ”till folkfrälsning, utan bara till ättlingefrälsning”.
GT, Hedningarnas förgård	Gud har ”inställt folkfrälsningen tills vidare” (Rom 11:32); ingen folkfrälsning så länge statskyrkan består som ”masskyrka”.
DTV, Bondetåget, not (1914)	Två slag: den tusenåriga (efter Israels frälsning) och en ”för-tusenårig”, som har stått de kristna folken till buds och skulle väcka judarnas ”avund” (Rom 11:11).

Begreppets innehåll

1. **Två slag av frälsning i tiden.** Förstlingsfrälsningen gäller de 144 000, den lilla ”förstlingskärven” (Upp 14:4); folkfrälsningen är ”skörden”. Förstlingarnas antal ”måste bliva fullt, innan världens pingstdag kan gå upp” (Andrén s. 187 ff.).
2. **Samma ordning som för den enskilde.** Mänskligheten har sin lärotid, skräckvecka, upprättelsetid och valtid före världspingsten (AL mod. 9:71–84, bokutg. s. 789–816).
3. **Domarna som födslovärkar.** Vredesskålarna och ”Guds grymma vredes vinpress” pressar ”vilddjuret ur folken, så att Lammet kan gå in i dem” (Uppsatser; GVS).
4. **Israel som rotfolk.** Den tänkta ordningen var en folkfrälsning med det utvalda folket som ”moderfolk”; den avbröts när Israel förkastade Messias. I slutet av skålarna blir Israel frälst och blir ”folkfrälsningsmissionären” (GVS slutakt; AL 12:43–47).

5. **Folken som brud.** I tusenårsriket är folken ”bruden”; de troende i nuvarande tid är ”brudtärnorna”, som ska ”be fram och föda fram folkbruden” (DSD 4).
6. **Rotlivsberedelse.** Folkrörelserna (nykterhet, arbetare, fred, folkbildning, vetenskap) läser han som ”rotlivsberedelse för världspingsten”, med både en sann tubudssådd och vilddjurets egen ”välberedelse” (AL mod. 9:71–82).
7. **Manspillan.** Folkfrälsningen gäller folken ”i stort sett”; det blir en ”manspillan” inom varje folk av dem som gjort sig ”ofrälsbara” (GVS; DSD).

Bibelställen

Upp 15:4, 21:24–26 (folken vandrar i stadens ljus), Rom 11:11–32 (”hela Israel ska bli frälst”, ”förbarma sig över alla”), Matt 19:28 (”världsnyfödelsen”, i Wetterlunds läsning), Jes 2:2–4, Mik 4:1–3, Matt 28:19.

Korsreferenser

solkvinnan / byssuskvinnan · skräckveckan · världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse · skökokristendom · andebyte.

födelsen (pingstfödelse, nyfödelse, födelsevägen)

Kort definition. Födelsen är hos Wetterlund den personliga frälsningens grundform: Guds lag, Kristi ande och nya liv föds in i människan så att hon blir ”en ny skapelse”. Han beskriver den som en organisk process med *avlelse* (rottro, för-pingstligt rotliv), *havandeskap* (lärjungaskolan) och *födelse* (pingstfödelsen). ”Skapelse är födelse”, och ”utanför födelsen ingen frälsning”. Till skillnad från den lekamliga födelsen är den andliga en ”frihetsakt”: människan kan påskynda, fördröja eller omöjliggöra den.

Belägg

Ordfamiljen *-födelse/-född* är en av de största i korpusen: över 800 belägg i AL, därav *nyfödelse* ca 80, *pingstfödelse/pingstfödd* ca 45 och *födelseväg* ca 35. Ordet genomsyrar kap. 6–9 och återkommer i TFF och GT.

Ställe	Innehåll
AL mod. 1:4 (bokutg. s. 6)	”Skapelse är födelse.” ”För Paulus är nyskapelse och nyfödelse samma sak.”
AL mod. 5:40, 5:50	”Skriften känner ingen annan personlig frälsning än skapelsefrälsningen, födelsefrälsningen, andebytesfrälsningen.” ”Utanför födelsen ingen frälsning.”
AL mod. 5:52	Förbundsförlåtelsen ”är en födelseförlåtelse. Ty den ges endast åt den födde.”
AL 6:74	Grader: ”fjärdedelsfödd”, ”halvfödd”, ”trefjärdedelsfödd”; ”helfödda äro blott de ’få’”.
AL mod. 8:14–25	”Trons avlelse och födelse”. Den andliga födelsen ”är en frihetsakt där allt beror på om människan vill eller icke”; hon kan omöjliggöra den, ”som Judas”.

Ställe	Innehåll
AL mod. 8:34, 8:49	”Tron är redan i sin avlelse den nya skapelsen.” ”Tron både föder och föds”; bergspredikan kan göras bara ”på denna väg, födelsevägen”.
AL mod. 10:15, 10:78	Motfödelsen: skökoprofeten avlar ”mot-budet i människohjärtat”, ”djur- eller paddfödelsen under sken av Kristusfödelse”. Även Antikrist kommer ”på avlelse- och födelsevägen”.
AL mod. 12:4–6	Solkvinnan som ”manföderskan”: ”manfödelsen är de heligas djupaste livssak”; Efesus fel var ”utebliven manfödelse”.
TFF	Den lekamliga födelsen är ”en tvångsakt”, den andliga ”en frihetsakt”; varning för ”fabriksfödelsen”.

Begreppets innehåll

1. **Födelse som frälsningens form.** Rättfärdiggörelse, förlåtelse och lagläggning sker inte utanför födelsen utan i den (se *lagläggning och lagskrivning*, *andebyte*). Därför kallar han en frälsning utan födelse ”utanförfrälsning”.
2. **Stadierna.** Avlelsen är rottron och det för-pingstliga rotlivet. Havandeskapet är lärjungaskolan med skräckvecka, upprättelsetid och valtid. Födelsen är pingstfödelsen, som ger ”den inneboende anden”. Lekamliga bilder får inte pressas, säger han.
3. **Grader och fara.** Födelsen kan vara ofullständig (halvfödd) och kan gå förlorad. ”Manfödelsen” i solkvinnan är det som håller de heliga uppe.
4. **Viljan.** Den andliga födelsen är Guds verk och samtidigt en frihetsakt. Därför ligger ansvaret hos människan att inte hindra den.
5. **Skapelsen och världen.** Födelsetanken går från skapelsen (”skapelse är födelse”) via världsförsoningen (”en världsfödelse”) till folkens världspingst (se *folkfrälsning*).
6. **Motfödelsen.** Det onda förmedlas på samma sätt: skökan och paddan avlar och föder motmänniskor. Därför är födelsen också en nyckel till hans syn på historien.

Motbegrepp

utanförfrälsning · ”fabriksfödelsen” · motfödelsen / paddfödelsen · ”den ofödda grunden”.

Bibelställen

Joh 3:3–8 (född på nytt, av vatten och Ande), 1 Petr 1:3, 23 och Jak 1:18 (födda på nytt genom ordet), 2 Kor 5:17 och Gal 6:15 (ny skapelse), Gal 4:19 (”till dess Kristus har fått gestalt i er”), 1 Joh 3:9 och 5:4 (den som är född av Gud syndar inte; övervinner världen), Apg 2 (pingsten).

Korsreferenser

andebyte · lagläggning och lagskrivning · skräckveckan · lärjungaskolan / rotliv · solkvinnan / byssuskvinnan · världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse · tron

försoningen / världsförsoningen

Kort definition. För Wetterlund är försoningen inte i första hand en betalning utan en *person* och en *ande*: ”Försoningen är en ande. Hon är Herren-anden.” Kristus försonar genom att i sitt lidande ha

”genomlidit och utlidit, sönderlidit och upplöst orättfärdighetens och förbannelsens första- och andrabudsande” (AL 6:31), och genom att ge människan sin segerande. *Världsförsoningen* är detta verk ”stamvis” för hela mänskligheten: ”en världsskapelse … en världsfödelse” i Kristus. Den personliga försoningen sker ”grenvis” genom andebyte. Han vänder sig skarpt mot det han kallar ”det juridiska straffvikariatet” och ”straffsummeblodet”, men förnekar inte att Kristi lidande var ställföreträdande.

Belägg

Försoning- förekommer ca 500 gånger i AL, världsförsoning- ca 40. Huvudställena är AL kap. 4 (”Lammets död”, ”Lammets blod”) och kap. 6 (”Världsförsoningen”, ”Kristi strafflidandesområde”, bokutg. s. 334–374). Andrén ägnar ämnet ett eget huvudavsnitt (s. 116–137).

Ställe	Innehåll
AL mod. 1:12	”Försoningen är en ande. Hon är Herren-anden.” Hon skrivs in i hjärtat i pingstfödelsen och ”avskriver synden” (Hebr 10:16–17).
AL mod. 4:24	Mot tanken på försoningen ”såsom blott en lidandessumma som är erlagd i deras ställe”: ”Nej, försoningen är en ande, sötvattensanden, som övervunnit survattensanden.”
AL mod. 4:47	”Försoningen är alltså en person, både på korset och ’inför Fadern’” (1 Joh 2:1–2).
AL mod. 4:57–61	Kritiken av ”det juridiska straffvikariatet”, där ”Gud här står blott såsom domare och straffgud”. Samtidigt finns bland dem som har den läran sådana ”som i sitt liv har den personliga försoningen”, t.ex. Nohrborg.
AL 6:12–13	”Försoningen är den eviga kärlekens barn.” ”Försoningen är icke avtvingad honom genom Kristus. Hon är hans frivilliga verk” (2 Kor 5:18–19).
AL 6, bokutg. s. 348	Varning mot åskådningar ”som i blodsoffret på korset icke se något av ställföreträdande lidande alls. Ty det finns förvisso ett sådant” (citerat hos Andrén s. 132).
AL 6:19–20	”Världsförsoningen är en världsskapelse i skapelse- och beståndsmänniskan Jesus Kristus, en världsfödelse.”
AL 6:31	”Försoningen är icke ett juridiskt straffsummekval, utan den eviga rättfärdighetens första- och andrabudsande.”
AL mod. 8:87	”Även Luther antog det katolska straffvikariatet. Det var en svaghet hos honom”, men han lät rättfärdiggörelsen vara ”en invärtes skapelse eller en födelse”.

Ställe	Innehåll
AL mod. 10:54; AL mod. 12:57	”Jesu juridiska straffsummeblod, som icke finns till” kallas skökans ”trollformel”.
Andrén s. 116–137	Systematisk genomgång: försoningen som Guds uppenbarelse-, kamp- och seger- samt skapelse- och utfödelsegärning. Noterar att Wetterlund säger ”försoning är andebyte”, inte ”försoningen är andebyte”.

Begreppets innehåll

1. **Guds verk, inte Guds villkor.** Försoningen är Guds frivilliga gärning från början till slut. Gud ”blev icke barmhärtig mot världen först” genom Kristi död. Han vred i Kristus världen rätt till sig.
2. **Person och ande.** Försoningen är Kristus själv, korsfäst och upphöjd, och hans ande. Därför kan den inte skiljas från den levande Kristus som en ”gjord, avslutad” gärning att ”trygga sig till”.
3. **Seger över djuret.** Synd, skuld och straff är i grunden människans ”vilddjursande”. Försoningen är Lammets övervinnarande, som upplöser denna ande (se *Lammet / Lejonet*).
4. **Stamvis och grenvis.** I Kristus är hela mänskligheten stamvis försonad (världsförsoningen, kopplad till världsförlåtelsen och världsrättfärdiggörelsen). Den enskilde försonas grenvis, genom andebyte och lagläggning.
5. **Ställföreträdande, men inte juridiskt.** Wetterlund bejakar ställföreträdande lidande ”i ett djup … som ingen dödlig mäter”, men förnekar att Kristus led en kvantitativ straffsumma motsvarande alla syndares eviga straff (Nohrborgs formulering, som han citerar).
6. **Kyrkokritiken.** Straffsummeläran är för honom skökans försoning och roten till det budlösa evangeliet. Han är samtidigt noga med att den som har läran kan ha den personliga försoningen i sitt liv.

Motbegrepp

straffsummeblodet / straffsummeförsoningen · det juridiska straffvikariatet · ”utanförfrälsning” · skökans Lamm.

Bibelställen

2 Kor 5:18–19 (Gud försonade världen med sig själv i Kristus), 1 Joh 2:1–2 (han är försoningen), Rom 5:10 (frälsta genom hans liv), Rom 8:3 (Gud fördömde synden i köttet), Kol 2:15 och Hebr 2:14–15 (segern över makterna och döden), Hebr 10:16–18 (lagen i hjärtat och syndernas förlåtelse), Hebr 7:25 (han lever alltid för att bära fram förbön).

Mottagande

Andrén återger läran utförligt och betonar att Wetterlund varnar åt båda hållen: mot straffvikariatet och mot åskådningar utan ställföreträdande lidande. Hans hjälpformel ”försoning innebär andebyte” är ett försök att hålla sär på Guds verk och människans mottagande.

Korsreferenser

andebyte · världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse · Lammet / Lejonet · lagläggning och lagskrivning · budlöst evangelium · födelsen

förstabudslöshet / förstabudsmässig tro

Kort definition. Förstabudsmässig tro tar emot Gud ”såsom Gud allena” med allt hjärta, all själ, all kraft och allt förstånd (Mark 12:30); förstabudslöshet är att ta emot honom med ett förbehåll, en ”mergud” vid sidan. Paret är Wetterlunds grundaxel: det första budet är alla buds grundbud, och synden mot det är ”världens grundsynd”.

Belägg

Ordfamiljen är en av de tätaste i korpusen: drygt 200 belägg för *förstabudslös-* och *förstabudsmässig-* i AL, drygt 100 i AL mod. kap. 10, ett 30-tal i GT.

Ställe	Innehåll
AL mod. 8:5–8 (bokutg. s. 525–537, ”Trons väsen”)	Huvudframställningen: tron är lydnad, och ”trons första livsrörelse är förstabudslydnad”.
AL 10:3 (mod.)	”Vad är skökan? Jo, förstabudslösheten under kristlig förklädnad. Och vad är paddan? Jo, förstabudslösheten utan denna förklädnad.”
DSD V ”Förstabudsmässig tro”	Kortversion: Kristus mottas förstabudsmässigt med en hand som ”släpper allt”; annars blir han inte övervinnare i den troende.
GVS, första skålen	Förstabudssåret är ”sårmodern till alla sår”; skökans förstabudslösa evangelium gör det ”ont och svårt”.
GVS, förberedande syn 1	Förstabudsblick, -öra, -tunga: att stå ”på kristallhavet” är att möta allt skapat med förstabudssinne.

Begreppets innehåll

1. **Valet mellan ”Gud En” och ”guden Mer”.** Trons grundlydnad är ett val: ”En enda mergud, och allt är förlorat” (AL mod. 8:5). Han preciserar gängse definitioner: inte förtroende till Gud utan förtroende ”för Gud allena”; inte mottagande av nåden utan mottagande ”som frälsande allena”. Det tillägget avklipper ”allt självfrälseri och allt merguderi”.
2. **De fyra allten.** Hjärta, själ, kraft och förstånd är de ”fyra heliga och saliga allten” eller allt-dörrarna; den som har dem stängda för merguden är ”förstabudsfast”. Gränsen mellan solkvinnan och skökan är ”förstabudsgränsen” (AL mod. 2:19).
3. **Mottagande och lydnad är samma sak.** Mot en tro som bara ”mottar” ställer han Djupgrävaren (Luk 6:47–49) som gräver ner till klippan. Den mottagande tron är ”till sitt väsen lydnad” och därmed redan rättfärdiggörelse och nyfödelse.
4. **Lutherbelägget.** Han bär upp tesen med Luthers sats att ”tron fullbordar det första budet i Guds lag och därmed lätteligen alla andra bud” och med katekesens ”Vi ska frukta och älska Gud, så att …”. Mot den ”lutherska skökan” som enligt honom satt en budlös tro i stället (AL mod. 8:6; GT, Ord av Luther).
5. **Den bildliga handen.** I DSD V håller människan krampaktigt det förgängliga ”allt” med fyra fingrar och öppnar ”bara lillfingret” för Gud: så ser enligt honom ”största delen av den gängse tron” ut.
6. **Förstabudsnollan.** Den troende blir en ”nolla” inför Gud, ”guldnollornas guldtro”, en tro som ger Gud ”allt pris” och ingenting till sig själv (AL mod. 8:5–6).

7. **Synd hos troende.** Förstabudsmässighet är inte syndfrihet: GVS och AL betonar daglig syndabekännelse och ”publikanens plats” (DSD IV).

Motbegrepp

mergud · förstabudssynden · förstabudshalvhet (”förstabudshalva” kristendom) · budlös tro · skökan och paddan.

Bibelställen

5 Mos 6:4–5 och 4:29 (söka Gud av allt hjärta), Mark 12:29–30, Luk 14:26, 33 (lämna allt), Jes 45:22, Matt 6:24.

Mottagande

Andrén citerar AL s. 623: Kristus kan bli subjektiverad i den troende bara så länge han ”tages förstabudsmässigt såsom Frälsaren allena, utan självfrälseri”. Det är Andréns huvudargument för att Wetterlunds trosbegrepp skyddar honom mot gärningsfromhet.

Korsreferenser

skökan · tubuds- · lagläggning · stamgärning · Andens lag.

förstabudssynden (förstabudssåret, förstabudsförbannelsen)

Kort definition. Förstabudssynden är att inte älska Gud av allt hjärta och inte besvara hans kärlek; därmed bryter människan alla andra bud. Wetterlund bestämmer den som ”avgudisk kärlek till det skapade” och kallar den all synds grundsynd.

Belägg

24 belägg i AL, främst kap. 9–10; genomgående i GVS, där förstabudssåret är det första skålsåret; därtill IDLL, GT och Andrén.

Ställe	Innehåll
AL mod. 9:10	”Förstabudssynden är avgudisk kärlek till det skapade.” Två slag: avgudisk kärlek till den lekamliga skapelsen och avgudisk kärlek till den andliga skapelsen (Efesus).
AL mod. 9:55	Jesabels ”grundsynd var förstabudssynden”.
AL mod. 9:91	”All synd är i grunden förstabudssynd.”
AL mod. 10:17	Skökan har ”indragit själva jorden i förstabudssynden” och under ”det första budets förbannelse”.
AL mod. 10:30	”Den romerska kyrkans grundsynd är förstabudssynden.”
GVS s. 15	Den andre ängelns ”kritik över förstabudssynden”.
GVS s. 24	”Förstabudssåret, som uppkommer genom förstabudssynden, som är själva grundsåret.”

Ställe	Innehåll
GVS s. 26–27	”Detta är förstabudssyndens förbannelse”; ”förstabudssynden och förstabudsbölden”.

Begreppets innehåll

1. **Grundsynden.** Alla andra synder springer ur den: den som inte älskar Gud av allt hjärta kan inte hålla de övriga buden (AL mod. 9:91).
2. **Avgudisk kärlek till det skapade.** Synden är inte främst att göra något förbjudet utan att älska något skapat mer än Gud, en ”mergud” (AL mod. 9:10).
3. **Även andlig.** Det finns en förstabudssynd också i förhållande till den andliga skapelsen. Efesus-församlingen hade släppt världen, men dess eget andliga verk steg den ”åt huvudet”: ”Verket trädde i stället för Verkaren”, och de tu buden ”bytte plats” (AL mod. 9:10).
4. **Sår, böld och förbannelse.** I GVS blir förstabudssynden roten till förstabudssåret, ”sårmodern” till alla de sju skålarnas plågor, och till ”förstabudsförbannelsen” över jorden (GVS s. 24–27; AL mod. 10:17).
5. **Kyrkornas grundsynd.** Wetterlund tillämpar begreppet på kyrkohistorien: skökans och den romerska kyrkans fall är i grunden förstabudssynd (AL mod. 10:17, 30).

Motbegrepp

förstabudsmässig tro · tubudskärlek · Andens lag.

Bibelställen

5 Mos 6:4–5, 2 Mos 20:3, Mark 12:29–30, Rom 1:21–25 (de dyrkade det skapade i stället för Skaparen), Upp 2:4 (Efesus som lämnat sin första kärlek), Kol 3:5 (girigheten som avgudadyrkan).

Mottagande

Kommitténs ordförklaring (www.npwetterlund.se; GVS mod. s. 66): Förstabudssynden är när en människa inte älskar Gud, inte besvarar hans kärlek, och därmed bryter alla andra bud (5 Mos 6:4–5; jfr tubuds-orden).

Korsreferenser

förstabudslöshet / förstabudsmässig tro · mergud · tubuds- · tubudslös · skökan · paddan.

förstlingar / förstlingsfrälsning

Kort definition. *Förstlingarna* är de 144 000 som står med Lammet på Sions berg, ”köpta från jorden och från människorna till en förstling åt Gud och Lammet” (Upp 14:1–5; Jak 1:18). För Wetterlund är talet inte en etnisk eller numerisk gräns utan en kvalitet: alla kristna tiders ”smyrnenser och filadelfier”, de ostraffliga övervinnarna. *Förstlingsfrälsning* är frälsningens form under de 42 månaderna, den nuvarande vilddjurstiden. Då frälses enskilda till konungar och pelare, medan *folkfrälsningen* hör till tusenårsriket. Förstlingarna är den lilla förstlingskärven; folken är den stora skörden.

Belägg

Ordgruppen förekommer omkring 220 gånger i AL. De vanligaste formerna är *förstlingar(na)* ca 50, *förstlingsskap(et)* 34, *förstling* 11, *förstlingsmänniska* med böjningar 17 och *förstlingsfrälsning(en)* 13. Tyngdpunkten ligger i kap. 9 (de sju breven).

Ställe	Innehåll
AL mod. 9:6	De 144 000 är ”en förstling av Guds skapade varelser”. ”Så kommer frälsningen att under de 3 1/2 åren bli bara förstlingsfrälsning bland alla folk, då däremot folkens frälsning inträder först i och med tusenårsriket.” Förstlingsskapet ”kostar i sanning någonting”.
AL mod. 9:14	De sju breven handlar ”bara” om förstlingsövervinnare. Under ”den lilla onda tiden” är alla andra ”sekunda och under-sekunda”.
AL mod. 9:47	Förstlingsmänniskan bär namnet Ehjeh, ”Jag är”, på sin panna: ”Du förstlingsmänniska, betänk ditt fruktansvärt höga namn.”
AL mod. 9:71 (bokutg. s. 791)	Världsmissionens dubbla uppgift: att ”beså enskilda till förstlingsfrälsning. Ty förstlingarnas antal måste bli fullt, innan världens pingstdag kan gå upp (Upp 6:9–11; 20:4)”, och att beså folken till förpingstligt lärjungaskap.
AL mod. 9:82	Tubudssäden gror ”till förstlingsfrälsning hos några och till rotlivsberedelse för världspingsten hos andra”. Många har låtit sig ryckas med av folkrörelserna ”och därmed förlorat sitt förstlingsskap”.
AL mod. 9:109–110	Förstlingsmänniskans etik: ”Hon vill ha alla framom sig … och är själv nöjd med det sämsta och minsta.” Hennes innersta begär är ”att få göra alla lyckliga”.
AL mod. 9:128, 9:134–136	”Så frälsas förstlingarna genom ’Andens lag’.” De sju löftena är ”förstlingslöften”; ”utan de sju löftena ingen förstlingsfrälsning”. Ödmjukhet som inte vill bli förstling kallas skökans ödmjukhet.
AL mod. 9:133, 9:145	Skökan har ”skjutit åt sidan” förstlingsfrälsningen och lagt ”hela vikten på att fostra folken”. ”Man griper efter mängder och massor av själar, men försummar och fördärvar förstlingsfrälsningen.”
AL mod. 10:12, 10:15	Det sanna profetdömet ”är förstlingsdömet”. Pingstens eldstunga ”är förstlingsdömets eld”.
AL mod. 10:17	Jorden är ”förstlingsfödd i förstlingsdömet”: naturens krafter ska tjäna förstlingsskapet.
AL 11:1 (bokutg. s. 658)	Förstlingarna på Sions berg är ”den sanne profeten och det sanna profetdömet”, motbilden till de två vilddjuren.

Ställe	Innehåll
AL mod. 12:41	Israel hade kunnat bli ”förstlingsfolket” med uppgiften att lägga alla folk på knä inför Israels Gud.
AL mod. 12:54, 12:63	Förstlingsskapet = ”det höga ättlingeskapet”; det går förlorat om vittnesbördet tystnar. ”Nu är den tecknade förstlingsskaran fulltalig” (Upp 6:11), följt av uppryckningen.
DTV s. 60	”Fåtalsfrälsningens eller förstlingsfrälsningens tid, som räcker intill folkfrälsningens tid.” Förstlingarna är ”blott den lilla förstlingskärven från åkern”; skörden är ”alla folk”.
GT	Statskyrkan har som tempelkyrka en mission ”i förstlingsfrälsning och folkfostran”.
IDLL	”Förstlingsköpet från jorden” (Upp 14:3–4) som juldagens förstabudskrav: att skriva ut sig ur världen och in i ”de förstföddas församling” (Hebr 12:23).
Andrén s. 191 f.	Återger AL s. 791 och tecknar förstlingsskaran i ”mänskligheten skräckvecka”.

Begreppets innehåll

1. **Kvalitet, inte kvot.** De 144 000 läses som ett andligt mått: de ostraffliga (Smyrna och Filadelfia) och de prima grupperna i Tyatira och Sardes. De är ”ett med” solkvinnan, segrarna vid kristallhavet och dem som håller Guds bud (DTV s. 59 f.).
2. **Två frälsningsordningar i tiden.** Nu sker en ”fåtalsfrälsning” (förstlingsfrälsning); i tusenårsriket sker folkfrälsning (se *folkfrälsning*). Förstlingarnas antal måste bli fullt innan världspingsten (se *världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse*). Deras uppgift i det kommande riket är att vara ”konungar och pelare”.
3. **Prima och sekunda.** Kring förstlingarna ordnar Wetterlund en skala: prima (förstlingar), sekunda och under-sekunda (AL mod. 9:14; AL mod. 12:4). Förstlingsskap kan förloras, genom folkrörelsernas ”slagg” eller ett tystnat vittnesbörd.
4. **Andens lag och de sju löftena.** Förstlingsfrälsningen är ”Andens lag” fullbordad (AL mod. 9:128). De sju breven och deras löften är inte ett bihang utan frälsningens ”högsta länk”: att sträva efter löftenas lön är att växa upp till den människa Gud skapat en att bli (AL mod. 9:136).
5. **En tjänande höghet.** Namnet är ”fruktansvärt högt” men vägen dit är ”barn, tjänare, dräng” (Matt 18:1–4; 20:24–28): den som står lägst och vill göra alla lyckliga (AL mod. 9:109–110).
6. **Kyrkokritiken.** Wetterlund menar att sköko- och massinriktningen (”mängder och massor”) har skjutit förstlingsfrälsningen åt sidan och kallat dess förespråkare ”översittare”. Han tillskriver samtidigt statskyrkan en verklig, om än begränsad, mission i förstlingsfrälsning (GT).

Motbegrepp

folkfrälsning (komplementärt, inte motsatt) · sekunda / under-sekunda kristendom · skökodömet · ”rävafrälsning” / födelselös frälsning (AL mod. 9:136) · vilddjurstillbedjarna (Upp 13:8).

Bibelställen

Upp 14:1–5 (köpta som förstling åt Gud och Lammet; jungfrur; utan lögn), Jak 1:18 (”en förstling av hans skapade varelser”), Upp 7:14 (de som kommer ur den stora bedrövelsen), Hebr 12:22–23 (Sions berg; de förstföddas församling), Upp 6:9–11 (tills antalet blir fullt), Upp 20:4–6 (de som regerar med Kristus de tusen åren), Rom 8:23 och 11:16 (Andens förstlingsgåva; ”är förstlingsdegen helig, så är ock hela degen det”), 2 Mos 23:19 (förstlingen tillhör Herren). Rom 11:16 och förstlingskärvens bild ger stöd för att förstlingen är *för* skörden och inte i stället för den, vilket Wetterlund betonar.

Mottagande

Andrén (s. 191 f.) återger lärans struktur utan egen värdering.

Korsreferenser

folkfrälsning · solkvinnan / byssuskvinnan · Andens lag · skökan / skökodömet · paddan / paddömet · världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse · skräckveckan · tubuds-

Harmagedon / sjunde världsriket / antikrist

Kort definition. Wetterlund läser historien som sju världsriken (Dan 2 och 7; Upp 17). Vi lever i slutet av det *sjätte* (skökotiden). Det *sjunde* är ”det antikristiska”, ”elftehornsriket”, där ”guds- och kristushatet [slår] ut i en fasansfull världsbrand”. *Harmagedon* (Upp 16:16) är striden under hela detta skede, ”Guds, den Allsmäktiges, stora dag”, inte den yttersta dagen. Den är ”bildlik” och ligger ”överallt på jorden, där sjunderiksstriden står mellan vilddjurshopen och lammfolket”. Det elfte hornet i Dan 7 betecknar ”inte den personlige antikrist, utan det antikristiska världsriket”. Men det slutar med att Satan ”i högsta möjliga grad” besatt en människa, ”den Laglöse”. Striden slutar inte i en evig förkastelsedom över mänskligheten utan i dess luttring och omvändelse.

Belägg

Harmage(d)don förekommer ca 120 gånger i AL, *antikrist-* ca 130, *sjunde världsriket / sjunderik-* ca 70. Huvudställena är AL mod. 2 (vilddjurets historia och dom), AL mod. 10 (paddömet) och GVS (den sjätte vredeskålen).

Ställe	Innehåll
AL mod. 2:4	Det elfte hornet (Dan 7:8, 24–25) ”betecknar alltså inte den personlige antikrist, utan det antikristiska världsriket”.
AL mod. 2:7–9	Det sjunde riket blir ”det mest gudlösa av alla. Det kallas också det antikristiska”; vi lever ”i tiohornsriket och går det förskräckliga elftehornsriket till mötes”.
AL mod. 2:22	Harmagedon (Megiddo, Dom 5): ”Detta bildlika Harmagedon ligger sålunda överallt på jorden.” ”Förpostfäktningarna till den striden har begynt.”
AL mod. 2:22	Det är ”inte den yttersta domen” utan ”Guds, den Allsmäktiges, stora dag” (Upp 16:14), en tidrymd som omfattar hela det sjunde världsriket.
AL mod. 2:23	”Denna slutdom över vilddjursvärlden är ingen evig förkastelsedom.” Mänskligheten ”blir luttrad

Ställe	Innehåll
	i elden och frälst genom den Harmagedoniska församlingens, sjunderiksförsamlingens, tåliga, lammlika martyrlidande och … världsmission”.
AL mod. 5:63	Till de heliga i Sverige: ”Då står ni på det svenska Harmagedon.”
AL mod. 9:82	Byssusrörelsen rättas ”för striden på Harmagedon och för den apostoliska sjunderiksmissionen”.
AL mod. 10:2–3	Det falska profetdömet har två skeden; i det sjunde riket är paddan ”fullväxt” (se *paddan / paddömet*).
AL mod. 10:78	Satan måste ”gå födelsevägen”; till sist besitter han en människa ”i högsta möjliga grad”: ”Hon är den ’Laglöse’ eller Antikrist” (2 Tess 2).
AL mod. 12:28	Byssuskvinnans världsmission ”är sjunderiksmissionen”.
AL mod. 12:63	”Nu är den tecknade förstlingsskaran fulltalig”, följt av ”upprycknin gen” och ”en världsorkan utan like”.
GVS, sjätte skålen	Eufrats uttorkning och paddandarnas samling till Harmagedon (Upp 16:12–16).

Begreppets innehåll

1. **Historieteologi.** Det sjunde världsriket är den sista fasen i ”de 42 månaderna” (vilddjurets tid), mellan skökotiden och tusenårsriket (se *vilddjursskifte*).
2. **Rike före person.** Antikrist är först ett världsrike och en ande, sedan en person. Båda kommer till genom ”avlelse- och födelsevägen”.
3. **Harmagedon är överallt.** Striden är inte bunden till en plats eller en dag. Den pågår där lammfolket står mot vilddjurshopen, redan nu i ”förpostfäktningar”, till exempel för en arbetare som vill bevara sin tro mot ”tvångssocialismen”.
4. **Martyrkyrkan och missionen.** Harmagedon vinns inte med vapen utan med ”tåligt, lammlikt martyrlidande” och en ”apostoliskt andekraftig världsmission”, sjunderiksmissionen.
5. **Dom som räddning.** Domen över vilddjuret är en dom över världsanden, inte över mänskligheten i stort. En del går förlorade (”manspillan på Harmagedon”), men folken böjer knä och tusenårsriket kommer (se *folkfrälsning*).
6. **Mot tidsberäkning.** Ingen vet när de 42 månaderna slutar: ”Allt uträknande vare fjärran” (AL mod. 2:13; se *sekundlig*).

Motbegrepp

tusenårsriket · lammfolket / sjunderiksförsamlingen · skökotiden (det sjätte riket) · den yttersta dagen.

Bibelställen

Dan 2 och 7 (rikena, det lilla hornet), Upp 13, 16:12–16 och 19:11–21, Upp 17:9–14 (sju kungar), 2 Tess 2:3–12 (laglöshetens människa), 1 Joh 2:18 och 4:3 (många antikrister, antikrists ande), Upp 12:11 (seger genom Lammets blod och vittnesbördet), Upp 15:4 (”alla folk ska komma och tillbe”).

Korsreferenser

vilddjursskifte · paddan / paddömet · det falska profetdömet · folkfrälsning · solkvinnan / byssuskvinnan · ättlingarna · förstlingar

jobbare, jobberi

Kort definition. Jobbare och jobberi är tidens ord för tvetydiga spekulationsaffärer på börsen och för den som bedriver dem; i dag skulle man säga börshaj eller finanshaj. Hos Wetterlund är jobberiet ett typexempel på kärlekslöshet som för vinstens skull störtar folk i nöd.

Belägg

Få belägg: AL kap. 10 och DTV. Den moderniserade utgåvan av AL har bytt ordet mot *börshaj*.

Ställe	Innehåll
AL 10:48 (original)	”Jobbare-paddor och procentarepaddor”; AL mod. 10:48 har ”börshaj-paddor och procentarepaddor”.
GVS s. 33	”Det demoniska finanshaj- och procentareblodet” (moderniserat).
DTV s. 36	”Vilket fasans motliv till Kristi kärlek är icke ’jobberiet’, som för att ’tjäna pengar’ störtar hela folk i nöd och elände?”
DTV s. 48	”’Tjäna pengar’, kommersa, konkurrera, ’jobba’.”
DTV s. 68	”Bossar, pampar och ’jobbare’”; ”ni ’jobbare’, utsugare och förtryckare”.

Begreppets innehåll

1. **Motliv till Kristi kärlek.** Jobberiet är det motsatta livet till tubudskärleken: att tjäna pengar på andras nöd (DTV s. 36).
2. **En paddart.** I AL kap. 10 räknas jobbaren bland ”paddorna”, de jordkrypande andarna i det sjunde världsriket, tillsammans med procentaren (ockraren) (AL mod. 10:48).
3. **Krigstidens kritik.** Under världskriget riktar Wetterlund ordet mot dem som tjänar på kriget och dyrtiden (DTV s. 48, 68).

Motbegrepp

tubudskärlek · nästankärleken · byssusanden.

Bibelställen

Jak 5:1–6 (de rika som håller inne arbetarnas lön), 1 Tim 6:9–10 (penningbegäret), Luk 16:13, Am 8:4–6.

Mottagande

Kommitténs ordförklaring (www.npwetterlund.se; GVS mod. s. 66): Jobbare, jobberi avser tvetydiga spekulationsaffärer på börsen; en sådan person kallas numera börshaj eller finanshaj. Samma förklaring står som redaktionsanmärkning i DTV s. 36 och 68.

Korsreferenser

paddan / paddömet · tubudslös · vilddjursskifte.

keruben / keruberna

Kort definition. Keruberna är de fyra livsväsendena i Hes 1 och 10 och Upp 4, med ansikten av människa, lejon, tjur och örn. För Wetterlund betecknar de *skapelsen* ”sådan hon bör vara, men icke är”: ”skapelsens himmelska urbild och modell, efter vilken hon måste omgestaltas”. I första hand är de en bild av människan. De fyra är egentligen ett enda väsen, Keruben (Hes 10:2, 4). Keruben är motbilden till vilddjuret i Upp 13: ”Keruben är sanningen, vilddjuret är lögnen.”

Belägg

Kerub- förekommer ca 250 gånger i AL. Huvudstället är hela kap. 1, ”Keruberna” (bokutg. s. 1–56), som öppnar verket och som de följande kapitlen ständigt hänvisar till.

Ställe	Innehåll
AL mod. 1:2–3	Keruberna ”betecknar skapelsen med undantag av den orenhet och oordning som hon fått genom synden”; de är ”skapelsens himmelska urbild och modell”.
AL mod. 1:3	”Keruben bor i varje människa, i varje djur och växt och i hela den s.k. livlösa naturen.” Människan har ”en oförlorbar gudsbild i sig”.
AL mod. 1:4 (bokutg. s. 6)	Kerubernas födelse: ”Skapelse är födelse.” Stormvinden vid Kebar och vid Jerusalem är båda ”pingstvindar”.
AL mod. 1:7	Keruberna står i ”det evangeliska förstabudsståndet”; ”Kerublivet ligger inne i budet, aldrig utanför det”.
AL mod. 1:7–8	Hos Johannes står Lammet mitt bland keruberna (Upp 5:6): ”Tron-Lammet ställer keruberna på nytestamentlig grund.”
AL mod. 1:15	Hos Johannes står lejonansiktet främst: en betoning av Lejonets av Juda ”syndövervinnande kraft”.
AL mod. 1:16	Keruberna är ”i tronens mitt och i tronens omkrets”: ”den eviga grundlagen … för allt evangeliskt vara och göra”.
AL mod. 1:21	De fyra ansiktena är ”de fyra grundkrafterna”: förnuftet, självbevarelsen, självbibehållelsen och

Ställe	Innehåll
	självförnyelsen.
AL mod. 1:27–28	Hjulet är ”Herren Sebaots ande”, andens rundrörelse i skapelsen (Hes 10:17; Rom 11:36).
AL mod. 1:30–34	”Det kerubiska ansvaret”: hedningens, judens och den kristnes.
AL mod. 2:1–2	Vilddjuret som den förvildade keruben (se *lammhornsdjuret / kattbjörnen*).
Andrén ca s. 85, 92–93	Refererar läran och noterar en linje ”genom mystiken tillbaka till Platons idélära”, men säger att Wetterlund gör tankarna till bärare av evangelisk uppbyggelse.

Begreppets innehåll

1. **Skapelsen som den bör vara.** Keruberna är ingen ängelologi utan en skapelselära i bild. De visar vad hela skapelsen är tänkt att bli, och därför står synen kvar ”under alla hans syner” i Uppenbarelseboken som måttstock.
2. **Människan i centrum.** Människoansiktet står ”framtill” hos Hesekiel. Det fastställer människans konungsliga och prästerliga uppgift i skapelsen. Hos Johannes fullbordas detta i de 24 äldste.
3. **Det oförlorbara grundväsendet.** Keruben bor i allt skapat. Gudsbilden kan fördunklas men inte förintas, ”ej ens det minsta sandkorn kan berövas sin evighet” (jfr Rom 8:18–25).
4. **Lammet i kerubernas mitt.** Hesekiels syn visar inte hur en syndig värld ska bli helig. Det gör Johannes syn, där Lammet står mitt bland keruberna. Därför är kerubsynen hos Wetterlund också en frälsningslära.
5. **De fyra ansiktena som krafter.** Ansiktena är kärlekens fyra grunddrifter. I pingstmänniskan är de ”evangeliskt förnyade”. I vilddjuret är samma krafter förvildade: lejonet blir vildlejon, tjuren björn, örnen leopard.
6. **Kristalltemplet.** Kerubsynens beståndsdelar (kristallfästet, safirtronen, de sju lamporna, hjulet, kerubkonungen) blir hos Wetterlund ett ”kristalltempel” som han återkommer till i kap. 4 och framåt.

Motbegrepp

vilddjuret / lejonbjörnleoparden · belätet i Dan 2 (”vilddjurets världshärlighet” mot ”Herrens världshärlighet”).

Bibelställen

Hes 1 och 10 (livsväsendena, hjulen, kristallfästet), Upp 4–5 (livsväsendena kring tronen och Lammet i mitten), Upp 5:13 (”all skapelse” stämmer in i lovsången), Rom 8:19–22 (skapelsen väntar på Guds barns uppenbarelse), Kol 1:15–17 (Kristus all skapelses förstfödde; allt har sitt bestånd i honom), 1 Mos 1:26–28 (människans härskaruppgift).

Mottagande

Andrén återger kerubläran utförligt och ser i den en kristen användning av äldre idétradition, utan att avvisa den.

Korsreferenser

lammhornsdjuret / kattbjörnen (vilddjuret som motbild) · *Lammet / Lejonet* · *skapelsebestånd* · *födelsen* · *förstabudslöshet / förstabudsmässig tro*

lagläggning, lagskrivning, arklagd

Kort definition. Lagläggning i hjärtat och lagskrivning i sinnena är Wetterlunds namn på det nya förbundets kärna enligt Hebr 10:16–17 (Jer 31:33–34): Gud lägger sina bud, som i Kristus blivit ”ande och liv”, in i människan. Det är detsamma som nyfödelsen, andeutgjutelsen och pingsträttfärdiggörelsen, och det inbegriper syndernas förlåtelse.

Belägg

Omkring 75 belägg i AL, främst kap. 5–8 och 10; därtill TFF och genomgående i GVS, där *arklagd* och *lagevangelium* bär hela tolkningen av skålarna.

Ställe	Innehåll
AL mod. 5:22 (bokutg. ca s. 271–276)	”Just denna lagskrivning och lagläggning, som inbegriper syndernas förlåtelse, är, är, är det nya förbundet.”
AL 6:51	Lagläggningen är ”ombyte av lag-ande”: syndens och dödens lag-ande byts mot ”den sionitiske lag-anden med slaktmärket”, och det sker ”blott på födelseväg”.
AL mod. 8:3	Luthers ”annat, nytt och rent hjärta genom tron” (Schmalk. art. III:13) läses som just detta hjärta med Guds lagar i sig.
AL mod. 10:52	Skökans kännetecken: hon lägger frälsningen ”utanför den förbundsmässiga lagläggningen i hjärtat och lagskrivningen i sinnena, vilken lagläggning och lagskrivning är födelsen från ovan”.
TFF (1915)	”Andeutgjutningen … är budutgjutningen”; lagläggning och lagskrivning ”i förening med Guds icke-ihågkommande av synden är det nya förbundet”.
GVS, Inledning	Förbundsarken i himlens tempel (Upp 11:19) är Kristus, i vilken buden är ”arklagda”; den troende blir ”en livs levande ark”.

Arklagd i GVS: de troende har buden ”nytestamentligt arklagda såsom livs levande hjärtelagar och sinneslagar” (GVS s. 3); Kristus har genom sin ”lagfullbordan in i döden så arklagt alla Guds lagar i sig, att de blivit ande och liv”, och de som tar emot honom får dem ”arklagda i sitt hjärta” (s. 4); jfr den ”levande förbundsarken” (s. 6) och ”arklagt i Kristus” (s. 18). Kommitténs förord till GVS (2019) varnar för ”läror om en yttre Kristus, där buden inte är arklagda i hjärtat” *(Kommittén)*.

Begreppets innehåll

1. **Två sidor av samma förbund.** Löftet i Hebr 10:16–17 har en *budsida* (lagarna i hjärtat) och en *blodsida* (synderna kommer inte mer ihåg). Wetterlund vägrar att låta förlåtelsen stå ensam: ”Detta är, är, är det nya förbundet” (GVS, Inledning; Jesu lära, ”Guds barn”).
2. **Sinai och Sion.** På Sinai låg lagen på stentavlor och i den gammaltestamentliga arken; i det nya förbundet ligger den i Kristus och därifrån i hjärtat, som ”Andens lag” (Rom 8:2). Det är skillnaden mellan sinaitisk och sionitisk budhållning (AL mod. 12:48).
3. **Ett skapelseverk, inte en prestation.** Lagläggningen sker ”på födelseväg”, genom Anden, och kallas en skapelsehandling inom människan; den skiljer pingsträttfärdiggörelsen från världsrättfärdiggörelsen (AL kap. 6, citerat hos Andrén).
4. **Förbundsmässig.** Adjektivet *förbundsmässig* markerar att detta är förbundets egen ordning: en nyfödelse som inte ger lagarna i hjärtat räknar han som ofullständig, en ”bråkdelsfödelse” (DSD 2B).
5. **Arken som tolkningsnyckel.** I GVS är den ”utställda arken” utgångspunkten för alla sju skålarna: lagens förbannelse drabbar den som inte tar emot lagen i Kristus-arken, lagens välsignelse den som är ”laglagd”.
6. **Samma ordning för folken.** Mänskligheten frälses ”på samma sätt som den enskilda människan … samma förbundsmässiga lagläggning och lagskrivning för dem båda” (AL s. 789 f., citerat hos Andrén).

Motbegrepp

utanförfrälsning · rättegångs- eller domsrättfärdiggörelse · budlöst evangelium · syndens och dödens lag · sjunderomarehålan.

Bibelställen

Jer 31:31–34, Hes 36:25–27 (ett nytt hjärta och Anden som gör att man vandrar i buden), Hebr 8:8–12 och 10:16–17, 2 Kor 3:3 (”skrivet … med den levande Gudens Ande … på hjärtats tavlor”), Rom 8:3–4.

Mottagande

Kommitténs ordförklaring (www.npwetterlund.se; GVS mod. s. 66): Lagläggning, lagskrivning och arklagd betecknar det som sker när Gud i frälsningen och i helgelsens fullbordan skriver och gjuter sin lag i lärjungens hjärta med sin Ande (Jer 31:33; Hebr 8:10; 10:16). Lärjungen tar emot Kristus och får kraft att övervinna synden och förbli i Gud.

Korsreferenser

Andens lag · världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse · andebyte · tubuds- · stamgärning.

Lammet / Lejonet

Kort definition. Lejonet (AL kap. 3) och Lammet (AL kap. 4) är två sidor av Kristus i Upp 5:5–6: Lejonet av Juda är den som övervunnit, och Lammet är den som övervann genom att låta sig slaktas. Lejonet intar det fallna kerublejonets plats, och Lammet är ”den himmelske anden i människogestalt” och vilddjurets ”skarpaste motsats”. Båda står först ”i vårt ställe” och sedan ”i oss”: de övervinner inte för att vi ska slippa övervinna, utan för att vi ska kunna det. Lammets sju horn och sju ögon är hans sjufaldiga ande, och den som inte har dem har enligt Wetterlund ”den andelösa och köttsliga lammlära” som skökan sprider.

Belägg

Lammet förekommer ca 450 gånger i AL och *Lejonet* ca 70. Huvudställena är kap. 3, ”Lejonet” (bokutg. s. 96–108), och kap. 4, ”Lammet” (s. 109–218), med delarna Lammets horn och ögon, Lammets död, det förfalskade Lammet och sammanfattning.

Ställe	Innehåll
AL mod. 3:2	”Kerublejonet har fallit. Men Lejonet av Juda trädde fram och intog dess plats”; han stod i vårt ställe ”så långt den helige och rättfärdige kan stå i syndarens ställe”.
AL mod. 3:4	”Lejonet har inte övervunnit i vårt ställe, så att vi ska slippa att övervinna – utan i vårt ställe, så att vi ska kunna övervinna genom honom.” ”Skriften känner ingen annan frälsning än grenfrälsningen.”
AL mod. 3:5–8	Två ”världsföljder” av Lejonets seger: Satans tregradiga nedkastande (Upp 12) och världens styrelse och frälsning.
AL mod. 4:2	Lammets horn och ögon är ”sinnebilderna av hans sjufaldiga ande”; utan dem ”sjunker vi ned i den andelösa och köttsliga lammlära, med vilken skökan fördärvar alla jordens folk”.
AL mod. 4:5	”Stammen finns. Men därmed är ännu ingen människa personligen frälst.” Vi måste utgrenas ur vildanden och ingrenas i ”Lammet-anden”.
AL mod. 4:6	”Lammet är den himmelske anden i människogestalt … Vilddjuret är den jordiske och underjordiske anden i människogestalt.”
AL mod. 4:8	”Lammet är inte tidsenligt” i den samtida förkunnelsen; ordet blir ”ett jordiskt och andesvagt ord om Lammet”.
AL mod. 4:9	De äldste besjunger ”övervinnandet under slaktandet”, inte lidandet i sig (Upp 5:5, 9).
AL mod. 4:29–45	Lammets blod: ”frö-blodet” (Joh 12:24, vetekornet) växer till ”frukt-blod” i grenarna.
AL mod. 4:49–63	Det förfalskade Lammet: ”solkvinnans Lamm” mot ”skökans Lamm”, där det senare bygger på ”det juridiska straffvikariatet” (se *försoningen*).

Begreppets innehåll

1. **Två bilder, en Kristus.** Lejonet betonar segern och kraften, Lammet segern genom slaktandet. I Upp 5 är det samma gestalt; hos Wetterlund också ”Lamm-Lejonet”.
2. **I vårt ställe – i oss.** Det ställföreträdande och det invärtes hör ihop. Kristus är ”stammen”; frälsning blir personlig först genom ingrening som gren (Joh 15).

3. **Lammet mot vilddjuret.** Lammet och vilddjuret är ”de skarpaste motsatser, som finnas”: himmelsk och jordisk/underjordisk ande i människogestalt. Här knäpps kap. 2 (vilddjuret) och kap. 4 ihop.
4. **Horn och ögon.** De sju hornen och ögonen är Guds sju andar (Jes 11:1–5), segerandar. Utan dem blir Lammet ”andelöst” och kan ”hopokas” med vilddjuret.
5. **Blodet växer.** Lammets blod är frö-blod som genom grenarna växer till frukt-blod. Försoningsverket är i stammen fullbordat men bär frukt först i grenarna.
6. **Det förfalskade Lammet.** Skökans Lamm är ett Lamm utan horn, där lidandessumman ersatt anden (se *försoningen*, *skökan*).

Motbegrepp

vilddjuret / lejonbjörnleoparden · lammormen (*lammhornsdjuret*) · skökans Lamm · kerublejonet som förvildats till vildlejon.

Bibelställen

Upp 5:5–6 (Lejonet av Juda, Lammet med sju horn och sju ögon), Upp 5:9–12 och 12:11 (seger genom Lammets blod), Joh 1:29, Joh 12:24 (vetekornet), Joh 15:1–8 (vinstocken och grenarna), Rom 8:37 (”övervinner vi med glans”), Jes 11:1–5 (Herrens sjufaldiga ande), Jes 53:7.

Korsreferenser

keruben · försoningen · lammhornsdjuret / kattbjörnen · övervinnandet · stamgärning / fruktgärning · solkvinnan / byssuskvinnan

lammhornsdjuret / kattbjörnen (lejonbjörnleoparden)

Kort definition. De två vilddjuren i Upp 13 är hos Wetterlund ett och samma: världsanden, det själviska jaget. Det första, från havet, är *lejonbjörnleoparden* eller kortare *kattbjörnen*, världsanden ”i eget namn”. Det andra, från jorden, med två horn som ett lamms, är *lammhornsdjuret* eller *lammormen*, samma ande ”i Guds namn, i Lammets namn, i nådens namn” (AL mod. 2:14–15). Lammhornsdjuret är också den falske profeten och, i kvinnogestalt, skökan.

Belägg

Omkring 185 belägg i AL (*kattbjörn-* 120, *lammorm-* 30), 78 i AL mod. 10, och de är två av de ”fyra andemakterna” i TFF.

Ställe	Innehåll
AL mod. 2:1–2 (bokutg. s. 57 ff.)	Upp 13 står mot Upp 4: ”Keruben är sanningen, vilddjuret är lögnen.” Kerublejonet har blivit vildlejon, kerubtjuren björn; i stället för kerubörnen ser man den ”krypande och lurande katten, leoparden”.
AL mod. 2:2	”Vilddjuret är vad Paulus kallar köttet”; vilddjursnaturen har blivit ”syndens och dödens lag” (Rom 8:2).
AL mod. 2:14–16 (bokutg. s. 78–82)	”Lammormen”: hornen är förklädnaden, drakordet är ”det förstabudslösa evangeliet”; ”Lammormen är lejonbjörnleoparden förklädd till lamm.”

Ställe	Innehåll
AL mod. 10:4	Havsdjuret = ”lejonbjörnleoparden, kattbjörnen”; jorddjuret = ”den falske profeten”, i 6:e riket skökoprofeten, i 7:e paddprofeten.
TFF (1915)	”De två vilddjuren [är] i grunden samma djur … lejonbjörnleoparden framträder i lammhornsdjuret, förklädd till lamm”; ”Ett sådant lammhornsdjur är t. ex. det svenska folket.”
DTV, ”En prisgivningens världsdom” (1916)	De tre rovdjuren ”betecknar världsandens rovgirighet och list, grymhet och styrka. Det självviska jaget är rovdjuret.”
GT, Svar 4	Försvar av namnet *kattbjörn*: människorna halkar förbi ”de förfärande sanningar, som dess sammansättning vill framhålla”.

Begreppets innehåll

1. **Den förvrängda keruben.** Vilddjuret är kerubens motbild: de fyra ansiktena (människa, lejon, tjur, örn) har förvildats; människoansiktet saknas helt, och ”förnuftet har blivit dårskap” (AL mod. 2:1–2).
2. **Kattbjörnen som namn.** Sammansättningen av Upp 13:2 (leopard, björnfötter, lejongap) förkortar Wetterlund till kattbjörnen: listen och grymheten i ett ord. Den är världsanden som ”ryckt sig själv och hela skapelsen från Gud och lever på rov för rov”.
3. **Lammhornen.** Hornen är skenkristendomen: djuret ”som efterapade Lammet”. Draken har ”gjort sig ett par horn, så lika ett lamms som möjligt … så att ingenting syns av honom mer än hornen” (AL mod. 2:14).
4. **Den vita faran.** Lammormen är ”den största faran på vår jord” eftersom människorna ”tror sig tillbedja Gud, och så tillbedjer de innerst vilddjuret” (AL mod. 2:15).
5. **Det sårade huvudet.** Det 5:e huvudet (Västrom) fick dråpslag 476; det 6:e världsriket är vilddjurets ”sjukdomstid, men också dess läketid”, och skökan är den som läker såret (AL mod. 2:9; mod. 10:18).
6. **Höger och vänster.** I DTV tillämpar han bilderna på 1914: bondetåget är lammhornsdjuret, arbetartåget ”ett-hornsdjuret” utan lammhorn (Dan 7:8), båda ”vilddjursmänniskor” som ändå har ”oförlorbara gudsbilder”.
7. **Personerna är inte djuret.** ”Då vi kallar människor för vilddjur, så menar vi blott … den självviska världsande som behärskar dem” (DTV, ”På Sions berg”, not).

Motbegrepp

keruben · Lammet · ”lammfolket” · de som är skrivna i livsboken.

Bibelställen

Upp 13, Dan 7 (de fyra djuren och det lilla hornet), Hes 1 och Upp 4 (keruberna), Matt 7:15 (”fårakläder … glupande ulvar”), Hes 13 (vitmening).

Korsreferenser

skökan · paddan · skenkristendom · budlöst evangelium · mergud.

lärjungaskolan (den för-pingstliga) / rotliv

Kort definition. Lärjungaskolan är Wetterlunds namn på den väg som leder fram till pingstfödelsen, med de tolv lärjungarnas tid med Jesus som mönster. Den *för-pingstliga* skolan (”bottenskolan”) är ”trons havandeskap”. Där lever lärjungen ett *rotliv*, ”det andliga fosterlivet”, med en *rottro* som ännu inte är pingsttro. Den *efter-pingstliga* skolan (”högskolan”) fostrar den födde till övervinnare. Bottenskolan har två skeden: lärotiden och utfödelsetiden med skräckveckan, upprättelsens tid och valets tid.

Belägg

Lärjungaskol- ca 45 och *för-pingstlig* ca 75 belägg i AL, *rotliv* ca 60. Huvudstället är AL kap. 7, ”Den för-pingstliga lärjungaskolan” (bokutg. s. 450–518). Samma schema används i kap. 9 om mänskligheten.

Ställe	Innehåll
AL mod. 7:1	”Kom till Jesus sådan du är, men inte för att förbli sådan du är, utan för att bli en annan än du är.” Den som stannar kvar går i ”Judas-skolan”.
AL mod. 7:1	Mot ”en utvärtes juridisk rättfärdiggörelse” som förutsättning: Jesus skrämde inte lärjungarna med en gudsvrede som mur.
AL mod. 7:2	”Hela deras för-pingstliga liv var nämligen endast ett rotliv eller det andliga fosterlivet, havandeskapet.” ”All frälsning, allt andligt liv i världen före pingst var endast rot-frälsning, rotliv.”
AL mod. 7:7–13	Skräckveckan: stöten, sållet, sållfaran, de två händerna. Rot-tron fäller ”domen över sig själv som absolut maktlöst i sig själv”: ”Jag är Nollan.”
AL mod. 7:13–16	Upprättelsens tid (”Elia kommer först och återupprättar allt”, Mark 9:11–13).
AL mod. 7:16–17	Valets tid: lärjungarna står ”på det adamitiska valplanet” och äger ”kraft att valfritt överföra rot-tron i pingst-tro”; de tio dagarna var ”en djupt ingripande prövningstid”.
AL mod. 7:30–31	Den för-pingstliga skolan återkommer efter pingst, som ”straffskola” eller ”fördjupad grundskola”; till de högre klasserna i den efter-pingstliga skolan leder ”en allt trångare och trångare trångport”.
AL mod. 7:32–38	Apostlagärningarnas omvändelser: massomvändelserna på pingstdagen gällde ”gudfruktiga, fromma judar”.
AL mod. 8:15	”Den för-pingstliga lärjungaskolan är trons havandeskap eller grundskola, och den efter-

Ställe	Innehåll
	pingstliga lärjungaskolan är trons högskola.”
AL mod. 9:71–84	Mänskligheten lärotid och utfödelsetid: folken måste bli ”för-pingstliga lärjungafolk” innan världspingsten.
Andrén s. 158–159, 164–165	”Lärjungaskolan”: bottenskolans läxor är ”bittra och svåra” men Mästaren ”är stödjande och hjälpande med”; högskolan fostrar segervinnare.

Begreppets innehåll

1. **Mönsterskolan.** De tolvs väg från kallelsen till pingst gäller ”i alla tider”. Den som kommer till Jesus får komma som hon är, men kommer för att bli en annan.
2. **Rotliv är verkligt liv.** Rotlivet är inte dött utan ett fosterliv, ”rotfrälsning”. Det skärper samtidigt skillnaden mot pingstlivet: ingen är ”helt” frälst före födelsen.
3. **Skedena.** Lärotiden ger ordet som säd. Utfödelsetiden bryter ned självviskheten (skräckveckan), upprättar det första skapelsebeståndet och leder till valet på valplanet, där människan gör Gud till sin Gud och ingen mer.
4. **Ingen engångskurs.** Bottenskolan kan behöva gås om, som straff eller som fördjupning. Högskolan har ”allt högre klasser”.
5. **Kollektiv tillämpning.** Samma ordning gäller folken (se *folkfrälsning*): folkrörelserna är en del av mänsklighetens lärotid.
6. **Självprövning.** Kapitlet slutar med en uppmaning att pröva om man har Kristi ande (2 Kor 13:5; Rom 8:9), inte bara rotlivet.

Motbegrepp

Judas-skolan · den utvärtes, juridiska rättfärdiggörelsen · utanförfrälsning (se *födelsen*).

Bibelställen

Evangeliernas skildring av de tolv (kallelse, förnekelse, uppståndelse, väntan), Luk 24:49 och Apg 1:4–14 (”förbida Faderns löfte”), Joh 7:39 (”Anden var ännu inte given”), Joh 16:7, Mark 4:26–29 (säden som växer), Hebr 5:12–6:1 (mjölk och fast föda), 2 Kor 13:5.

Mottagande

Andrén återger läran sympatiskt och lyfter fram att Wetterlund ser Mästaren som den som bär lärjungen genom skolans svåra läxor.

Korsreferenser

skräckveckan / sjunderomarehålan · födelsen · tron · skapelsebestånd · folkfrälsning · övervinnandet

mergud

Kort definition. *Merguden* (”guden Mer”) är Wetterlunds namn på allt som människan vill ha *jämte* Gud, och därför i praktiken *över* honom. Motsatsen är ”Gud En” (Sak 14:9: ”HERREN skall vara en, och hans namn ett”). Trons grundlydnad är för Wetterlund ett val mellan ”Gud En och guden Mer”. Ordet kan fästa sig vid onda ting, men lika gärna vid goda: familj, hälsa, religiös iver, den egna fromheten. Felet ligger i *meret*, inte i tinget.

Belägg

I AL förekommer ordet omkring 40 gånger: *merguden* 25, *mergud* 8, *merguderi* 4, därtill *mergudar* och *mergudasak/mergudatröst*. Motpolen ”Gud En” förekommer 24 gånger.

Ställe	Innehåll
AL mod. 1:17	Gud En ”och ingen mer” (Sak 14:9); tronen tål ingen medregent.
AL mod. 2:14	Lammormen lägger folken på knä ”för lejonbjörnleoparden, världsanden, merguden”.
AL mod. 2:17	Skökan kallas ”mergudakvinnan”.
AL mod. 7:7–8	Skräckveckan: ”Korset överkorsar skoningslöst även den dyraste, käraste, sötaste mergud.”
AL mod. 7:17 (bokutg. s. 477)	Mästaren kan till sist bli tvungen att ”lämna honom åt mergudarna, som han inte vill släppa”.
AL mod. 8:5 (bokutg. ca s. 525)	Trons grundlydnad: valet mellan ”Gud En och guden Mer”. ”En enda mergud, och allt är förlorat.” ”Ni alla mergudar, far er väg!”
AL mod. 8:6	Förtröstan på Gud ”med sekundligt utsparkad mergudatröst”.
AL mod. 8:7	Gud ger ”åt allt och åt alla deras allt” när han får vara ensam Gud.
AL mod. 9:9 (Efesus)	”En sådan skada vållas alltid av guden ’Mer’.” I Efesus var merguden inte världen utan den religiösa ivern själv.
AL mod. 10:20	Folken ”på knä inför merguden och vilddjuret”.
AL mod. 10:32	”Merguden ligger med i allt och blir livförsäkrad … genom ett gottköpsevangelium.”

Begreppets innehåll

1. **Första budet som ett antingen–eller.** Merguden är förstabudslöshetens personifikation (se *förstabudslöshet*). Det räcker inte att Gud har första platsen; han ska vara den *enda* platsen, så att allt annat tas emot ur honom och inte ställs bredvid honom.
2. **Begäret, inte föremålet.** Därför kan merguden vara något i sig gott. I AL mod. 9:9 är det Efesus' iver och arbete, alltså fromheten själv, som blir ”Mer”. Ordet betecknar ett omättligt begär som kan klänga sig fast även vid legitima goda.
3. **Korsets verk.** I skräckveckan (AL kap. 7) är det mergudarna som korset ”överkorsar”. Den som inte släpper dem lämnas åt dem (AL mod. 7:17). Lärjungaskapets kris blir därmed en kris om meret.
4. **Det kollektiva meret.** I kap. 2 och 10 knyts merguden till världsanden och vilddjuret. Skökan är ”mergudakvinnan”, och gottköpsevangeliet (se *budlöst evangelium*) livförsäkrar merguden i stället för att döda den.

5. **Allt återfås.** Valet av Gud En är inte ett förakt för skapelsen. Den som har Gud ensam får av honom ”åt allt och åt alla deras allt” (AL mod. 8:7). Det är relationen till tingen som omvänds, inte tingen som avskaffas.

Motbegrepp

Gud En · förstabudsmässig tro · det ”uthjärtade” hjärtat (DTV) · att ”lämna allt” (Luk 14:33).

Bibelställen

2 Mos 20:3 (”Du skall inga andra gudar hava jämte mig”), 5 Mos 6:4–5 (Gud är en; älska honom av hela hjärtat), Sak 14:9 (Gud En), Matt 6:24 (ingen kan tjäna två herrar), Luk 14:26, 33 (den som inte avsäger sig allt kan inte vara lärjunge), Matt 19:16–22 (den rike ynglingen), Kol 3:5 (girigheten ”är avgudadyrkan”), 1 Joh 5:21 (”tag eder till vara för avgudarna”). Särskilt Kol 3:5 ligger nära Wetterlunds tanke: begäret efter mer räknas som avgudadyrkan.

Korsreferenser

förstabudslöshet / förstabudsmässig tro · *skräckveckan* · *skökan / skökodömet* (mergudakvinnan) · *lammhornsdjuret / kattbjörnen* · *budlöst evangelium* (gottköpsevangeliet)

paddan / paddömet

Kort definition. Paddan är de tre orena andarna ”lika paddor” i Upp 16:13, som går ut ur drakens, vilddjurets och den falske profetens mun. Hos Wetterlund är hon ”materialismen i både dess grövre och finare former”, ett jordkrypande sinne som har jorden som sitt allt (TFF). Paddömet är det 7:e världsriket, den öppna antikristendomen: ”Vad är paddan? Jo, förstabudslösheten utan [kristlig] förklädnad” (AL mod. 10:3).

Belägg

AL kap. 10 (bokutg. s. 917–1061) och GVS sjätte skålen bär huvudframställningen; omkring 100 belägg för *paddprofet-* och *paddblåsning* i AL mod. 10.

Ställe	Innehåll
AL mod. 10:3	Skökan och paddan ”är i grunden ett”, förstabudslöshet med och utan förklädnad; antikristendomen fanns redan på Johannes tid men blir ”fullväxt” först i 7:e riket.
AL mod. 10:12–13	”Skökodömet har sin organiska fortsättning i paddömet. Det förra föder det senare”; paddprofeten träder fram ”i skökoprofetens ställe”.
AL mod. 10:24	Paddprofeten sätter ”människan” i Guds och Kristi ställe; men han ”besitter stora områden av sanningens rike”.
AL mod. 10:62	Skökodömet handlar med förstabudslös kristendom, paddömet med ”förstabudslös vetenskap som är trollvetenskapen”.
AL 10:75–89 (bokutg. s. 1039–1061)	”Paddömets laglöshet och paddblåsning”: den 6:e skålens ”motpingst”, födelsen från nedan.

Ställe	Innehåll
TFF (1915)	Paddan är ”en sammansättning av de tre vilddjurens ande”, ”motsatsen till Jordans duva”; tre stadier: världspadda, skökopadda, antikristpadda.
GVS, sjätte skålen	Eufrat är Guds lag; när skökan torkat ut den drar ”konungarna från östern” in, och padd-anden samlar världen till Harmageddon.

Begreppets innehåll

1. **Motsatsen till duvan.** Varje barn föds med ”lag-anden”, duvoanden, men också med anlag för paddan; paddhjärtat är det ”jordkrypande och världsälskande” hjärtat (GVS sjätte skålen; AL mod. 10:12).
2. **Tre stadier, stigande styrka.** ”Stark är paddan … hos en vanlig världsmänniska; sju gånger starkare … hos en skenkristen; sjuttio gånger starkare … hos en fullmogen gudsförnekare” (TFF).
3. **Paddblåsningen.** Den 6:e skålen är en ”mot-pingstdag” då padd-anden föder ”demoniska människor”; den börjar hos enskilda, går vidare till folkfödelse och till sist världsfödelse (AL mod. 10:83). Den är straffet för ”utebliven eller förfuskad pingstdag” (GVS).
4. **Vetenskap och kultur.** Paddömets tecken är förstabudslös vetenskap och kultur: ”Förstabudslös kultur – se, där himmelriket!” (AL mod. 10:24). Wetterlund skiljer uttryckligen från den ”förstabudsfasta vetenskapens och kulturens stora betydelse och omätliga välsignelse” (GVS, not; AL s. 805 f.).
5. **Paddan på båda sidor.** I samhällsstriden finns ”strejkpaddan och lockoutpaddan”, ”högerpaddor och vänsterpaddor”, ”mammonspaddor”; paddan är inte ett partimärke utan ett sinne (AL mod. 10:49; DSD III). ”Då vi kallar personer för paddor, så menar vi bara den gudlösa och jordkrypande beskaffenhet” (DSD III, not).
6. **I kyrkorna.** ”Paddkryperi i det synligas … sumphav” och ”jämnstrukenhet” i stats- och småkyrkor (DSD 4; AL mod. 10:37).

Motbegrepp

Jordans duva · lag-anden · Eufrat (Guds lag) · byssusanden · kristallhavet.

Bibelställen

Upp 16:12–16 (paddorna, Eufrat, Harmageddon), 2 Tess 2:3–12 (”laglöshetens hemlighet”, ”den laglöse”), 1 Joh 2:18, 22 (antikrister som förnekar Fadern och Sonen), Fil 3:19 (”de tänker på det jordiska”), Kol 3:1–2.

Mottagande

Kommitténs ordförklaring (www.npwetterlund.se; GVS mod. s. 66): Paddömet syftar på de tre orena andarna, lika paddor, i Upp 16:13.

Korsreferenser

skökan · lammhornsdjuret · skenkristendom · budlöst evangelium · folkfrälsning.

paradiset (det lägre, det högre och det högsta) / eldsregionerna

Kort definition. ”Guds paradis är bara ett, men tregradigt” (AL mod. 9:15). Det *lägre* paradiset ligger i ”jordens hjärta” (Abrahams sköte), det *högre* i den tredje himlen, och det *högsta* är ”ny himmel, ny jord och ett nytt Jerusalem”. De tre är ”endast tre skeden i paradisets organiska utveckling”, och vart och ett är ”rotparadiset” till nästa (9:20). *Eldsregionerna* är dels ”den andra dödens eldsregioner” i lufthimlen, där domen hålls omedelbart efter döden (9:32), dels ”dödsrikets eldsregioner”, där straff utmäts ”rättvist” och ”till förbättring om möjligt” (9:77).

Belägg

Ordet *paradis* förekommer flera hundra gånger, med tyngdpunkt i Efesus-löftet (AL mod. 9:14–21). *Eldsregion* förekommer ett tiotal gånger (AL mod. 9, 10 och AL 11).

Ställe	Innehåll
AL mod. 9:14–15	Efesus-löftet (Upp 2:7) öppnar läran: ”Det finns tre paradis: det lägre, det högre och det högsta. Men de är endast tre skeden i paradisets organiska utveckling.”
AL mod. 9:15	Det lägre paradiset ligger i ”jordens hjärta” (Matt 12:40) och omfattar både ”pinorummet” och ”Abrahams sköte”; det senare kallar Herren paradiset (Luk 23:43). Det ”finns ännu till”: dit nedstiger de som ”utan eget förvållande dör i bara gammaltestamentligt eller förpingstligt barnaskap”.
AL mod. 9:15	Det nya förbundets heliga, förstlingarna, uppstiger till det högre paradiset ”genom den prima döden, som är döden i den första kärleken”.
AL mod. 9:16–17	Djur och växter är odödliga till sitt ”andelekamliga kerubväsen”: ”I alla tre paradisen ska de vara med. Utan djur och växter inget paradis.”
AL mod. 9:17	Det högre paradiset ligger i den tredje himlen (2 Kor 12:1–4), ”själva himmelen” (Heb 9:24).
AL mod. 9:19–20	Paradiset som hjärteförening mellan ”jordens och himlarnas hjärtan” genom ”paradislagen, som här är ’Andens lag’”. Pingsten ger det högre paradiset; världsfödelsen (Matt 19:28) ger det ”en högre utvecklingsgrad”; nya himlar och nya jorden är det högsta.
AL mod. 9:20	Edens paradis var det yttre ”uttryck för ett inre paradis”; livets träd ett uttryck för ”ett inre träd”.
AL mod. 9:31	Den ”fjärdedelsfödda eller halvfödda” människan är ”skadad av den andra döden” och föres efter döden in i ”eldsregionerna” för att frälsas ”såsom genom eld” (1 Kor 3:10–15). ”Undermålig eller undergradig budhållning för in i de lägre

Ställe	Innehåll
	paradissfärerna.”
AL mod. 9:32	Domen hålls ”redan i den lägsta himmelen”, i lufthimlen där ”fursten över luftens härsmakt” råder: ”Här har vi alltså den andra dödens eldsregioner.” Smyrna-övervinnaren får ”paradisets högsta sfär”.
AL mod. 9:60	Tyatira-varningen: de kval ”som förlorat förstlingskap ska avpressa dig i den första himmelens eldsregioner”.
AL mod. 9:77	Superiets synd sätter ”årsringar” i ande-lekamen som ”viker bara för dödsrikets eld”; de försupna kastas in i ”dessa eldsregioner till rättvist straff och till förbättring om möjligt”.
AL mod. 9:134–135	De sju löftena gäller förstlingarna, ”först i det 2:a paradiset, sedan i det 3:e”. I tusenårsriket ”inströmmar väldiga skaror av övervinnare i Guds paradis”.
AL mod. 9:144	”Antingen vara övervinnare … eller vara icke-övervinnare och få sin del i eldsjön. Ett tredje ges inte.” De som enligt 1 Kor 3 blir ”frälsta” utan att ha övervunnit ”måste … efter döden bli det”: i eldsregionerna blir elden ”ett födslokval”, och de blir ”födda till övervinnare, dock med förskräckliga förluster”, utan egen boning på den nya jorden.
AL mod. 10:62	Motbilden: paddprofeten ”framtrollar ’paradiset på jorden’” — ”ett paradis – utan sol”. Skökans dom övergår ”i konungaelden och i dödsrikets eldsregioner och i evigheternas eld”.
AL 11:41–42	”Pressen” (Upp 14:19–20) är ”dödsrikets eller Hadesvärldens straffregion”; var och en förvisas ”till den eldsregion, som motsvarar hans liv”. Den rike mannen (Luk 16) var i ”överflödets, kräslighetens och vällustens eldsregion”.
IDLL	Ålderdomsbekännelsen: ”mitt ureviga hem i ’de levandes land’, som är ’Guds paradis’” (Ps 116:9; Upp 2:7).

Begreppets innehåll

1. **Ett paradis i tre grader.** Paradiset är en enda organisk storhet som växer: det lägre är rot till det högre och det högre till det högsta. Det motsvarar mönstret i *födelsen* och *rättfärdiggörelsen* (förpingstligt, pingstligt, världs-).

2. **Inre före yttre.** Paradiset är i grunden en hjärteförening mellan jordens och himlarnas ”hjärtan” genom *Andens lag*. Edens trädgård var dess yttre uttryck. Därför kan förstlingarna bära löftena ”frövis” redan i tiden (AL mod. 9:136).
3. **Kosmisk omfattning.** Djur, växter och hela skapelsen har del i paradiset genom sitt kerubväsen. ”Världssmärtan” är jordens ”via dolorosa till paradiset” (9:16). Se *keruben* och *skapelsebestånd*.
4. **Graderad lön.** Var man hamnar beror på graden av budhållning: prima död leder till det högre paradiset, undergradig budhållning till ”de lägre paradissfärerna”, och fullt Smyrna-övervinnande till ”paradisets högsta sfär”. Den andra döden kan antingen ta lönen (de sju förstlingslöftena) eller minska den.
5. **Eldsregionerna har tre funktioner.**
    - De är *genomgångsdomens* plats i lufthimlen. Alla heliga måste ”genomfara himlarna”, och där fastställs en skada av den andra döden ”för evigt” (9:32).
    - De är dödsrikets *straffregioner*, avpassade efter livet, ”till rättvist straff och till förbättring om möjligt” (9:77; AL 11:41).
    - De är *luttringsplatsen* för de halvfödda som höll fast vid grunden: där blir elden ett ”födslokval” (9:144).
6. **Skilda från eldsjön.** Eldsjön ligger ”utanför” den nya jorden. Wetterlund använder eldsregionerna för att förena två utsagor: att bara övervinnare ärver (Upp 21:7–8) och att somliga frälses ”såsom genom eld” (1 Kor 3:15).

Motbegrepp

”Paradiset på jorden” i paddömet, framtrollat utan Gud (AL mod. 10:62) · eldsjön, den andra döden i dess slutgiltiga form · det förlorade Edens paradis.

Bibelställen

- Luk 23:43 (”i dag ska du vara med mig i paradiset”) och Luk 16:19–31 (Abrahams sköte och pinorummet).
- Matt 12:40 (”i jordens hjärta”); Ef 4:8–10 och 1 Pet 3:19; 4:6 (nedstigandet).
- 2 Kor 12:2–4 (”den tredje himlen … paradiset”) och Heb 4:14 (”genomfarit himlarna”).
- Upp 2:7; 21:7; 22:1–2 (livets träd och livets flod).
- Heb 11:39–40 (de gamla heliga ”skulle inte fullkomnas utan oss”).
- Rom 8:19–22 (skapelsens suckan) och Joh 14:2 (”många boningar”).
- 1 Kor 15:41–42 (stjärna skiljer sig från stjärna) och 2 Kor 9:6 (den som sår sparsamt) talar för grader av härlighet.
- 1 Kor 3:10–15 är Wetterlunds huvudtext för luttringen.

Mottagande

Andrén noterar att Wetterlund ofta talar om det rättvisa straff som ”kan fortgå i ’dödsrikets eldsregioner’”. Han framhåller att Wetterlund håller isär Kristi ställföreträdande bärande och människans eget strafflidande: de ”beröra icke varandra” (Andrén s. 136).

Korsreferenser

prima/sekunda · förstlingar · övervinnandet / de sju löftena · budhållning · födelsen · keruben · skapelsebestånd · Andens lag · paddan · tillräknad rättfärdighet / utanförfrälsning

prima / sekunda / under-sekunda

Kort definition. *Prima*, *sekunda* och *under-sekunda* är handelns kvalitetsbeteckningar (första, andra och sämre sortering) som Wetterlund använder om kristet liv. *Prima* är det fulla, födda pingstlivet i

”förstabudsalltet”: Smyrna, Filadelfia, förstlingarna. *Sekunda* är ett verkligt men nedsjunket kristenliv, där födelsen är ”delvis upplöst”. *Under-sekunda* är det tillstånd där den är ”helt och hållet upplöst”, så att bara skenet återstår. Orden är ett *kvalitetsmått*.

Obs: inte samma sak som *sekundlig*. *Sekunda* (kvalitet, ”andra sorteringen”) och *sekundlig* (tid, ”varje sekund, ständigt”) har gemensam latinsk rot i *secundus* men betyder helt olika saker. De möts i AL mod. 9:9, ”den prima och sekundliga stamgärningen”, som betyder den förstklassiga och ständigt pågående stamgärningen. Wetterlund kopplar ihop dem så här: prima består bara så länge det är sekundligt (ett levande ”är”); när det sekundliga ”är” blir ett ”var”, sjunker prima till sekunda (AL mod. 9:48). Se *sekundlig*.

Belägg

I AL förekommer *prima* ca 250 gånger, *sekunda* ca 75 och *under-sekunda* ca 40. Ordparet är tydligast i AL kap. 9, där Tyatira och Sardes delas in i grupper efter kvalitet, men det återkommer i kap. 10 och 12.

Ställe	Innehåll
AL mod. 9:9	”Utan denna prima förstabudsgärning sjunker alla gärningar ned till sekunda gärningar.” De första gärningarna består ”i den prima och sekundliga stamgärningen”.
AL mod. 9:13	Kristus mönstrar efter regeln ”Bara det bästa är gott nog åt dem, för vilka jag lidit den prima döden”; varning för ”det sekunda gå-påväsendet”.
AL mod. 9:14	Under ”den lilla onda tiden” är alla utom förstlingarna ”sekunda och under-sekunda”.
AL mod. 9:24	I Smyrna ”fanns bara prima vara … Allt var nu-pingst”.
AL mod. 9:48	”I detta ’är’ står det prima, i detta ’var’ står det sekunda och under-sekunda.”
AL mod. 9:53–58	Tyatira: ”den under-sekunda gruppen” (Jesabel), ”den sekunda gruppen” (den största, med ”många goda saker”) och ”den prima gruppen”. ”Så kan sekunda lyftas upp till prima.”
AL mod. 9:86–95	”Det under-sekunda Sardes” och ”det prima Sardes”.
AL mod. 10:56	Katolska präster, sjuksköterskor och munkar med ”väldig andrabudsenergi” är ”i regel sekunda vara”, eftersom kärleken gäller ”påve och kyrka”; ”Det är synd om dessa präktiga människor.”
AL mod. 12:4	Utan manfödelsen sjunker de heliga ned i ”’månens’ värld och blir sekunda, där barnfödelsen är delvis upplöst, och slutligen ned i det under-sekunda, där den är helt och hållet

Ställe	Innehåll
	upplöst”.
AL mod. 12:10	De sekunda församlingarna drogs nedåt; i de under-sekunda ”låg de som paddor på jorden”.

Begreppets innehåll

1. **En kvalitetsskala.** Prima, sekunda och under-sekunda är grader av samma liv, inte olika slags människor. Sekunda är inte dött: Tyatiras sekunda grupp hade ”många goda saker”.
2. **Kriteriet är första budet.** Det som skiljer prima från sekunda är inte mängden gärningar utan om de bärs av ”den prima förstabudsgärningen”, förstabudsalltet. Därför kan stor andrabudsenergi vara sekunda (AL mod. 10:56).
3. **Födelsen som mått.** I kap. 12 knyts skalan till födelsen: prima = manfödelsen i behold; sekunda = delvis upplöst; under-sekunda = helt upplöst (se *födelsen*, *solkvinnan*).
4. **Rörlig, inte fast.** Människor och församlingar kan sjunka och lyftas: ”sekunda [kan] lyftas upp till prima”. Det är en diagnos, inte en dom.
5. **Koppling till förstlingarna.** Prima är förstlingarnas kvalitet (se *förstlingar*). Under de 42 månaderna är sekunda det vanliga tillståndet.
6. **Prima är inte högfärd.** Den prima människan beskrivs som den som står lägst: ”barn, tjänare, dräng”, som ”sekundligen stod på publikanens botfärdighetsplats” (AL mod. 9:91, 9:109–110).

Motbegrepp

Inom skalan är prima, sekunda och under-sekunda varandras motpoler. Utanför den: skenet, skenkristendomen (under-sekunda går över i sken).

Bibelställen

Upp 2–3 (breven bedömer församlingar med olika kvalitet; Upp 3:15–16 den ljumma), 1 Kor 3:12–15 (guld, silver och ädelstenar mot trä, hö och strå), Matt 13:23 (trettio-, sextio- och hundrafaldigt), Hebr 5:11–6:1 (mjölk och fast föda), Fil 3:12–15.

Korsreferenser

sekundlig · förstlingar · övervinnandet / de sju löftena · födelsen · skenkristendom · stamgärning / fruktgärning

sekundlig

Kort definition. *Sekundlig* (*sekundligen*, *sekundligt*) är Wetterlunds ord för det ständigt pågående: det som sker ”varje sekund”, inte en gång för alla och inte då och då. Det beskriver hur det andliga livet existerar: som ett närvarande ”är”, en ”nu-pingst”, inte ett minne av en upplevelse. Både det goda och det onda är sekundligt. Tron, kärleken och stamgärningen är sekundliga. Det är också ”den sekundliga synden”, som den troende ”har” men inte ”gör”, och ”den sekundliga reningen” i Lammets blod. Ordet är ett *tidsmått*, inte ett värdeomdöme.

Obs: inte samma sak som *sekunda*. *Sekundlig* hör till *sekund* (tidsenheten), *sekunda* till handelns kvalitetsklasser (”andra sorteringen”). Orden har gemensam latinsk rot (*secundus*), men betydelserna är skilda: sekundlig säger *när* (hela tiden), sekunda säger *hur bra* (näst bäst). Ett liv kan vara sekundligt och prima, eller sekundligt och sekunda, och synden kan vara sekundlig hos en prima människa. Hos Wetterlund hänger de ändå ihop: det prima består bara som sekundligt ”är”. När det sekundliga ”är” blir ett ”var”, när livet lever på en förfluten upplevelse, sjunker det från prima till

sekunda: ”I detta ’är’ står det prima, i detta ’var’ står det sekunda och under-sekunda” (AL mod. 9:48). Se *prima / sekunda / under-sekunda*.

Belägg

Ordfamiljen är en av Wetterlunds mest frekventa: ca 380 belägg i AL (*sekundligen* ca 200, *sekundliga* ca 105, *sekundligt* ca 45, *sekundlig* ca 30), därtill *sekundliv*. Den finns i alla kapitel och i de små skrifterna.

Ställe	Innehåll
AL mod. 1:16	Keruberna har ”sitt sekundliga stamhåll i tronens medelpunkt och sin sekundliga verksamhet på cirkelplanet”: vara och göra är samtidiga.
AL mod. 1:24	Många troende säger: ”Usch, ett sådant sekundliv … det blir en sekundlig lagboja.” Wetterlund svarar att det är ”själva himlen på jorden”.
AL mod. 4:3	För Lammet var anden ”en sekundlig livsuppgift med ett sekundligt ansvar”.
AL mod. 2:13	Mot beräkningar av slutets tid: ”det sekundliga redovarandet”; Herrens ankomst ”kräver nu-liv, sekundligt fyrsidig förstabudskärlek”.
AL mod. 5:13	”Denna andelag står sekundligt ställföreträdande inför Gud och överskyler med sin fullkomliga budhållning människans bristfulla budhållning.”
AL mod. 5:45	”Den sekundliga reningen från den sekundliga synden, som människan ’har’, men inte ’gör’” (1 Joh 1:10; 3:8–9).
AL mod. 8:6	Förtröstan på Gud allena ”med sekundligt utsparkad mergudatröst”.
AL mod. 9:9	”Den prima och sekundliga stamgärningen med sina prima och dagliga fruktgärningar.”
AL mod. 9:48	”Just i detta ’är’ ligger den sekundliga nu-pingsten. Då detta ’är’ blir ett ’var’, då är människan fallen från den första kärleken.”
AL mod. 9:91	I Sardes ”fortgick en sekundlig rening i Lammets blod” hos dem som ”sekundligen stod på publikanens botfärdighetsplats”.
AL mod. 12:6	”Gruva er inte för den sekundliga synden och bristen … Där fortgår sekundlig rening. Gör inte stor affär av småsaker.”

Begreppets innehåll

1. **Livets tidsform.** Det andliga livet finns bara i presens. En födelse, en förlåtelse eller en tro som bara ”var” är inte längre levande. Därför talar Wetterlund om ”nu-pingst”, ”nu-liv”, ”nu-nykterhet”.

2. **Gäller både Gud och människa.** Inte bara människans tro är sekundlig. Andelagen står ”sekundligt ställföreträdande”, och reningen i Lammets blod är sekundlig. Ordet bär alltså också nåden, inte bara kravet.
3. **Den sekundliga synden.** Wetterlund skiljer synden man ”har” från den man ”gör” (1 Joh 1:8–10; 3:9). Den förra finns sekundligen även hos de heliga och renas sekundligen. Den senare bryter förbundet.
4. **Mot ängslighet.** Ordet är inte tänkt som ett övervakningskrav. I kap. 12 varnar han för att ”gruva” sig och bli ”petig och pjoskig, en Kaifaspedant som silar myggor”.
5. **Mot tidsberäkning.** Det sekundliga redovarandet ersätter spekulation om årtal: ”den ankomst som du säkert får uppleva, är Herrens ankomst till dig i döden”.
6. **Relation till prima och sekunda.** Det sekundliga är villkoret för det prima; förlust av det sekundliga ”är” är vägen ned i sekunda (se Obs ovan).

Motbegrepp

”var” (det förflutna som tillit) · engångsfrälsning utan fortgång · det då och då (”fläktar, prov och försök”, AL mod. 5:39) · tidsberäkningen.

Bibelställen

1 Tess 5:17 (be oupphörligt), Luk 9:23 (ta sitt kors dagligen), 1 Kor 15:31 (”jag dör varje dag”), Joh 15:4–7 (förbli i mig, presens), 1 Joh 1:7 (”Jesu blod renar oss från all synd”, presens), Matt 24:42 och 25:13 (vaka), Hebr 3:13 (”så länge det heter i dag”).

Korsreferenser

prima / sekunda / under-sekunda · stamgärning / fruktgärning · tron · mergud · Andens lag · övervinnandet

Sinai och Sion (sinailag / sionslag, Sions berg)

Kort definition. Sinai och Sion är Wetterlunds sätt att beskriva skillnaden mellan lag och evangelium. Det är inte två olika slags ord, ett som kräver och ett som efterskänker, utan samma lag på två berg: ”Sinai lag och Sions lag [är] alldeles samma lag … Men den förra är kärleken tecknad i bokstäver, och den senare är kärleken tecknad i en person.” *Sinailagen* kräver utan att kunna ge. *Sionslagen*, ”Andens lag”, kräver och ger. *Sions berg* (Hebr 12:22; Upp 14:1) är både den himmelska platsen där Lammet står och det andliga stånd där de troende lever, ”Nådens berg”.

Belägg

Sinai- ca 160 och *Sion(s)* ca 200 belägg i AL, därtill *sionitisk* ca 60. Huvudstället är AL kap. 5, ”Sions lag” med de sju bergen (bokutg. s. 259–276; AL mod. 5:25–35). Uppsatsen ”Sions berg” i UOT och avsnittet ”På Sions berg” i DTV utvecklar bilden.

Ställe	Innehåll
AL mod. 5:25	”Guds lag är hela skapelsens bergfasta väsen.” Lagens historia går över sju berg: paradisberget, Sinai, saligheternas berg, förklaringens berg, dödens berg, himmelsfärdens berg och Sions berg.
AL mod. 5:25–28	På Sinai skrevs lagen på stentavlor och lades i arken; för de gammaltestamentliga fromma var den ”inte bara dödande, utan även livgivande”

Ställe	Innehåll
	och själva löftet.
AL mod. 5:32	På Sions berg ”bor han nu som Sions lag eller ’Andens lag’ … Endast här läggs lagen i bröstet och skrivs i hjärtat.”
AL mod. 5:33–34	Skillnaden mellan lag och evangelium är ”inte skillnaden mellan ett lagord och ett icke-lagord – utan … mellan ett sinaiord och ett sionsord”; den är ”som skillnaden mellan jord och himmel”.
AL mod. 5:35	”Det gamla förbundet är porten till det nya förbundet. Det förra är Rom 7:e kapitlet, det senare är Rom 8:e kapitlet.” ”Se, Sinai sjunker därnere, och Sion strålar däruppe!”
AL mod. 5:42–44	Hebr 12:18–29: jordeberget med jordeordet och himmelsberget med himmelsordet; Sion kräver ”långt djupare fruktan” än Sinai.
AL mod. 5:50	”Är budet mig tungt, så står jag vid Sinai – är budet mig lätt, så står jag på Sions berg.”
AL mod. 5:57	”Guds ord ställer sig till mig som lag eller evangelium, allteftersom jag ställer mig till ordet.”
AL 11:1 (bokutg. s. 658)	Lammet och de 144 000 på Sions berg är ”den sanne profeten och det sanna profetdömet”, motbilden till vilddjuren.
UOT, ”Sions berg”	”Sions berg är Pingst-Tabor”, ”mysterium magnum”, ”Nådens berg”; där renas ”all synd och brist, som man sekundligen ’har’”.
DTV s. 59–60	De 144 000 på Sions berg som ”segerhären” (se *förstlingar*).

Begreppets innehåll

1. **Samma lag, två gestalter.** Wetterlund förnekar att evangeliet är något ”icke-lag”. Lagen försvinner inte utan ”går upp” i en högre gestalt, ”som knoppen försvinner i blomman”.
2. **Två förbund, två kapitel.** Sinai är Rom 7, Sion är Rom 8. Övergången sker inte genom att bestiga berget själv utan genom ”steget-ut-tron”, som är ”en hiss” upp till Sion (se *Andens lag*, *skräckveckan*).
3. **Sions berg som stånd.** Sions berg är både i himlen och på jorden: de heliga ”har kommit till Sions berg” (Hebr 12:22) medan de lever här. Det är förstlingarnas plats.
4. **Sinai är inte avskaffad.** Sinailagen står kvar som världens grundordning ”intill minsta bokstav och prick” för alla som ännu inte står på Sion, och som ”tuktomästare”.
5. **Två förfalskningar.** Den ”evangeliska” förfalskningen drar ned Kristus till Sinai som en befriare *från* lagen. Den ”lagiska” drar ned honom dit som en frälsare *genom* Sinailagen. Båda känner inte ”det 7:e berget”.

6. **Relationen bestämmer.** Samma ord blir Sinai- eller Sionsord beroende på hur människan ställer sig till det: ”Nils-kan-själv” hör lag, ”Nils Noll” hör evangelium.

Motbegrepp

sinailag ↔ sionslag · jordeberget ↔ himmelsberget · ”stationsbergen” (de sex första) · Babel / vilddjurstillbedjande jord (Upp 13 mot 14).

Bibelställen

Hebr 12:18–24 (”ni har inte kommit till ett berg som man kan ta på … nej, ni har kommit till Sions berg”), Jes 2:2–3 och Mik 4:1–2 (”lag ska gå ut från Sion”), Gal 4:21–26 (Hagar och Sara, Sinai och det himmelska Jerusalem), Jer 31:31–34, Upp 14:1–5, 2 Kor 3:3–18 (bokstav och Ande).

Korsreferenser

Andens lag · budlöst evangelium / lagevangelium · lagläggning och lagskrivning · förstlingar · skräckveckan / sjunderomarehålan · budhållning

skapelsebestånd

Kort definition. *Skapelsebestånd* är Wetterlunds ord för de tre stadier i vilka Gud skapar människan. Det *första* eller *lekamliga* (Adams natur, med ande, själ och kropp) räddas genom världsrättfärdiggörelsen. Det *andra* eller *andliga* är pingstbeståndet, den födda första- och andrabudskärleken, och föds genom pingsträttfärdiggörelsen. Det *tredje* eller *andelekamliga* är den fullväxta ”evighetsmänniskan”, och föds genom domsrättfärdiggörelsen. Varje bestånd är ”rotbestånd” till nästa.

Belägg

Ordet förekommer ca 80 gånger i AL och är rubrik för kap. 6, ”Skapelsebestånd och rättfärdiggörelse” (bokutg. s. 323–449). Det återkommer i kap. 7–9 som mått på var en människa eller församling står.

Ställe	Innehåll
AL 6:1	”Världsrättfärdiggörelsen räddar det första skapelsebeståndet, pingsträttfärdiggörelsen föder det andra skapelsebeståndet, och domsrättfärdiggörelsen föder det tredje.” Kapitlets tre delar följer de tre bestånden.
AL 6:10	Rättfärdig inför Gud är ”blott den, som innehar det andra skapelsebeståndet i Kristus, vilket är kärlekens första- och andrabudsrättfärdighet”.
AL 6:36	Världsrättfärdiggörelsen är ”blott en tillsvidaresak”: den räddar det första beståndet och ställer det andra i utsikt. Den som inte intar det andra förlorar ”alla sina skapelsebestånd”.
AL 6:65	”Det andliga skapelsebeståndet grundlade Gud i Kristus”, när han i honom införde det eviga evangeliet.
AL 6:75	Det lekamliga beståndet, ”rotrenat genom den ruvande lag-anden med slaktmärket”, är

Ställe	Innehåll
	rotbeståndet till pingstbeståndet, som i sin tur är rotbestånd till det andelekamliga.
AL mod. 7:16	På valplanet före pingst var lärjungarnas första skapelsebestånd ”i det stora hela upprättat”; pingstbeståndet intas ”endast genom ett val”.
AL mod. 8:28	Trons form är ”det upprättade människoväsendet eller det andra skapelsebeståndet”.
AL mod. 9:9, 9:13, 9:105	Efesus behövde en ”förbundsmässig återinsättning i det andra skapelsebeståndet”; i Laodicea var ”det andra skapelsebeståndet förlorat”.
AL mod. 9:83	I mänskligheten upprättelsetid återställs ”det första skapelsebeståndet” kollektivt.
Andrén ca s. 90, 118	Skapelsen var ”icke färdig” med det lekamliga beståndet; fortskridandet sker ”genom nya skapelsehandlingar av Gud” med mänskligheten samverkan.

Begreppets innehåll

1. **Skapelsen är inte färdig.** Adam var inte slutpunkten utan det första beståndet. Gud skapar vidare genom nya skapelsehandlingar i Kristus, ”stammänniskan” (jfr Pauli ”den andre Adam”).
2. **Tre bestånd, tre rättfärdiggörelser.** Läran är ryggraden i hans rättfärdiggörelselära (se *världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse*). Varje rättfärdiggörelse svarar mot ett bestånd.
3. **Rot och stam.** Varje lägre bestånd är rot till det högre. Rotlivet till pingstlivet växer under världsrättfärdiggörelsens hägn; rotlivet till härlighetslivet under pingsträttfärdiggörelsens.
4. **Mått på läget.** Begreppet används för att diagnosticera: de sju församlingarna, folken och den enskilde bedöms efter vilket bestånd de innehar, förlorat eller återvunnit.
5. **Valet.** Övergången från första till andra beståndet sker inte automatiskt utan genom ett val, där människan ”frivilligt gör Gud till sin Gud och ingen mer”.

Motbegrepp

förlorat skapelsebestånd · ”självförsoningens oändliga skuld” (AL 6:36).

Bibelställen

1 Kor 15:42–49 (det naturliga först, sedan det andliga; den förste och den siste Adam), 2 Kor 5:17 (ny skapelse), Kol 1:15–17 (allt skapat i honom, allt har sitt bestånd i honom), Rom 8:19–23 (skapelsen och kroppens förlösning), Joh 1:1–3 (inledningstexten till kap. 6), Ef 4:13 (till mognad, till Kristi fullhet).

Korsreferenser

världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse · födelsen · keruben · lärjungaskolan / rotliv · övervinnandet

skenkristendom (namn-, form- och halvkristendom)

Kort definition. Skenkristendom är kristendom som har ”namnet, formen och skenet” men inte Kristi ande. Den är Wetterlunds neutralare och bredare ord för det som han teologiskt kallar skökan: ”skenkristendomen är förklädd antikristendom. Ty under förklädnaden bor vilddjuret” (DTV, ”En prisgivningens världsdom”). Ordfamiljen graderar: *namnkristen* (bara döpt), *formkristen* (yttre fromhet), *halvkristen* eller *halvandlig* (äkta början men ”förstabudshalv”).

Belägg

Ordfamiljen är jämnt spridd: ett 25-tal belägg i AL, åtta i TFF, tio vardera i IDLL och GT, och genomgående i DTV, där den är huvudord.

Ställe	Innehåll
AL mod. 2:15	Luther om lammormen: påvedömet ”med skenet av Kristi namn”; ”detta sken, skenandligheten, är [inte] inskränkt blott till den katolska kyrkan”.
AL mod. 10:3	”Skökotron och paddtron eller skenkristendomen och antikristendomen” strider men ”arbetar innerst på samma sak”.
AL mod. 12:23, 33	Efter 323 blir öknen ”de döpta, de namnkristna hedningarnas öken”; folken ”namnkristnades” och blev en stillad ”folkjord”.
TFF (1915)	”Vi leva i skenkristendomens världsskede”; grunden är ”bristen på en sådan syndakännedom, som för till verklig frälsning och icke till skenfrälsning”. Det svenska folket ”har av kristendomen blott namnet, formen och skenet”.
DTV, ”Bondetåget” (1914)	Bönderna representerade ”namn-, form- och skenkristendomen”; vilddjuret med lammhorn är ”den döpta och dresserade” världsmänniskan.
IDLL (1915)	”Vårt folks största olycka är våra skenkristna och halvkristna biskopar och präster.”
GT	Statskyrkans ”namn-, sken- och halvkristendom”; ”Sanningens farligaste fiende är halvsanningen under helsanningens sken.”

Begreppets innehåll

1. **Gudaktighetens sken.** Huvudtexten är 2 Tim 3:5, ”ett sken av gudsfruktan men förnekar dess kraft”, det nittonde av Paulus’ nitton slag av ondska (TFF).
2. **En skala, inte en klump.** Namnkristendom är det grova döpta hednaskapet; halvkristendom är den farligare, där det finns ”andliga begynnelser” men livets riktning går ”vid sidan av all-, all-, all-, all-kärleksbudet” (AL mod. 2:18–19). Han säger uttryckligen att den nya faran inte ligger i den grova namn- och formkristendomen utan i ”en pösande och brinnande andlighet, en väldig flammande Efesus-eld” (AL mod. 10:19).

3. **De sju breven som måttstock.** Sardes är de namnkristna statskyrkoförsamlingarna, Laodicea många troende församlingar i både stats- och småkyrkor; bara Smyrna och Filadelfia är ”prima” (AL mod. 9:107; DSD II).
4. **Värre än öppen hedendom.** ”Stark är paddan … hos en vanlig världsmänniska; sju gånger starkare … hos en skenkristen” (TFF). En hedning som gör det goda (Sokrates, Kornelius) kan stå närmare Guds rike (Jesu lära; DSD 3).
5. **Folkkristendomen.** Begreppet är också kollektivt: Sverige och Europa kallas skenkristna folk, och världskriget läses som domen över ”Europas och hela världens kristendom” som visat sig vara ”blott en namn-, form- och skenkristendom” (DTV).
6. **Kyrkokritik och folkrörelser.** Folkrörelserna gör enligt honom rätt i att hålla sig utanför den, och socialisternas hugg mot ”lammhornen” har ”en gudomlig mission” som vägröjning (AL mod. 9:81–82; DTV).

Motbegrepp

förstabudsmässig tro · helfödelse · Smyrnas och Filadelfias ”prima” kristendom · solkvinnan.

Bibelställen

2 Tim 3:1–5, Matt 23:25–28 (vitmenade gravar), Upp 3:1 (”du har namn om dig att du lever, men du är död”), Jes 29:13, Matt 7:21–23, Jak 2:19.

Korsreferenser

skökan · skökokristendom · lammhornsdjuret · budlöst evangelium · förstabudsmässig tro.

skräckveckan / sjunderomarehålan

Kort definition. Skräckveckan är Wetterlunds namn på den avgörande ”utfödelsen” före pingst: lärjungarnas dagar i Jerusalem från Getsemane till påskdagen, då deras jordiska Messiashopp krossades. Sjunderomarehålan är tillståndet i Rom 7, att leva under lagen och i egen kraft försöka göra Guds vilja. Båda gäller varje lärjunge: utan skräckvecka ingen pingst, och den som stannar i sjunderomarehålan når aldrig Rom 8.

Belägg

Omkring 70 belägg i AL, med kärnan i kap. 7; därtill TFF, IDLL, GT och genomgående i GVS, där skräckveckan blir nyckeln till skålarna.

Ställe	Innehåll
AL mod. 7:6–13 (bokutg. s. 459–470)	Huvudframställningen: utfödelsetiden består av skräckveckan, upprättelsetiden och valtiden; skräckveckan av stöten, sållet, sållfaran och de två händerna.
AL mod. 5:7–14 (bokutg. s. 224–241)	Rom 7 och 8: de två lagarna; Rom 7 hör till den för-pingstliga skolan, Rom 8 till pingstlivet (jfr not i Jesu lära, ”Guds barn”).
AL mod. 5:35	”Farväl, du sjunderomarehåla!” Den fyrsidiga förstabudstron är ”hissen” upp till Sions berg.
AL mod. 10:25	Skökan ”håller människorna denna sidan pingst, i sjunderomarehålan” och gör dem därmed

Ställe	Innehåll
	mottagliga för anden från nedan.
AL 12:6	Den ”förnyade grundskolan” ger återkommande skräckveckor och nya pingstdagar även efter pingst.
GVS, alla skålar	Varje skål förklaras utifrån lärjungens skräckvecka och Paulus i sjunderomarehålan: där utgjuts skålarna ”i samma mån som han är vilddjuret”.
IDLL (1915)	”Ingen pingstdag utan föregående skräckvecka i satans såll. Så för individen, så även för folken.”

Sjunderomarehålan i GVS: ”skräckveckan eller … sjunderomarehålan” (GVS s. 31); ”skräckveckan, som är sjunderomarehålan” (s. 44); jfr s. 36, 40, 45 och bilden av ”sumphålan” (s. 60). I AL bl.a. AL mod. 8:26, 75, 83; 9:78, 84; 10:25.

Begreppets innehåll

1. **Stöten.** Lärjungarna ”förargades alla” (Matt 26:31) när mästaren gick i döden; deras ”vildvilja” kom i dagen när den stötte mot hans ”stenvilja”. Korset ”överkorsar skoningslöst även den dyraste … mergud” (AL mod. 7:7–8).
2. **Sållet och de två händerna.** Satan får sålla dem (Luk 22:31); i sållet håller ”den svarta handen” vildviljan och ”den vita handen” lammviljan. Faran är förtvivlans vemod och förtvivlans trots (AL mod. 7:8–12; Andrén).
3. **Födslokval.** Skräckveckan är födslovärkar (Joh 16:20–22); lärjungarnas liv med Jesus före pingst var ”blott det ofödda fosterlivet” (TFF).
4. **Inte en gång för alla.** Skräckveckan fördelas ofta på flera perioder, och måttet varierar med ”den mer eller mindre hårda och egensinniga vildviljan” och med uppgiften i Guds rike (AL mod. 7:23).
5. **Sjunderomarehålan som teologisk position.** Wetterlund läser Rom 7:7–24 som port-livet före nyfödelsen, inte som den troendes normala kamp; annars skulle stället ”komma i strid med hundratals ställen om nyfödelsens segerkraft” (not i Jesu lära, med stöd av M.F. Roos).
6. **Skökans roll.** Den budlösa frälsningen förklarar sjunderomarehålan som slutstation (”där ligger den evangeliska frälsningen, säger hon”, GVS sjunde skålen).
7. **Mänskligheten skräckvecka.** Samma ordning gäller folken: mänskligheten har sin lärotid, skräckvecka, upprättelsetid och valtid före ”världspingsten” (AL mod. 9:83–84, bokutg. s. 810–816).

Motbegrepp

pingstdagen · åttonderomare-himlen (Rom 8) · Sions berg · upprättelsetiden och valtiden.

Bibelställen

Joh 16:20–22, Matt 26:31, Luk 22:31–32, Sak 13:7–9 (”fåren måste gå genom eld”, DSD 2), Rom 7–8, Apg 2.

Mottagande

Kommitténs ordförklaring (www.npwetterlund.se; GVS mod. s. 66): Sjunderomarehålan syftar på Rom 7, som beskriver livet fånget under lagen, där människan försöker göra Guds vilja i egen kraft. Befrielsen kommer i Rom 8 genom Andens lag.

Korsreferenser

lagläggning · andebyte · världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse · folkfrälsning · förstabudsmässig tro.

skökan / skökodömet

Kort definition. Skökan i Upp 17–18 är hos Wetterlund ”den fallne förstabudsanden med skenet av Kristi namn” (AL mod. 2:18): världsanden förklädd till Kristi brud. Skökodömet är hennes världsvälde, det 6:e världsriket, då hon tronar över folken och bär upp vilddjuret. Hon är en ande och inte en kyrka, och gränsen mot solkvinnan går ”i hjärtat och skär tvärs igenom alla kyrkor”.

Belägg

Omkring 660 belägg för *sköko-* i AL; huvudframställningen i AL kap. 2, tredje delen ”Vilddjurets förklädnader” (bokutg. s. 78–89), och kap. 10, ”Det falska profetdömet”.

Ställe	Innehåll
AL mod. 2:16–17 (bokutg. s. 78 ff.)	Utläggning av Upp 17: skökan ”sitter på vilddjuret n:r 1 och är vilddjuret n:r 2”; hon är ”öknens guldkvinna”, ”mergudakvinnan”.
AL mod. 2:17–18	De sju bergen: skökan bor i ”sköko-Rom”, men Rom är ”inte bunden vid ett synligt Rom”; ”där kan alltså i Rom bo även en annan kvinna”.
AL mod. 2:18–19	Skökan som ande, skökofingret och förstabudsgränsen; ”då vi i denna bok använder ordet ’sköka’, så menar vi inte någon viss synlig kyrka”.
AL mod. 2:19	Skökans välde är ”detsamma som lammormens välde under det sjätte (inte sjunde) världsriket”; ”Hela Europa är fördärvat (skadat) av skökan.”
AL mod. 10:3	”Vad är skökan? Jo, förstabudslösheten under kristlig förklädnad.”
AL mod. 10:62	”Skökodömet är ett handelsdöme”: det handlar med förstabudslös kristendom som paddömet handlar med förstabudslös vetenskap.
AL mod. 12:21–23	Statsskökan föds år 323 under Konstantin; ”en förskräcklig straffdom” men också ”en Guds nåd mot ökenkvinnan”.
GT, Svar 4	Bilderna ”fru Kattbjörn”, ”ärketrollpackan” och ”trollkäringen” försvaras som ”bibliska sanningar”.

Begreppets innehåll

1. **Vilddjur n:r 2 som kvinna.** Lammormen (Upp 13:11) och skökan (Upp 17) är samma förklädnad i två bilder. Skökan ”sitter på” världsanden: hon bärs och närs av den och tämjer den till ”inridet vilddjur” (AL mod. 2:17).

2. **Grundsynden.** Hennes synd är ”förstabudshoreriet, den vitmenade, tvåbehornade, lamm-liknande världskärleken”. Otukten i Upp 17:2 läses som förstabudssynd: äktenskapsbrott mot Gud (AL mod. 2:17; jfr Hos, Hes 16).
3. **Äktenskapet med kattbjörnen.** Skökan är gift med ”det sjuhövdade kungsdjuret” och föder barn: skökomänniskorna (AL mod. 2:17; GT, Svar). Ur samma bild kommer *statsskökan* för statskyrkan, ”i äktenskap med staten” (GVS femte skålen).
4. **Moder och döttrar.** Rom är ”modern”, de andra kyrkorna ”skökodöttrar” så långt de är förstabudslösa (Upp 17:5). Släktlinjen löper judisk sköka → romersk → efterluthersk (AL mod. 7:3).
5. **Bara synlig i Anden.** ”För att kunna se skökan måste man vara i anden”; därför pekar man fel, på Rom eller på statskyrkan (AL mod. 2:18).
6. **Hat mot de heliga.** Skökan förföljer ”förstabudsmänniskan”; ”Kvinnan var berusad av de heligas blod” (Upp 17:6; AL mod. 2:20). Exempel från Sverige: straffen mot läsarna, ”28 dygn på vatten och bröd” (AL mod. 10:40).
7. **Skökodömets slut.** Mot slutet av det 6:e världsriket blir skökan avslöjad, vilddjuret ”ger henne en spark” och ”häver henne i konungaelden” (Upp 17:16), och paddprofeten tar skökoprofetens plats (AL mod. 10:12–13).

Motbegrepp

solkvinnan (förstabudsdrottningen) · bruden · Sions berg · de kvarblivna ättlingarna.

Bibelställen

Upp 17–18 och 19:2, Upp 13:11–17, Hes 16 och 23, Hos 1–3, Jer 3 (förbundsbrott som otukt), Jak 4:4 (”Ni trolösa, vet ni inte att vänskap med världen är fiendskap mot Gud?”), Matt 7:15.

Korsreferenser

skökokristendom · lammhornsdjuret · paddan · skenkristendom · budlöst evangelium · solkvinnan.

skökokristendom

Kort definition. Skökokristendom är Wetterlunds namn på en kristendom som bär Kristi namn, former och sakrament men lägger den personliga frälsningen utanför ”Andens lag” (Rom 8:2), det vill säga utanför Guds bud lagda i hjärtat genom nyfödelsen. Den är skökans kristendom: i hans egen formel ”förstabudslösheten under kristlig förklädnad” (AL mod. 10:3). Den är inte ett visst samfund utan en ande som enligt honom finns i alla kyrkor, stora och små.

Belägg

Själva ordet är sällsynt i det tillgängliga materialet, fem belägg hos Wetterlund. Begreppet bärs i stället av ordfamiljen kring *skökan* och *skökodömet*, som förekommer flera hundra gånger i AL.

Ställe	Ordform	Sammanhang
AL mod. 9:81–82 (Övervinnandet; lärotiden, folkrörelserna)	skökokristendomen	Folkrörelserna ”håller sig i stort sett utanför den allmänt gängse skökokristendomen”; den ”har bara skenet av kristendom” och kallas skökoskandalen, skandalkristendom, namn- och halvkristendom.
AL 10:12–13 (Det falska	skökokristendom	”Den officiella kristendomen,

Ställe	Ordform	Sammanhang
profetdömet)		som i stort sett endast är skökokristendom” kan inte råda bot mot världseländet; det väcker en allmän förbittring mot skökan och banar väg för paddprofeten.
GVS, första skålen, ”Den Allsmäktiges bud”	skökokristendomen	Guds bud ”är hatade i skökokristendomen eller bara surmumlade”.
GVS, sjunde skålen	skökokristenheten	Den romerska centralskökans ande ”behärskar hela skökokristenheten”; småkyrkorna kallas hennes andliga döttrar.
DTV, ”De två vilddjurstågen”, I (1914)	statskökokristendom [sic]	Ett blott ”högerfolk” går under ”i statskökokristendom och reformfasa”; troligen tryck- eller digitaliseringsfel för *statsskökokristendom*.

(Kommittén) använder ordet friare: DTV inledning (2003) om ”den utdöende skökokristendomen”; GVS förord (2019) om flertalet kristna som ”förgiftade av denna skökokristendom”; DSD förord (1994) om ”skökokristna” mot ”bruden”/”byssusmänniskan”.

Begreppets innehåll

1. **Skökan är en ande, inte en kyrka.** Hon är ”den fallne förstabudsanden med skenet av Kristi namn” och kan bara ses ”i förstabudsanden” (AL mod. 2:18). Hon är också ”den oandliga andligheten eller den andliga köttsligheten” (AL mod. 4:9). När AL säger ”den lutherska skökan” menas den förstabudslösa delen av den lutherska kyrkan.
2. **Gränsen går genom varje kyrka.** Statskyrkan pekar på Rom, småkyrkorna på statskyrkan, men ”just det finger, som så pekar, är skökofingret” (AL mod. 2:18–19, bokutg. s. 86). Gränsen mellan sköka och brud ”ligger i hjärtat och skär tvärs igenom alla kyrkor”. Ändå säger han att en statskyrka som omfattar ett helt folk ”till största delen” är sköka, och att småkyrkorna till stor del är ”skökodöttrar”.
3. **Kriteriet är var frälsningen läggs.** Det avgörande är inte ritual eller organisation utan läran: frälsning utanför nyfödelsen och den förbundsmässiga lagläggningen (Hebr 10:16–17). Denna ”utanförfrälsning” kallar han budlöst evangelium och andlig trolldom, att söka frälsning utanför Guds bud som trollkäringen ”trollar mjölk utanför mjölklagen” (GT, Svar 4). Hans namngivna mål är den ”efterlutherska förfalskarekyrkan” och dess rättegångsrättfärdiggörelse (AL kap. 8; GVS första–sjunde skålen).
4. **Profetisk och historisk plats.** Skökokristendomen hör till det 6:e världsriket, skökodömet, och bärs av lammhornsdjuret (Upp 13:11) och skökoprofeten. Statsskökan föddes år 323 när Konstantin gav laga skydd åt hela den ”kristna församlingen”, skökan inräknad; Wetterlund kallar det både en straffdom och en nåd, eftersom en sköka under statens tukt är drägligare än en allhärskande (AL 12:21–23). Släktlinjen: judisk sköka → romersk → efterluthersk (AL mod. 7:3).

5. **Övergång till paddömet.** ”Skökodömet har sin organiska fortsättning i paddömet” (AL 10:12): den förklädda antikristendomen föder den öppna. Mellanleden är den ”moderna skökan”, rationalistisk modern kristendom (AL mod. 7:5; GVS andra skålen). Paddan går i tre steg: världspadda, skökopadda, antikristpadda (TFF s. 22 ff.). I DTV tolkar han bondetåget och arbetartåget 1914 som de två rikena (6:e och 7:e) och världskriget som dom över ”Europas skenkristendom”.
6. **Följder i folkliv och samhälle.** I GVS beskrivs skökokristendomen som det som gör det medfödda ”förstabudssåret” ”ont och svårt”, det vill säga till förhärdelse. Han kopplar den också till klyftan mellan rika och fattiga (vilddjursmärket på ”rika och fattiga”, AL 10:39) och till statskyrkans straff mot läsarna, ”28 dygn på vatten och bröd” (AL 10:40).
7. **Om de hårda orden.** Mot domprosten Brings kritik av hans ”råa och osmakliga uttryck” svarar han att bilderna är ”bibliska sanningar” och att han ”brukar uttrycka fula saker med fula ord”. Tolkningsunderlaget anger han som Myrbergs förklaring av Uppenbarelseboken (GT, Svar 4).

Motbegrepp

solkvinnan · bruden · byssuskvinnan och byssusdräkten · bergskyrkan (Sions berg) · segervinnarna på kristallhavet · förstabudsmässig tro · tubudsevangelium · ”Andens lag”.

Bibelställen

Wetterlund bygger främst på Upp 17–18 (den stora skökan, Babylon), Upp 13:11–17 (djuret med lammhorn), 2 Tim 3:5 (”ett sken av gudsfruktan men förnekar dess kraft”), Matt 7:21–27 (huset på klippan) och Hebr 10:16–17 (lagarna i hjärtat). Han har stöd i profeternas bild av förbundsbrott som otukt (Hes 16; Hos 1–3; Jer 3) och i Jesu ve-rop över skriftlärda (Matt 23).

Mottagande

- **Andrén 1943** sammanfattar: ”Kyrkan är icke skökan. Skökan är den förvärldsligade kyrkan” som predikar ett förfalskat, budlöst evangelium; varje samfund är brud så långt det förkunnar det oförfalskade evangeliet och sköka så långt det gör motsatsen (Andrén s. 105–106). Andrén formulerar också i Wetterlunds namn: ”Jag har icke en mörk syn på kyrkan. Jag har en mörk syn på skökan” (Andréns konstruerade replik, inte ett Wetterlundcitat).
- **Domprosten J.Th. Bring 1913** kallade språket rått och tolkningen svärmeri; hans text finns bara återgiven genom Wetterlunds Svar.

Korsreferenser

skökan · skökodömet · skökoprofeten · statsskökan · skökofingret · skenkristendom · lammhornsdjuret · paddömet · budlöst evangelium · trolldom · förstabudslöshet · Andens lag · solkvinnan · byssus · bergskyrkan.

solkvinnan / byssuskvinnan

Kort definition. Solkvinnan i Upp 12 är hos Wetterlund ”Guds församling bland alla folk och i alla kyrkor”, de heliga som har förstabudskärleken och står med månen under fötterna. Byssuskvinnan är samma församling i hennes sista historiska skede, klädd i ”byssus, glänsande och rent” (Upp 19:8), det vill säga utrustad med apostolisk ande för striden i det 7:e världsriket.

Belägg

AL kap. 12 (bokutg. s. 1132–1244) är helt ägnat åt solkvinnan; *byssus*- förekommer drygt 180 gånger i AL mod. kap. 12 och ett 50-tal gånger i GT.

Ställe	Innehåll
AL 12:1 (bokutg. s. 1132)	Solkvinnan är ”det krönta Israel”, Guds församling, ”tubudsdömet, som är motsatsen till det falska profetdömet”.
AL 12:8	”Solkvinnan är manföderskan” (Upp 12:5): det räcker inte att föda ”barnet”, man måste föda ”mannen”.
AL 12:19–34 (bokutg. s. 1162–1186)	Solkvinnans skeden: hemmakvinnan, ökenkvinnan (martyrkvinnan, örnvingekvinnan), byssuskvinnan.
AL 12:30–31 (bokutg. s. 1181)	Byssusdräkten: Upp 19:8 ”detta byssus är de heligas rättfärdigheter”, stamgärningen och fruktgärningarna, inte tillräknad rättfärdighet.
AL 12:41 ff. (bokutg. s. 1198 ff.)	Solkvinnan som ”de kvarblivna ättlingarna” (Upp 12:17), fångar i skökodömet.
GT, Svar	Wetterlund protesterar mot att Bring återgav hans ”byssusfrälsning” som bara ”frälsning”.

Begreppets innehåll

1. **Utrustningen.** Solen är ”tubuds-Kristus”, kvinnans klädnad; månen under hennes fötter är ”vilddjurets och skökans bleka värld”, det fallna förnuftet; kronan av tolv stjärnor är Guds folk (AL 12:1–7).
2. **Skedena** (AL 12:19–34):
    - *Hemmakvinnan:* den apostoliska församlingen i Jerusalem, ”en liten tid”, då judafolket kunde ha blivit folkens moderfolk.
    - *Ökenkvinnan:* utdriven i hednavärldens öken i ”1260 dagar”; först *martyrkvinnan* under förföljelserna, sedan *örnvingekvinnan* under statskyrkotiden från år 323, skyddad av ”den stora örnens båda vingar”.
    - *Byssuskvinnan:* skedet sedan skökan fallit och det 7:e världsriket brutit in; hon får apostolisk ande och gåvor till striden på Harmageddon och till en ny mission.
3. **Gränsen genom kyrkorna.** Solkvinnan finns ”i alla kyrkor, både stora och små”, och utgången ur Babel sker först ”i anden” innan den eventuellt sker i yttre mening (DSD II).
4. **Byssus som levd rättfärdighet.** Wetterlund vänder sig uttryckligen mot att läsa Upp 19:8 som Kristi tillräknade rättfärdighet (”den lutherska parasolldamen”); dräkten är de heligas ”rättfärdigheter”, i grundtextens plural (AL 12:30–31).
5. **Släktlinjen.** Byssuskvinnan är barn av örnvingekvinnan, som är barn av martyrkvinnan, som är barn av hemmakvinnan, som är barn av ”det Jerusalem, som ovantill är” (AL 12:48; Gal 4:26). Motsvarande släktlinje för skökan: judisk – romersk – efterluthersk.
6. **Termen hos Myrberg.** Ordet *byssus* behåller han från Myrbergs översättning av Upp 19:8 (GT, Svar).

Motbegrepp

skökan · månkvinnan (”mån-käringen”, AL 12:2) · lammhornsdjuret · det falska profetdömet.

Bibelställen

Upp 12 (kvinnan, draken, öknen, de kvarblivna av hennes säd), Upp 19:7–8 (bruden och byssus), Gal 4:26, Ef 5:25–27 (en församling utan fläck), Upp 3:4–5 (vita kläder i Sardes).

Mottagande

Andrén refererar skedena utförligt (s. 196–198) och sammanfattar (s. 207 f.): ”De kvarblivna ättlingarna – det är Solkvinnan, förstlingarna, byssusförsamlingen.”

Korsreferenser

skökan · skökokristendom · folkfrälsning · tubuds- · stamgärning (byssus som stam- och fruktgärning).

stamgärning / fruktgärning

Kort definition. Stamgärningen är trons inre grundgärning: att sekundligen göra ”Gud till Gud och ingen mer” och nästan till broder. Fruktgärningarna är de yttre, dagliga gärningar som växer ur den. Bilden är trädet i Joh 15 och Matt 7: fruktgärningar kan aldrig resa upp ett fallet träd, men utebliven frukt dödar stammen.

Belägg

Omkring 285 belägg i AL, tyngdpunkt i kap. 8 (”Tron”) och kap. 9; därtill AL mod. 10 och 12 och GT.

Ställe	Innehåll
AL mod. 8:55	Rahab: att göra Gud till sin Gud och nästan till broder var ”hennes stamgärning, stamliv eller stamtro”; den måste ”prövas” och visa sig som fruktgärning när spejarna skulle räddas.
AL mod. 8:68 (bokutg. ca s. 628–635)	Luther kallar tron ”det första och högsta allra ädlaste goda verk”; ”Luthers Budfullbordare är stamgärningen, stamverket”.
AL s. 600–602 (citerat hos Andrén)	”Att en Kain genom tron blir en Abel, det är trons stamgärning. Att människan så bär fram Abels offer, det är trons fruktgärning”; ”utebliven fruktgärning dödar stamgärningen”.
AL mod. 9:12	De ”första gärningarna” (Upp 2:5) är sinnesändringens ”sekundliga rot- och stamgärning med sina dagliga fruktgärningar”.
AL mod. 10:20	De som gjorde kraftgärningar i Jesu namn (Matt 7:22–23) ”kände icke den allena frälsande stamgärningen”; ”All laglöshet är förstabudslöshet.”
AL mod. 12:27, 48	Byssus är ”den sekundliga stamgärningen och de dagliga fruktgärningarna inne i Kristi stamgärning och fruktgärningar”; de heligas budhållning är ”ingen lagisk stretakamp”.

Begreppets innehåll

1. **Tron som gärning.** Med stöd i Luthers *Von den guten Werken* kallar Wetterlund tron själv en gärning; stamgärningen är tron i dess förstabudsmässiga form (AL mod. 8:68).
2. **Inre och yttre.** Stamgärningen är inre och oavbruten (”sekundlig”), fruktgärningarna yttre och dagliga. Stamgärningens första sida är ”stillhet, vila och samling” i Gud (Andrén s. 184).
3. **Ordning mellan dem.** Frukten frälser inte; stammen gör det. Men frukten är inte valfri: den ”prövar” och bekräftar stammen, och dess uteblivande dödar den (Andrén s. 181–182).
4. **Inne i Kristi stamgärning.** Den troendes stamgärning är en gren av Kristi ”evigt oavbrutna tubudsgärning” (AL s. 600); jfr stam- och gren-paret i Jesu lära (”Stam-liv och gren-liv”).
5. **Paulus och Jakob förenade.** Jakobs ”gärningar” som fullkomnar tron avser enligt Wetterlund främst stamgärningen (Abrahams tro långt före Isaksoffret), Paulus’ ”laggärningar” den oförnyade människans gärningar (Andrén s. 181).
6. **Namnet på pannan och handen.** I Upp-tolkningen motsvarar pannan stamgärningen och handen fruktgärningen: ”Namnet på pannan är också namnet på handen. Fruktgärningen växer fram ur stamgärningen” (AL mod. 10:38).

Motbegrepp

laggärningar · skökogärningar · kattbjörnsgärningar · ”en väldig apparat av gärningar” utan stam (GT).

Bibelställen

Joh 15:1–8, Matt 7:16–27 (träd och frukt, huset på klippan), Jak 2:14–26, Gal 5:6 (”tro som är verksam genom kärlek”), Joh 6:29 (”Detta är Guds verk, att ni tror”), Ef 2:10.

Korsreferenser

förstabudsmässig tro · tubuds- · lagläggning · solkvinnan (byssus) · andebyte.

tillräknad rättfärdighet / utanförfrälsning

Kort definition. *Utanförfrälsning* är Wetterlunds namn på en frälsning som läggs ”utanför födelsen”: personlig frälsning genom en *blott tillräknad*, ”icke bröstlagd och hjärteskriven” rättfärdighet, där det nya hjärtat blir ”ett följdsläp”. Han vänder sig mot den som ”skökans” lära. Men han förkastar inte tillräknandet som sådant. Det finns en riktig utanförfrälsning, världsrättfärdiggörelsen: ”den sanna utanför-frälsningen” för hela världen. Och tron ”räknas till rättfärdighet”. Felet ligger i att göra den yttre, allmänna domshandlingen till den personliga frälsningen.

Belägg

Utanför(-)frälsning förekommer ca 20 gånger i AL, *blott tillräknad* ca 6 och *tillräkna-* totalt ca 85. Huvudställena är AL kap. 4–6, AL mod. 5, AL mod. 8:40–46 och AL mod. 9:92–93.

Ställe	Innehåll
AL mod. 4:10, 4:14	Skökan har ”frälst djuret genom sin oandliga eller halvandliga utanför-frälsning och utanpå-frälsning”; synd, skuld och straff är inga ”blott yttre saker”.
AL mod. 4:58	Det juridiska ställföreträdareskapet blir ”ett ödesdigert ’utanförskap’, en utanför-frälsning som kringgår döds- och uppståndelselikheten med Lammet”.

Ställe	Innehåll
AL mod. 5:24	”In i himmelriket kommer ingen genom en bara tillräknad kristusrättfärdighet” (Matt 5:20; 7:21).
AL mod. 5:28	Skökan har ”funnit upp en ’fullkomlig frälsning’ utanför det nya förbundshjärtat, utanför födelsen, genom en blott tillräknad, icke bröstlagd och hjärteskriven rättfärdighet”.
AL mod. 5:50	”Endast född kristusrättfärdighet gör rättfärdighet inför Gud” (1 Joh 3:7–9).
AL 6:35–36	”Världsrättfärdiggörelsen är alltså det sanna ’slippa-evangeliet’, den sanna ’utanför-frälsningen’.” Den är ”en domshandling utanför människan”, pingsträttfärdiggörelsen ”en skapelsehandling inom människan”.
AL 6:67, 6:69	En ”fullkomligt frälsande rättfärdiggörelse” före och utanför födelsen skulle innebära frälsning ”i ett tillstånd, då synden ännu råder”. Luthers rättfärdiggörelse är ”icke en ofödd utanför-frälsning, utan en född invärtesfrälsning”.
AL mod. 7:20–21	Jesus visade lärjungarna inte till ”någon utanför-frälsning genom ett juridiskt straffvikariat” utan framåt till Anden.
AL mod. 8:40–41	Tron räknas till rättfärdighet därför att den är en verklig men ofullkomlig rättfärdighet som Gud ”av faderlig nåd” låter gälla som fullkomlig.
AL mod. 9:92–93	Den ”bara tillräknade och alltså ofödda rättfärdigheten” är den ”världsfamnande” rättfärdighetsanden med syndens icke-tillräknande till fördömelse; den finns, men den kan inte bli de heligas kläder.
AL mod. 12:54, 12:57	Skökan lägger den personliga frälsningen ”utanför födelsen, utanför Kristi ande”; ”den juridiska och budlösa utanför-frälsning”.

Begreppets innehåll

1. **Två slags ”utanför”.** Den legitima utanförfrälsningen är världsrättfärdiggörelsen: Gud tillräknar inte världen dess synder till fördömelse och håller den i sin barmhärtighet. Den illegitima är att göra detta till den enskildes ”fullkomliga” frälsning.
2. **Tillräknandet bejakat, men omtolkat.** Tron räknas till rättfärdighet, men den är själv rättfärdighet, född Kristus i människan. Tillräknandet täcker bristen i en verklig rättfärdighet, inte frånvaron av den (se *tron*).
3. **Följdsläpet.** Det centrala klagomålet är ordningen: att det nya hjärtat görs till följd av frälsningen i stället för att vara den. Jer 31:33 säger ”detta är förbundet” om hjärtat.
4. **Historisk dom.** Wetterlund menar att Konkordieformeln, inte Luther, införde den ofödda rättfärdiggörelsen (se *försoningen*, *tron*).

5. **Praktiska följder.** Utanförfrälsningen gör helgelsen till ”det låga och lösa parallellbihang till en juridisk utanförfrälsning” som den efterlutherska kyrkan gjort den till (AL mod. 9:33), och den söver in människor i ”sållet”, Rom 7 (AL mod. 7:11).

Motbegrepp

invärtesfrälsning · födelsefrälsning · lagläggning och lagskrivning · ”de heligas rättfärdigheter” (Upp 19:8).

Bibelställen

Matt 5:20 och 7:21, Joh 3:3–5, 2 Kor 5:17, 1 Joh 3:7–9, Jer 31:33–34 och Hebr 10:16–17, Tit 3:5, Upp 19:8 (”de heligas rättfärdiga gärningar”), 2 Kor 5:19 (”Gud tillräknade inte människorna deras synder”, som stöd för världsrättfärdiggörelsen).

Korsreferenser

världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse · tron · födelsen · försoningen · lagläggning och lagskrivning · budlöst evangelium / lagevangelium

tron

Kort definition. Tron är för Wetterlund inte i första hand ett förtroende eller ett mottagande organ utan *lydnad*: ”Trons väsen är lydnad för Guds lag, liksom otrons väsen är olydnad mot Guds lag.” Den är ”den subjektiverade, jag-blivne Kristus”, Kristus född i människan, och därmed själv en verklig men ofullkomlig rättfärdighet som Gud av faderlig nåd räknar som fullkomlig. Tron uppkommer genom avlelse, havandeskap och födelse: som rottro i lärjungaskolan och som pingsttro efter födelsen.

Belägg

Tron är rubrik för AL kap. 8 (bokutg. s. 519–670), med fem delar: trons väsen och främlingskap, avlelse och födelse, form och innehåll, rättfärdighet samt förfalskning. *Förstabudstro* förekommer ca 20 gånger. Andrén behandlar tron s. 153–158 och 175–184.

Ställe	Innehåll
AL mod. 8:1	”Det dyrbaraste för Gud på hela vår jord är tron.” Otron är synden, alltså lagöverträdelse, och därför är ”trons väsen lydnad för Guds lag”.
AL mod. 8:5	”Trons första livsrörelse är förstabudslydnad”: valet mellan Gud En och guden Mer (se *mergud*).
AL mod. 8:14–25	Trons avlelse och födelse; den andliga födelsen är en ”frihetsakt”.
AL mod. 8:15	Den för-pingstliga lärjungaskolan är ”trons havandeskap eller grundskola”.
AL mod. 8:28–33	Trons form är ”det andra skapelsebeståndet”, dess innehåll är Kristus: ”den födda seger-kärleken”.
AL mod. 8:34	”Tron är alltså den subjektiverade, jag-blivne Kristus. Och endast som subjektiverad genom tron kan han frälsa.” ”Hon är gudsmänniskan.”

Ställe	Innehåll
AL mod. 8:35	”Den kristna tron är ’Guds rättfärdighet’ eller Kristus segerrättfärdighet i pingstfödd människogestalt.”
AL mod. 8:40–41	Tron räknas till rättfärdighet (Rom 4) därför att den är rättfärdighet, men ”aldrig … en fullkomlig rättfärdighet”; Gud låter den ”av faderlig nåd” gälla som fullkomlig, som en far räknar sina barn.
AL mod. 8:44–46	Luthers rättfärdiggörelse: ”Genom tron en annan, ny och ren Adam, som Gud förlåter hela den förre Adam.”
AL mod. 8:48–75	Trons gärningar enligt Kristus, Jakob, Paulus och Luther (se *stamgärning / fruktgärning*).
AL mod. 8:76–87	Trons förfalskning: ”den tomma och skramlande skal-tron”, följden av ”det juridiska straffvikariatet”.
AL mod. 10:31	Kritik av Konkordieformelns bild av tron som ”blott och bart ett instrument”.

Begreppets innehåll

1. **Tro som lydnad.** Tron definieras genom sin motsats: otron är synd och lagbrott, alltså är tron laglydnad. Grundlydnaden är förstabudslydnaden (se *förstabudslöshet / förstabudsmässig tro*).
2. **Kristus i människan.** Kristus frälsar inte ”omedelbart” utan bara som ”subjektiverad” i tron. Tron är den födda segern, inte bara ett hållande-för-sant.
3. **Rottro och pingsttro.** Tron föds i stadier. Rottron i lärjungaskolan är verklig men inte fullgången; pingsttron är den födda. Därför kan Wetterlund säga att ”endast det som är fött av Gud” övervinner (1 Joh 5:4).
4. **Tillräknandet.** Han bejakar att tron räknas till rättfärdighet, men inte som en rättfärdighet utanför människan. Tillräknandet är Faderns sätt att låta en verklig men ofullkomlig rättfärdighet gälla.
5. **Tron som gärning.** Med Luther kallar han tron ”det första och högsta allra ädlaste goda verk”. Tron är stamgärningen.
6. **Främlingskapet.** Tron gör människan till främling i världen (Hebr 11:13), och den förtröstar ”på Gud allena i godan och ondan dag” (AL mod. 8:6).

Motbegrepp

otron · skal-tron · tron som ”blott och bart ett instrument” · skökotron.

Bibelställen

Rom 1:5 och 16:26 (”trons lydnad”), Gal 5:6 (”tro som är verksam genom kärlek”), Gal 2:20 (”Kristus lever i mig”), Ef 3:17 (Kristus bor i era hjärtan genom tron), 1 Joh 5:4 (det som är fött av Gud övervinner världen), Jak 2:14–26, Joh 6:29, Hebr 11.

Mottagande

Andrén återger trosläran utförligt och citerar bland annat: ”Kristus kan frälsa människan, först sedan han blivit subjektiverad i henne genom tro.” Han placerar den i sin genomgång av Wetterlunds förhållande till Luther och den lutherska bekännelsen.

Korsreferenser

förstabudslöshet / förstabudsmässig tro · stamgärning / fruktgärning · födelsen · lärjungaskolan / rotliv · mergud · världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse

tu-buden / tubuds- (tubudsande, tubudsdraget, tubudskärlek, tubudsevangelium)

Kort definition. *Tubuds-* är Wetterlunds förled för ”de tu buden”, dubbelbudet om kärlek till Gud och nästan (Matt 22:37–40). Han sätter det framför Kristus, ande, kärlek, rättfärdighet, nåd och evangelium för att, med hans egna ord, ”få Guds bud med” i varje frälsningsord.

Belägg

Omkring 590 belägg i AL; vanligast *tu buden*, *tubudsanden*, *tubudskärleken*, *tubudsnåden*, *tubudsrättfärdigheten*, *tubudsstånd*.

Ställe	Innehåll
AL mod. 1:25, not	Programförklaring: när boken säger ”det första och det andra budet” menas alltid ”de två buden” (orig. ”de tu buden”).
AL mod. 8:92 (slutet av kap. 8)	Sammanfattning av hela verket: ”Andens lag” är ”den eviga tubudskärleken i Kristus, den eviga tubudsrättfärdigheten …, den eviga tubudsnåden …, den evige tubudsanden, som är Herrenanden”.
AL mod. 9:114	Jesu ”ståndaktighet” (Upp 3:10) är hans ”bergfasta tubudsstånd in i döden”; evangelium är ordet om den.
AL mod. 12:1	Solkvinnan = Guds församling = ”tubudsdömet, som är motsatsen till det falska profetdömet”.
GT, Svar 4	Förklaringen av orden: ”Sådana ord gör jag för att få Guds bud med. Ty skökan har gjort Kristus … budlösa.”
GVS, sjunde skålen	Tubudsluften: den ”fyrsidiga all-kärleken till Gud och den tusenfaldiga hel-kärleken till nästan” bildar segervinnarnas atmosfär.

Tu-buden. Wetterlund förklarar själv: ”Då vi i denna bok talar om ’det första och det andra budet’, så menar vi alltid ’de två buden’” (AL mod. 1:25, not). **Tubudsande(n)** har 73 belägg i AL, tätast i kap. 8–9. **Tubudsdraget** förekommer en gång: ”Där han finner det storslagna tubudsdraget som vill den eviga kärlekens allhet och helhet, där är han storslagen som ingen i himmel eller på jord” (AL mod. 9:3).

Begreppets innehåll

1. **En enda lag i två bud.** Alla Guds bud, ”inte bara de 10 utan alla hans otaliga bud i tid och evighet”, sammanfattas i de två (GVS sjunde skålen). Det första är grundbudet; det andra flyter ur det.
2. **Kvartetten kärlek – rättfärdighet – nåd – ande.** Den återkommande fyrtalsformeln (tubudskärlek, tubudsrättfärdighet, tubudsnåd eller livsnåd, tubudsande) är hans definition av ”Andens lag” och av Kristus själv (AL mod. 8:92; DSD 3B).
3. **Fyrsidig och tusenfaldig.** Kärleken till Gud är ”fyrsidig” (hjärta, själ, kraft, förstånd); kärleken till nästan ”tusenfaldig” (DSD 3C).
4. **Tubudsevangelium.** Evangelium är inte budlöst utan buden uppfyllda i Kristus och givna som gåva: Jesus ”undervisade aldrig i annat än ’de tu buden’, som i hans mun var evangelium” (GT s. 25). Motsatsen är det ”budlösa” eller ”tubudslösa” evangeliet.
5. **Tubudsdömet och tubudsmänniskan.** Församlingen kallas tubudsdömet, och Kristus är ”tubuds-Kristus”, den människa i vilken Andens lag ”vunnit fullkomlig människogestalt ut i fingrar och tår” (DSD 8). Domen avgör ”hur pass tubudsmänniska var och en blivit”.
6. **Tubudslöshet.** Den negativa formen betecknar själviskhetens ”två motbud” (GVS sjunde skålen; AL mod. 5:7–14) och den ”tubudslöse ’Jesus’” i skökodömet (AL mod. 10:19).

Motbegrepp

tubudslöshet · budlöst evangelium · mot-buden / syndens och dödens lag · själviskheten.

Bibelställen

Matt 22:37–40 och Mark 12:28–34 (dubbelbudet), Rom 13:8–10 (kärleken är lagens uppfyllelse), Gal 5:14, 1 Joh 5:3 (”hans bud är inte tunga”), Joh 14:15, 21.

Mottagande

Kommitténs ordförklaring (www.npwetterlund.se; GVS mod. s. 66): Tu-buden, tubudsande, tubudsdraget och andra tubuds-ord syftar på det dubbla kärleksbudet i Mark 12:28–31 (parallellt Matt 22, Luk 10; jfr 5 Mos 6:4–5 och 3 Mos 19:18). Det är ”Andens lag” som Paulus förkunnar i Rom 8. Kommittén hänvisar till AL s. 42 (kap. 1, s. 25 i pdf-utgåvan).

Korsreferenser

förstabudsmässig tro · Andens lag · lagläggning · stamgärning · skökan.

tubudslös / tubudslöshet

Kort definition. Tubudslös är den som inte älskar Gud och sin nästa, alltså lever utanför de två kärleksbuden. Tubudslöshet är själviskheten tillstånd, ”vilddjurets luft”, och ett tubudslöst evangelium är ett evangelium utan dubbelbudet.

Belägg

20 belägg i AL (kap. 8, 9, 10 och 12), tätast i kap. 10; därtill GVS sjunde skålen.

Ställe	Innehåll
AL mod. 8:49, 91	Den lilla tubudsskaran ”vandrar omkull hela den tubudslösa världen till sist”; vilddjursvagnen ”insamlar hela den tubudslösa hopen i sig”.
AL mod. 9:12	”Sinnesändring är sinnesbyte eller utbyte av det tubudslösa eller tubudshalva sinnet mot

Ställe	Innehåll
	tubudssinnet i Jesus Kristus, vilket sinne är ’Andens lag’.”
AL mod. 9:60–61	”Alla Guds djup stå inom de tu buden … alla Satans djup stå utom de tu buden”; förstlingarna ska krossa ”alla tubudslösa akademier”.
AL mod. 9:63, 81	En ”tubudslöshet, som icke känner några gränser”; arbetarnas tubudssinne ”gränslöst sårat genom den tubudslöshet, med vilken arbetarna ofta blivit behandlade”.
AL mod. 10:19–20	Jesuiten ”är den falske, den tubudslöse ’Jesus’”; den falske Jesus ”är alltid den tubudslöse Jesus”.
AL mod. 10:68–69, 76–78	”Skökodömets hemliga tubudslöshet” hänger organiskt ihop med ”paddömets uppenbara tubudslöshet”.
AL mod. 12:48	”Skökans ’Jesus’ är den tubudslöse ’Jesus’”, genom honom stänger hon ”tubudsströmmen från tronen”.
GVS s. 55	”Den tubudslösa luften”, som är ”själviskhetens eller vilddjurets luft”.
GVS s. 56, 60	”Tubudslöshet” och ”ormevangelium”; ”tubudssjälviskheten” och det ”tubudslösa drakevangeliet”.
GVS s. 62	En ”tubudstärna i all denna tubudslöshet”.

Begreppets innehåll

1. **Själviskhetens två motbud.** Tubudslösheten är inte bara frånvaro av kärlek utan en egen lag: själviskhetens två motbud, att älska sig själv mer än Gud och mer än nästan (GVS s. 55–60; AL mod. 5:7–14).
2. **En luft.** Wetterlund talar om tubudslösheten som en luft eller atmosfär som människor andas, i motsats till tubudsandens luft (GVS s. 55).
3. **Tubudslöst evangelium.** Ett evangelium som lovar frälsning utan att ge kärleken till Gud och nästan är ”ormevangelium” eller ”drakevangelium” (GVS s. 56, 60).
4. **Tubudslös Jesus.** Skökan predikar en Jesus utan buden, en ”tubudslös ’Jesus’” (AL mod. 10:19–20; 12:48).
5. **Hemlig och uppenbar.** Skökodömets tubudslöshet är dold under kristen förklädnad; paddömets är öppen Guds- och Kristusförnekelse. Den första banar väg för den andra (AL mod. 10:77–78).
6. **Sinnesändring.** Omvändelse är att byta ut det tubudslösa eller ”tubudshalva” sinnet mot tubudssinnet i Kristus (AL mod. 9:12).

Motbegrepp

tubudsande · tubudskärlek · tubudsmänniska · Andens lag.

Bibelställen

Mark 12:28–31, 2 Tim 3:2–4 (människorna ska älska sig själva), 1 Joh 4:20, Matt 24:12 (kärleken hos de många ska kallna).

Mottagande

Kommitténs ordförklaring (www.npwetterlund.se; GVS mod. s. 66): Tubudslös betyder ”att inte älska Gud och sin nästa”.

Korsreferenser

tu-buden / tubuds- · förstabudssynden · budlöst evangelium · paddan · skökan.

vilddjursskifte

Kort definition. Vilddjursskiftet är Wetterlunds namn på övergången från ett världsrike till nästa i den följd av sju världsriken som han, efter Myrberg, läser ut ur Upp 13 och 17. I hans egen tid gäller det det *sista* skiftet: det 6:e världsriket, skökodömet, går under och det 7:e, paddömet eller demondömet, träder in. Han såg skiftet ske genom 1914–1918 och beskriver det som organiskt, ”såsom knoppens övergång i blomma”.

Belägg

Själva ordet *vilddjursskifte* förekommer i det tillgängliga materialet bara i titeln och slutavsnittet till DTV:s sista text (februari 1918). Saken bärs annars av uttrycken *omskiften av profetdömen och världsriken*, *här skiftas världssignaturer* och *övergång* från det 6:e till det 7:e riket.

Ställe	Innehåll
AL mod. 10:58	Vilddjuret växer organiskt genom de sju rikena under Guds ”Rulla!”: unge i det första, ”sårad till döds” i det 6:e, ”det fullväxta och uppståndna vilddjuret” i det 7:e.
AL mod. 10:14	”omskiften av profetdömen och världsriken”: ”Här skiftas världssignaturer. Två-hornsdömet och det 6:e riket sjunker i döden – ett-hornsdömet och det 7:e riket stiger upp.” Villkorligt: om ingen motrörelse uppstår ”torde vårt land bli det första protestantiska land där skökodömet övergår i paddömet”.
AL mod. 10:75	Den 6:e vredesskålen: ”I denna vredesskål går skökodömet under och därmed det 6:e världsriket. Paddömet träder in”; ”motpingstens världsrevolution”, en revolution ”i anden, i människoandarna”.
AL mod. 12:25	Örnvingetiden sträcker sig ”från år 323 och ända till det 6:e världsrikets övergång i demonriket”.
DTV, ”De två vilddjurstågen” (1914), s. 5, 12	Bondetåget (6 febr. 1914) demonstrerar det 6:e riket, arbetartåget (8 febr.) det 7:e, ”som nu börjar bryta in bland alla folk”.

Ställe	Innehåll
DTV, ”De kristnas världskrig” (1915), s. 18	Skökodömets ”folkförtrollning” har ”brutit ut till det 7:e världsrikets folkförmörkelse och folkbesatthet”.
DTV, ”En prisgivningens världsdom” (1916), s. 35, 43–45	Den 6:e skålen ”tvingar den förklädda antikristendomen att övergå i det 7:e världsrikets nakna antikristendom”; övergången är ”en organisk utveckling, såsom knoppens övergång i blomma”. En väckelse ”kan … förkorta dessa ’dömens’ tider, ja, med många hundra år”.
DTV, ”På Sions berg vid det sista vilddjursskiftet” (febr. 1918), s. 64–66	”nu skiftas världsriken och världsvilddjur för sista gången. Det sjätte går under och det sjunde träder in.” Ryssland nämns som första exempel.
DTV, ”Vid världskrigets slut” (15 nov. 1918), s. 53–54	”Det 6:e världsriket bryts ned, det 7:e bryter in”; kejsardömenas fall läses som slutet för ”jordens konungar” som bedrivit otukt med skökan.

(Kommittén) läser i DTV:s inledning (2003) samtiden som det 7:e världsriket, ”den tid som vi nu lever i”.

Begreppets innehåll

1. **Ett skifte i en lång följd.** Sju världsriken är vilddjurets sju gestalter (Upp 17:9–11 i Myrbergs läsning). Det sista skiftet förutsätter tidigare skiften; det 6:e riket räknas från år 323, då Konstantin gjorde kristendomen till statsreligion och skökan blev ”statssköka” (AL mod. 12:21–23).
2. **Samma djur, ny gestalt.** Det som skiftar är inte vilddjurets väsen utan dess förklädnad. Skökodömet är ”förklädd antikristendom”, paddömet ”uppenbar”. Skiftet är därför en avtäckning: ”Allt fördolt ’anti’ … kommer nu fram” (DTV, s. 35).
3. **Organiskt och straffande.** Skiftet drivs av *prisgivningen*, Guds dom som utlämnar folken åt det de valt, ”Framåt till det värre!” (2 Tim 3:13). Det är följden av ”utebliven eller förfuskad pingstrevolution från ovan” (AL mod. 10:75).
4. **Tecken i tiden.** Wetterlund läser bondetåget och arbetartåget (1914), världskriget, kyrkomötets beslut om vigsel av frånskilda och den ryska revolutionen som skiftets synliga sidor. Om kyrkomötet: ”Där övergick statskyrkans förklädda antikristendom i uppenbar antikristendom” (DTV, s. 44).
5. **Ordningen fast, tiden elastisk.** Rikenas ordning ligger fast, men de ”42 månaderna” (Upp 13:5) är ”ett bildlikt tal” som ”slutar … på olika tid för olika folk allt efter inträtt andebyte” (DTV, s. 14 not). Väckelse kan förkorta tiderna; förbön vid ”det gyllene altaret” kan påverka förloppet (DTV, s. 27–29, 56–57).
6. **Två plan stiger samtidigt.** När draken lyfter sitt rike till ”ett högre syndaplan” lyfter Kristus sitt till ”ett högre livsplan”: ”det 6:e världsrikets kristna livsknopp övergår i det 7:e världsrikets byssusblomma” (DTV, s. 43). Skiftet är för de troende en kallelse till byssusdräkten (Upp 19:8).
7. **Utgången given.** Det 7:e riket krossas vid ”Guds stora gästabud” (Upp 19:17–18), och därefter kommer folkfrälsningen och tusenårsriket (DTV, s. 54, 69).

Motbegrepp

Lammet på Sions berg · byssusdräkten / byssusanden · folknyfödelsen · tusenårsriket · andebyte · ”det högre livsplanet”.

Bibelställen

Dan 7 (fyra djur, det lilla hornet); Upp 13:1–8 (djuret med sju huvuden, ”sårat till döds” och läkt); Upp 17:9–11 (sju huvuden som sju konungar: fem har fallit, en är, en har ännu inte kommit); 2 Tess 2:3–8 (laglöshetens hemlighet som redan verkar och sedan uppenbaras); 2 Tim 3:1–5, 13.

Mottagande

- **Andrén 1943** behandlar tolkningen i kapitlet ”Wetterlunds tolkning av Uppenbarelseboken” (s. 238 ff.).
- **Myrberg** är Wetterlunds egen angivna grund för de sju rikena (DTV, s. 11 not, 18 not).

Korsreferenser

skökan / skökodömet · *paddan / paddömet* · *lammhornsdjuret / kattbjörnen* · *andebyte* · *folkfrälsning* · *förstlingarna* · *solkvinnan / byssuskvinnan* · prisgivning

världs-, pingst- och domsrättfärdiggörelse

Kort definition. Wetterlund delar rättfärdiggörelsen i tre led som motsvarar tre födelser och tre ”skapelsebestånd”: världsrättfärdiggörelsen är en domshandling utanför människan som gäller alla; pingsträttfärdiggörelsen är en skapelsehandling inom människan i nyfödelsen; domsrättfärdiggörelsen är den slutliga domen över ”lagens görare” (Rom 2:13). Först genom den tredje ”är rättfärdiggörelseverket fullbordat” (AL 6:75).

Belägg

AL kap. 6, ”Skapelsebestånd och rättfärdiggörelse” (bokutg. s. 323–449), är hela framställningen; omkring 150 belägg för de tre orden i AL.

Led	Ställe	Kärnformulering
Världsrättfärdiggörelse	AL 6:5–64 (bokutg. s. 331–428)	”En domshandling. Den står helt och hållet utanför människan och tager ingen hänsyn till hennes tro eller otro” (6:33). Två sidor: världsförlåtelsen och världsförsoningslöftet (6:32).
Pingsträttfärdiggörelse	AL 6:65–74 (bokutg. s. 428–443)	Pingsträttfärdiggörelsen ”eller nyfödelsen” för in i det andra skapelsebeståndet; den är ”en skapelsehandling, genom vilken människan göres, födes rättfärdig” (6:54, 6:74).
Domsrättfärdiggörelse	AL 6:74–78 (bokutg. s. 443–449)	Den tredje, ”det andelekamliga skapelsebeståndet”: ”lagens görare, de skola dömas rättfärdiga” (Rom 2:13–16; Jak 2:12).

Begreppets innehåll

1. **Världsrättfärdiggörelsen.** Kristi rättfärdighet tillräknas alla människor, före tro, som förlåtelse och som löfte. Därför säger skriften enligt honom aldrig att den tillräknas de troende som ”en särskild företrädesrätt för dem”; de troendes företräde är rättfärdighet ”icke blott såsom tillräknad, utan såsom född” (6:32). Den ger ”barnaskapet n:r 1”, som har löftet om Anden.
2. **Den ruvande lag-anden.** Under världsrättfärdiggörelsen verkar ”den ruvande lag-anden med slaktmärket” i alla, även hedningar, och ger ”frälsningsvärde åt även den bristfullaste livsrättfärdighet” (6:32).
3. **Pingsträttfärdiggörelsen.** Att ”utfå Anden, det är att rättfärdiggöras”; den ger ”barnaskapet n:r 2” (AL s. 382, citerat hos Andrén). Den är villkorad av ”en förbundsmässig första- och andrabudstro som öppnar bröstet för lagläggning och hjärtat för lagskrivning”.
4. **Grader av födelse.** Pingstfödelsen kan bli ”fjärdedelsfödd”, ”halvfödd”, ”trefjärdedelsfödd”; ”helfödda äro blott de ’få’” (6:74). Människan kan påskynda, fördröja eller omöjliggöra den.
5. **Domsrättfärdiggörelsen.** Tre klasser av ”görare” döms rättfärdiga: hedningar med lagen i samvetet, judar med lagen även på tavlorna, kristna med lagen ”förbundsmässigt lagd i hjärtat” (6:75). Den slutliga domen går efter levd rättfärdighet (Matt 25:34–40).
6. **Organisk kedja.** De tre leden är ”organiska länkar i en utvecklingskedja”: rotlivet till pingstlivet växer under världsrättfärdiggörelsens hägn, rotlivet till härlighetslivet under pingsträttfärdiggörelsens (6:75).
7. **Ordet *domsrättfärdiggörelse* har två bruk.** Positivt om det tredje ledet; negativt, i GVS och GT, om den efterlutherska läran som enligt honom ”lägger den personliga frälsningen i en domsrättfärdiggörelse utanför nyfödelsen” och därmed blandar ihop den med världsrättfärdiggörelsen (GT, Svar; GVS tredje skålen). Sammanhanget avgör.

Bibelställen

2 Kor 5:19 (Gud försonade världen), 1 Joh 2:2, Rom 5:18 (världsrättfärdiggörelsen); 1 Kor 6:11 (”rättfärdiggjorda i Herren Jesu Kristi namn och i vår Guds Ande”), Tit 3:5 (pingsträttfärdiggörelsen); Rom 2:13–16, Matt 25:31–46, Jak 2:12–24 (domsrättfärdiggörelsen).

Mottagande

Andrén ser världsrättfärdiggörelsen som Wetterlunds skydd mot gärningsfromhet: den ”förblir den basis, på vilken Gud i frälsande kärlek handlar med människan” även efter nyfödelsen, och den gäller ”under förutsättning, att hon låter Kristus försona henne med Gud genom andebytet”; annars ”upphäves världsrättfärdiggörelsens frisägelse och hon måste ’betala allt vad hon är skyldig’” (Andrén, kap. III; jfr Matt 18:23–35 och AL 6:30, där världsförlåtelsen rättfärdigar människan ”tillsvidare”).

Korsreferenser

lagläggning · andebyte · skräckveckan · folkfrälsning · stamgärning.

ättlingarna (de kvarblivna)

Kort definition. Wetterlunds tolkning av Upp 12:17, ”de kvarblivna av hennes ätt”. Sedan solkvinnan blivit ”moderlös på jorden” finns hon till ”endast i gestalten av sina ättlingar” (AL mod. 12:37). Ättlingarna är det nya förbundets ”heliga kvarleva” (12:47). Deras kännetecken är tresidigt: ”De håller Guds bud eller: De har Jesu vittnesbörd eller: De har profetians ande” (12:54).

Belägg

Omkring 100 belägg i AL mod. kap. 12 (andra delen, avd. II, s. 37–63). Därtill finns de i GT, UOT och Andrén.

Ställe	Innehåll
AL mod. 12:37	”Solkvinnan är de kvarblivna ättlingarna.” ”Alltså är kvinnan och hennes ätt här samma sak.” Att de kallas ”kvarblivna” betyder att ”en del av hennes ätt gått förlorad”.
AL mod. 12:38–39	Förlusterna genom tiderna: Ananias och Safira; i de sju församlingarna var ”en tredjedel förlorad och en tredjedel på väg att förloras”. Solkvinnan finns kvar ”som Ättlingekvinnan”.
AL mod. 12:43	Tempelfloden försvagades så att den ”inte kan utgjuta sig till folkfrälsning, utan bara till ättlingefrälsning”.
AL mod. 12:44	De moderlösa: ”De har ingen stående moderförsamling på jorden.” Däremot har ”skökans många hundra miljoner ättlingar … sin stammoder i Rom”.
AL mod. 12:46	Säcken är ”de heligas sorgedräkt över deras mistade moder och deras ställföreträdande botdräkt”.
AL mod. 12:46–47	Definitionslistan, som börjar: ”De heliga som efter Roms fall för Apollyons svärd stod kvar med namnet på pannan och i boken, och som står kvar under det 6:e och det 7:e världsriket.”
AL mod. 12:47–48	Den gammaltestamentliga parallellen: de som ”inte böjde knä för Baal”. Ordförklaring: *leimma* (Rom 11:5) och *loipoi* (Upp 12:17) av stamordet *leipo*. ”Vad Paulus i Rom 11:5 kallar ’kvarlevan’, är det samma som Johannes i vår text kallar ’de kvarblivna’.”
AL mod. 12:48–49	”Budhållningen är den heliga ättens stående kännetecken.” Den är ”inte någon lagisk stretakamp, utan … en livs levande och sekundligt stående gärning, nämligen den prima stamgärningen”. ”Budsläppning är vansläktning.”
AL mod. 12:50–51	”’Jesu vittnesbörd’ [är] det samma som Jesu budhållning.” Ättlingarnas namn är ”det höga namnet Ehjeh, Jag är”. De står ostraffliga ”trots sekundlig synd och brist”.
AL mod. 12:54	”Tystnar detta ert tidsenliga vittnesbörd, då är det höga ättlingeskapet, som är förstlingsskapet,

Ställe	Innehåll
	förlorat.”
AL mod. 12:55–57	Drakens krig under det sjätte världsriket förs genom vilddjuret och skökoprofeten. Troende ”försöker lägga sina drakägg i era hjärtan, så att ni blir skökoättlingar”. ”Ni är drakens övervunna övervinnare.”
AL mod. 12:59	”Guds nytestamentliga församling under skökodömets tid utgörs endast av ’den heliga kvarlevan’.”
AL mod. 12:60	”Han strider mot ’ättlingar’, alltså mot dem som en och en.” Drakens mål är att göra dem ”moderlösa även i himlen”.
AL mod. 12:62–63	Det sjunde världsriket: ättlingekvinnan i ”demon-öknen”; ”Israel har ännu inte blivit deras moder”. På Harmagedon står den vite ryttaren ”i ättlingarnas mitt”, tills ”hela ättlingeskaran [är] försvunnen från jorden! Upprycknin gen, upprycknin gen i rätt stund!”
GT	Säcken som ”förskingringsdräkten, i vilken de kvarblivna och moderlösa ättlingarna går förskingrade i det världsbehärskande sköko- och straffdömet”.
Andrén s. 207 f.	”De kvarblivna ättlingarna – det är Solkvinnan, förstlingarna, byssusförsamlingen.”

Begreppets innehåll

1. **Kvinnan finns kvar som ätt.** Wetterlund läser Upp 12:17 så att kvinnan både finns och inte finns: hon har förlorat sin synliga, stående moderförsamling på jorden men lever vidare i ättlingarna.
2. **Moderlöshet.** Församlingen var kallad att ha Israel som ”folkfrälsande moderfolk”. När den judiska skökan begick ”det stora brottet” och den kristna skökan tog över moderskapet, blev de heliga ”moderlösa på jorden”. Därför blev det bara ”ättlingefrälsning”, inte *folkfrälsning*.
3. **Härkomst genom budhållning.** Släktskapen med ”urmodern i himlen” (Gal 4:26) bevaras bara genom tubudshållning. Wetterlund tolkar det inte som en prestation utan som den *prima stamgärningen*, ”sekundligt stående”. Förlust av budhållningen är ”vansläktning”.
4. **Det tresidiga kännetecknet.** Att hålla Guds bud, att ha Jesu vittnesbörd och att ha profetians ande (Upp 19:10) är för Wetterlund samma sak sedd från tre sidor. Vittnesbördet måste vara ”tidsenligt”, det vill säga riktat mot sin tids drake, vilddjur och sköka.
5. **Övervunna övervinnare.** Ättlingarna är yttre sett besegrade (Upp 13:7) men inre sett oövervunna. Säcken är deras dräkt av sorg och ställföreträdande bot.
6. **Ättlingeskap = förstlingsskap.** Det höga ättlingeskapet är förstlingsskapet, och det kan gå förlorat (12:54). Begreppet knyter därmed ihop *solkvinnan*, *förstlingarna* och de 144 000 på Sions berg.

7. **Eskatologisk bana.** Under det sjätte världsriket (skökodömet) lever ättlingarna i skökans öken, under det sjunde i demon-öknen. Slutstriden på Harmagedon avslutas med uppryckningen, varefter Israel träder fram som moderfolk inför tusenårsriket.

Motbegrepp

Skökoättlingarna (skökans ”hundra miljoner ättlingar” med stammoder i Rom) · den moderförsamling som den kristna skökan utger sig för att vara (”den normala utvecklingen”) · vansläktningen genom budsläppning.

Bibelställen

- Upp 12:17 (”de kvarblivna av hennes säd”) och Upp 14:12 (”de som håller Guds bud och tron på Jesus”).
- Upp 19:10 (”Jesu vittnesbörd är profetians ande”) och Upp 1:2.
- 1 Kung 19:18 och Rom 11:4–5 (de sju tusen; ”en kvarleva enligt nådens utväljelse”).
- Jes 10:20–22 (kvarlevan som vänder om) och Gal 4:26 (”det Jerusalem som är ovantill … vår moder”).
- Upp 13:7 (vilddjuret ”övervinner de heliga”) och Joh 14:15, 21 (den som håller mina bud).
- 1 Joh 2:3–5 (budhållning som kännetecken).

Mottagande

Andrén refererar ättlingarnas väg genom sjätte och sjunde riket utförligt med långa citat och likställer dem med Solkvinnan, förstlingarna och byssusförsamlingen (s. 207 f.). I GT knyts begreppet till *säcken* och till ”förtrampandets” skeden, med hänvisningar till AL kap. 12.

Korsreferenser

solkvinnan · förstlingar · budhållning · tubuds- · stamgärning · sekundlig · prima/sekunda · skökan · skökokristendom · folkfrälsning · Harmagedon · lärjungaskolan · Sinai och Sion

övervinnandet / de sju löftena

Kort definition. *Övervinnandet* är enligt Wetterlund det ord Skriften upprepar mest ”ihärdigt”: alla sju breven i Upp 2–3 slutar med ”Den som övervinner”. Det är inte en prestation vid sidan av frälsningen utan frälsningen själv i handling: ”Gärningarna och övervinnandet är nämligen samma sak”, nämligen ”den sekundliga rot- och stamgärningen med sina dagliga fruktgärningar”. Övervinnandet måste ”från början och till slut stå i Anden”. *De sju löftena* är lönen till övervinnaren. De är ”nåd, men också lön”, en ”nådalön”, och till sitt väsen en och samma sak: ”’Andens lag’ i den paradisiska förstlingsmänniskans gestalt … sedd från sju olika sidor”.

Belägg

Övervinn- förekommer ca 630 gånger i AL, *löften-* ca 100. Huvudstället är hela kap. 9, ”Övervinnandet och dess löften” (bokutg. s. 671–916), som går igenom de sju breven ett i taget med rubrikerna ”Övervinnandet” och ”Löftet”.

Ställe	Innehåll
AL mod. 9:1	”Det finns inget ord i skriften, som så ihärdigt, så ’demonstrativt’ upprepas och betonas som det ordet övervinna.” Anden säger: ”övervinn — och du ska få!”

Ställe	Innehåll
AL mod. 9:1–2	”Inne i Anden — segern; utanför Anden — nederlaget.” Ordet ”lägger lejon-lamm-lagen i hjärtat”; det är ”Andens lag” som ger ”övervinnandets kraft-beklädning”.
AL mod. 9:3, 9:133	De sju löftena: livets träd (Efesus), inte skadas av den andra döden (Smyrna), mannat, stenen och namnet (Pergamus), makten över hedningarna (Tyatira), de vita kläderna och namnet i livets bok (Sardes), pelaren med de tre namnen (Filadelfia), att sitta med på tronen (Laodicea).
AL mod. 9:6	”De sju löftena är nåd, men också lön”; ”nådalönen, den oändliga och eviga”. ”Kostar det, så smakar det.”
AL mod. 9:7	”Gärningarna och övervinnandet är nämligen samma sak.”
AL mod. 9:14–20	Efesus-löftet utvecklas till en lära om paradisen: det lägre paradiset ”i jordens hjärta” och det högsta, där övervinnarna ”får ärva detta allt” (Upp 21:7).
AL mod. 9:128	Löftena är ”frälsningens högsta länk, utan vilken hela frälsningskedjan är förfelad som förstlingsfrälsning”.
AL mod. 9:134–135	Löftena gäller ”förstlingsövervinnarna”; i tusenårsriket kommer ”många fler övervinnare”. Inom löftena finns ”olika grader … allt efter graden av budhållning”.
AL mod. 9:136	Lönen kommer ”inte som en betalning för en egenrättfärdig stretkamp”; att sträva efter den är att växa upp till den människa Gud skapat en att bli.
AL mod. 9:137–146	”Slutordet från tronen” (Upp 21:5–7): övervinnandet och löftet om att ärva ”detta allt”.
AL mod. 3:4	Grunden: ”Lejonet har inte övervunnit i vårt ställe, så att vi ska slippa att övervinna.”
Andrén s. 164–165	Högskolan fostrar segervinnare; Wetterlund ”inskärper övervinnandets ofrånkomliga nödvändighet” i utläggningen av breven.

Begreppets innehåll

1. **Övervinnandet som huvudsak.** Breven sätter övervinnandet som ”den huvudsak, på vilken deras öde i tid och evighet hänger”. Den sköka som tar bort det, tar bort både ”örat och övervinnandet”.

2. **I Anden, inte i egen kraft.** Övervinnandet är Lejonets seger i grenen, ”lejonnåden i Kristus”. Den som övervinner gör det genom ingrening, inte genom stretkamp.
3. **Löftena är en människa.** De sju löftena är inte sju olika belöningar utan den fullbordade förstlingsmänniskan sedd från sju sidor, först i ”det 2:a paradiset” och sedan i ”det 3:e”, de nya himlarna och den nya jorden.
4. **Nåd och lön.** Lönen är nåd, men den finns i grader. Olika mått av budhållning ger olika mått av lön.
5. **De sju breven som spegel.** Varje brev blir en diagnos: Efesus förlorade den första kärleken, Smyrna och Filadelfia är ”prima”, Laodicea har förlorat det andra skapelsebeståndet (se *skapelsebestånd*, *förstlingar*).

Motbegrepp

nederlaget · det sekunda och under-sekunda · ”egenrättfärdig stretkamp” · frälsning ”som genom eld” (1 Kor 3:15) med förlorad lön.

Bibelställen

Upp 2–3 (”Den som övervinner” i alla sju breven), Upp 21:7, 1 Joh 5:4–5 (tron är den seger som övervunnit världen), Rom 8:37, Rom 12:21, 2 Joh 8 (”se till att ni får full lön”, som Wetterlund citerar), 1 Kor 3:12–15, Matt 25:21 och Luk 19:17–19 (olika lön).

Korsreferenser

förstlingar / förstlingsfrälsning · Lammet / Lejonet · stamgärning / fruktgärning · Andens lag · skapelsebestånd · lärjungaskolan / rotliv